TOREK, 19. JANUAR 2010

PREDSEDSTVO: GOSPOD MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredsednik

1. Otvoritev seje

(Seja se je začela ob 15.00)

- 2. Sprejetje zapisnika predhodne seje: gl. zapisnik
- 3. Razprave o primerih kršitev človekovih pravic, demokracije in načela pravne države (razglasitev vloženih predlogov resolucij): glej zapisnik
- 4. Nedavni potres na Haitiju (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je izjava visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in podpredsednice Komisije, baronice Ashton o potresu na Haitiju.

Izjavo bo podal tudi Komisar De Gucht, vendar pa najprej predajam besedo baronici Ashton. V veliko veselje mi je, da jo lahko pozdravim, saj sem z njo veliko sodeloval drugje, in želim ji veliko sreče na novem položaju.

Catherine Ashton, visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in podpredsednica Komisije. – Gospod predsednik, hvala za vaše prijazne besede. Spoštovani poslanci, za to razpravo sem prosila, da bi Parlament lahko obvestila o najnovejšem stanju na Haitiju po hudem potresu 12. januarja. Izgube so uničujoče, škoda pa ogromna. Tragedija je prizadela skoraj tri milijone ljudi, število mrtvih pa še naprej narašča.

Gre za neverjetno humanitarno in politično katastrofo. Najprej se bomo osredotočili na sodelovanje z Združenimi narodi in haitijskim vodstvom, da bomo zmanjšali trpljenje Haitijcev. Naša dolgoročna zaveza je obnova Haitija. Tudi veliko Evropejcev je izgubilo življenje, kakih 1000 pa jih še vedno pogrešajo.

Evropska unija se je odzvala hitro, brez želje po publiciteti, ampak da zagotovi pomoč ljudem v stiski. Po nasvetu Združenih narodov smo se odločili, da ne bomo nemudoma odpotovali na Haiti. S tem bi pozornost in omejene vire le usmerili proč od zagotavljanja pomoči. Na Haiti bomo seveda odpotovali ob prvi primerni priložnosti, s komisarjem De Guchtom pa sva se dogovorila, da bo na Haiti odpotoval ta teden, da bo prenesel sožalje EU in izrazil našo podporo tamkajšnjim prebivalcem. Izkoristil bo tudi priložnost, da bo preveril, kako poteka izvajanje naše pomoči do sedaj in se z Združenimi narodi in našimi ljudmi na terenu pogovoril o potrebah, ki so v nadaljnjih tednih in mesecih najnujnejše.

Medtem pa bomo resno in hitro delovali na vseh ravneh: humanitarni, politični in varnostni. V zadnjih dneh sem bila stalno v stiku z državno sekretarko Clintonovo, z vodstvom Združenih narodov, z ministri za zunanje zadeve EU in s Kanado, ki vodi skupino "Prijatelji Haitija": vse z namenom zagotavljanja učinkovitega in usklajenega mednarodnega odziva. V Združene države bom odpotovala ta teden, da se o tem in drugih vprašanjih pogovorimo z administracijo Združenih držav, z generalnim sekretarjem ZN in drugimi v New Yorku

Združeni narodi so zaprosili za nujno finančno pomoč – 575 milijonov USD – in za logistično pomoč pri prevozu humanitarne pomoči. Generalni sekretar Združenih narodov je včeraj zaprosil tudi za policijske in vojaške okrepitve mirovne misije ZN.

Za mobilizacijo in koordinacijo našega odziva sem špansko predsedstvo prosila, naj včeraj skliče izredni sestanek Sveta za zunanje zadeve. Od uveljavitve Lizbonske pogodbe prvič v celoti pod mojo koordinacijo celovito združujemo prizadevanja Komisije in sekretariata Sveta ter držav članic. To je zares nekaj popolnoma novega.

Včeraj smo imeli produktivno zasedanje Sveta. Vsi so se strinjali glede nujnosti hitrega odziva in tesnega sodelovanja z Združenimi narodi. V zvezi s finančno pomočjo je Svet sprejel naslednje sklepe. Pozdravil je predhodno zavezo Komisije o takojšnji humanitarni pomoči v višini 30 milijonov EUR, poleg 92 milijonov EUR, ki so jih obljubile države članice.

Pozdravil je predhodno zavezo Komisije glede nehumanitarne pomoči v višini 100 milijonov EUR, namreč za sanacijo in obnovo, in se seznanil s predhodno navedbo Komisije o 200 milijonih EUR, ki bi bili na voljo za dolgoročno pomoč.

Pozval je, naj se v primernem roku in po celoviti oceni potreb za obdobje po izrednih razmerah skliče mednarodna konferenca o Haitiju.

Lahko rečemo, da gre za velik odziv v kratkem času. Pomoč bo usmerjena tudi v Dominikansko republiko. Trenutno bo večja težava spraviti pomoč do ljudi, ki jo potrebujejo, kakor pa iskanje denarja. Zagotoviti moramo, da bo pravilno usmerjena v trajno politično in fizično obnovo. Na prošnjo generalnega sekretarja ZN za pomoč pri prevozu humanitarne pomoči in za dodatne policijske enote, me je Svet povabil, naj opredelim prispevke držav članic EU in pripravim predloge za njihovo mobilizacijo. S tem se zdaj ukvarjam.

Takoj po zasedanju Sveta smo zaradi nadaljnjega ukrepanja sklicali sestanek Političnega in varnostnega odbora. Sedaj so že na voljo prve navedbe prispevkov držav članic, vključno z morebitnimi prispevki prek evropskih žandarmerijskih sil. Delo se bo v naslednjih dneh nadaljevalo v okviru pripravljalnih skupin Sveta za hiter in ciljno usmerjen odziv.

Svet za zunanje zadeve se bo ponovno sestal naslednji ponedeljek. Obravnavali bomo stanje na Haitiju in preučili nadaljnje ukrepe.

V novem svetu Lizbonske pogodbe je to velik preizkus za zunanjo politiko EU.Prebivalci Haitija – in naši ljudje – pričakujejo hiter, učinkovit in usklajen odziv. In mislim, da jim to zagotavljamo.

Veselim se sodelovanja s Parlamentom pri tem in vesela sem, da vam lahko danes posredujem te informacije in slišim vaše poglede.

Karel De Gucht, *član Komisije.* – Gospod predsednik, dovolite mi, da najprej poudarim razsežnosti te katastrofe brez primere – v smislu humanitarnih posledic in posledic za celotno državo.

Haiti je ena od najrevnejših držav na svetu. Gre za državo, ki je v kronično občutljivi situaciji, njene obstoječe osnovne funkcije in zmogljivosti pa so bile zelo resno prizadete. Tudi mednarodna skupnost je bila težko prizadeta. Osebje Združenih narodov in nevladnih organizacij ter osebje naše Komisije je še vedno pogrešano, kar pojasnjuje težave pri organiziranju pomoči na kraju samem. Ljudje morajo razumeti, da se to ne dogaja zaradi pomanjkanja usposobljenosti, ampak zato, ker je bila skupnost, ki zagotavlja pomoč, sama prizadeta. Reševalne operacije ne potekajo tako hitro, ko bi si želeli, vendar vidimo, da iz ure v uro potekajo bolje.

Povedano drugače, ne gre zgolj za reševanje človeških življenj. Dejansko moramo rešiti celo državo. Zato je Visoka predstavnica, Cathy Ashton, pozvala k sklicu tega izrednega zasedanja Sveta, ki je bil zelo koristen instrument za reševanje problema. Dovolite mi, da se na kratko osredotočim na štiri glavne izzive.

Prvič, rešiti je seveda treba humanitarne potrebe. Te so ogromne in zadevajo predvsem nujno medicinsko pomoč za ranjene, vodo in sanitarno pomoč – saj na primer obstaja nevarnost kolere – hrano in zatočišče. Najbolj primanjkuje kirurške pomoči, osnovne zdravstvene nege in zdravil, naprav za čiščenje vode, pomoči v hrani, zavetišč v sili in logistične podpore. Zadostna pa je zmogljivost za iskanje in reševanje.

Prednostne naloge pri usklajevanju organizacije zadevajo zaključek ocene potreb, kar bo omogočilo boljši pregled nad podrobnimi potrebami in organizacijo transportne logistike. Tudi to se bo reševalo v okviru institucij EU.

In končno, organizirati moramo usklajevanje mednarodnih reševalnih aktivnosti. V takih okoliščinah je to vselej zelo težko. Naj poudarim, da so evropske ekipe ECHO in MIC na sam kraj prispele le nekaj ur po potresu. Od takrat tam nenehno ocenjujejo potrebe in usklajujejo pomoč. Sodelujemo z ekipami urada Združenih narodov OCHA in smo v stalnem stiku z Johnom Holmsom, koordinatorjem nujne pomoči ZN.

Drugo področje zadeva izgradnjo ali obnovo osnovnih zmogljivosti države. To je zelo pomembno. Ta država mora ponovno delovati, le ne fizično – večina zgradb je izginila – pogrešajo pa tudi veliko visokih uradnikov, posledica česar so resne motnje v državnih organih.

Svet pozdravlja dejstvo, da bomo tja poslali ekipo strokovnjakov EU s posebno nalogo oceniti najbolj nujne potrebe haitijske države in civilne uprave za zagotavljanje tehnične pomoči. Naše diplomatsko osebje in osebje za sodelovanje na kraju samem je seveda za to najbolj primerno, vendar so že preveč obremenjeni. V naslednjih dneh bo to postalo vse bolj pomembno. Evropska unija in Evropska komisija bi lahko imeli

skupaj s Svetom vodilno vlogo pri ponovni vzpostavitvi državnih institucij v fizičnem smislu in v smislu ljudi.

Tretje je seveda načrt obnove države, pri katerem se moramo ozreti izven sedanje faze pomoči. Čez nekaj tednov bodo številne ekipe in oprema za nujno pomoč, ki so trenutno v državi, slednjo zapustile in obstaja nevarnost – kar je zelo običajno za to vrsto nesreče – da pride do drugega vala katastrofe, če naše pomoči in podpore ne ohranimo.

Nemudoma moramo pripraviti obsežne, usklajene, srednjeročne in dolgoročne načrte za skupen odziv EU na krizo. Naše službe se sedaj s tem ukvarjajo. To je treba pripraviti, da se zagotovi ustrezna delitev dela med institucijami EU in državami članicami in usklajen pristop do pomoči, sanacije in razvoja, z vzdržnim in gladkim prehodom med takojšnjo pomočjo in odzivom po izrednem stanju.

Pozivamo vse države članice, da se pri teh prizadevanjih celovito odzovejo in da vse naše zaveze glede usklajevanja in učinkovitosti pomoči spremenijo v dejanja. To je obdobje preizkušanja trdnosti naših zavez, rezultat pa mora biti dober, če želimo uspeti.

In nazadnje, finančna pomoč. Kot je že poudarila visoka predstavnica, bo Evropska komisija zagotovila velik prispevek, najprej v smislu humanitarne pomoči – 30 milijonov EUR, pri čemer največji del – 22 milijonov EUR, če smo natančni – predstavlja popolnoma sveži denar poleg že obstoječih humanitarnih obveznosti, ki jih imamo do Haitija. Hitra pomoč pri obnovi – kar ni humanitarna pomoč, in kar sem pravkar omenil glede državnih ustanov, seveda sodi sem – v višini 100 milijonov EUR, z razmerjem 50-50 med preusmerjenim denarjem in svežim denarjem, in nato dolgoročnejša pomoč pri obnovi, za katero začetni znesek znaša 200 milijonov EUR.

Nato bomo morali ugotoviti, kakšno je stanje. Sedaj slišimo govoriti o številki okrog 10 milijard USD. Meni se to zdi veliko, vsekakor pa tega proračun Komisije ne more zagotoviti. Z donatorsko konferenco in državami članicami bomo morali preučiti, kako bomo na koncu lahko prispevali višje zneske. Gre za paket po vsej EU, ki je sedaj pripravljen, poleg vseh prispevkov, ki jih države članice že dajejo in jih še bodo.

Kot je povedala visoka predstavnica, jutri zjutraj odhajam v regijo – na Haiti in v Dominikansko republiko – na razgovore z oblastmi, tudi o prizadevanjih za obnovo državnih ustanov. Predsednik in večje nevladne organizacije so na kraju samem. Obiskal bom tudi Dominikansko republiko. Pomembno je, da se srečamo tudi s tamkajšnjimi oblastmi, saj so njihovi sosedje. Kot lahko vidite, zaradi situacije, kakršna je, obstaja možnost, da pride do preobremenitve na meji, zato se bom sestal tudi z dominikanskimi organi.

Trenutno je to vse, kar sem želel povedati. Po vrnitvi bom v ponedeljek popoldne poročal Odboru za razvoj.

Gay Mitchell, *v imenu skupine PPE.* – Gospod predsednik, prepričan sem, da bo Parlament ohranil v spominu vse pogrešano osebje ZN in EU ter vse, ki so sedaj pogrešani in ki trpijo na Haitiju.

Veseli me, da komisar De Gucht odhaja tja in da bo poročal Odboru za razvoj, ko se bo v ponedeljek vrnil. Zelo pozdravljam to odločitev. Če uporabim njegove besede glede razsežnostih posledic brez primere, in menim, da je to ustrezna primerjava v tej vrsti države, zato – kar omenjam mimogrede – zares mislim, da mora Evropska unija biti bolj vidna.

Sedaj, ko imamo visoko predstavnico, ki je podpredsednica Komisije, mora biti ta oseba v zvezi z vprašanji te vrste bolj vidna.

Evropska unija je največja donatorka pomoči na svetu, saj donira 60 % pomoči, prav tako pa smo verjetno tudi največja donatorka humanitarne pomoči. Toda, ko tam gledamo ameriške ladje-bolnišnice, vidimo, da iz EU hodijo tja le države članice, kot so Belgija, Irska, Velika Britanija in druge. Potrebna je vidna prisotnost EU. Zakaj pa ne bojne skupine? Zakaj ne kakšne stalne skupine, po sistemu rotacije, ki bi bile pripravljene za odhod na območje, kadar bi prišlo do takšnih dogodkov?

Nazadnje želim dodati še, da je katastrofa na Haitiju povezana z revščino in ko se bo ta strašna tragedija umirila in o njej ne bodo več poročali, na Haiti ne smemo pozabiti. Čas je, da enkrat za vselej rešimo problem revščine na Haitiju.

Linda McAvan, *v imenu skupine S&D*. – Gospod predsednik, naše misli so danes z ljudmi na Haitiju v njihovi tragediji, in prepričana sem, da želijo vsi poslanci izraziti svoje sožalje prebivalcem Haitija. To je tragedija, kot je povedal Gay Mitchell, tragedija v državi, v kateri že 75 % ljudi živi pod pragom revščine. Ko zremo v prihodnost, je to tisto, kar bi zares morali videti.

Javnost se je odzvala sijajno na izziv pomoči Haitiju. Samo v Združenem kraljestvu so ljudje v zgolj nekaj dneh zbrali 30 milijonov GBP – in to v času finančne krize – kar pomeni, da nas javnost v naših prizadevanjih za zbiranje sredstev za Haiti podpira.

Visoka predstavnica, zahvalila bi se vam rada za delo, ki ste ga opravili pri posredovanju za hiter odziv EU pri tem. V času cunamija smo spoznali, da je dobra koordinacija tako pomembna kot dejanska finančna sredstva, ki jih zagotavljamo na terenu. Ne gre za to, katera zastava spremlja pomoč, ampak da v sodelovanju z Združenimi narodi pomoč pride na pravo mesto.

Dolgoročno gledano sem zadovoljna, da bo potekala mednarodna konferenca o Haitiju. Mislim, da moramo obravnavati celotno vprašanje Haitija, njegov neporavnani dolg in upam, da bodo vprašanja dolga Haitija na dnevnem redu mednarodne konference. Haiti dolguje 890 milijonov USD mednarodnim upnikom, od tega velik del Mednarodnemu denarnemu skladu. Mednarodni denarni sklad je Haitiju dal posojilo v višini 100 milijonov USD. Ali je to mogoče spremeniti v nepovratna sredstva? Nobenega smisla nima te države osiromašiti za nadaljnjih 100 let. Zato upam, da boste to točko dali na dnevni red sestanka MDS.

Upam, da bomo obravnavali tudi druga vprašanja in menim, da imate prav, ko pravite, da je vprašanje meje z Dominikansko republiko enako pomembno. Še enkrat hvala za vaša prizadevanja in upam, da si bo celoten Parlament prizadeval za dobro usklajeno delo.

Liam Aylward, *v imenu skupine ALDE.* – Gospod predsednik, ali lahko najprej zaželim visoki predstavnici, baronici Ashton, veliko uspeha pri številnih izzivih, s katerimi se sooča v svojem mandatu. Kot dobro ve, in kot so poudarili Združeni narodi, je stanje na Haitiju najhujša humanitarna katastrofa v desetletjih, saj število pogrešanih, žrtev in mrtvih stalno narašča.

Posledic te tragedije za ljudi ni mogoče izmeriti. Pomoč začenja prihajati, vsi pa se zavedamo velikih težav, s katerimi se spopadajo reševalci, ko poskušajo zagotoviti pomoč tistim, ki jo najbolj potrebujejo.

Nevladne organizacije so na terenu ugotovile naraščajoče probleme glede varnosti, logistike in birokracije, kar ovira dodeljevanje pomoči in povzroča, da je katastrofalno stanje še hujše. To so problemi, ki odločajo o življenju ali smrti za Haitijce.

V vsej tej zmedi, ki vlada pri delu, namenjenemu zmanjševanju trpljenja in kaosa, sta potrebna jasno vodenje in usklajena pomoč. Nevladne organizacije, državni organi, mednarodne organizacije in lokalni organi morajo sodelovati, da ljudem v stiski zagotovijo nujno pomoč različnih sektorjev.

Jasno je, da država nemudoma potrebuje ogromno mednarodno podporo. Odziv evropskih državljanov in njihova rekordna velikodušnost ter solidarnost so bili izjemni. Včerajšnja napoved več kot 420 milijonov EUR humanitarne pomoči Evropske unije za Haiti kaže odločnost in zavzetost, posredovanje pomoči pa mora biti usklajeno in učinkovito.

Izraženi cilj Evropske unije je konsolidirati in okrepiti globalno operacijo zagotavljanja pomoči. Upam, da si bosta vidva, gospa Ashton in komisar De Gucht, močno prizadevala za izpolnitev tega cilja ob vajinih obiskih Združenih držav, Haitija in drugih držav kasneje ta teden.

Dolgoročen razvoj najrevnejše države na zahodni polobli mora postati prednostna naloga. Pomoč v višini 200 milijonov EUR, ki jo je Evropska unija namenila za dolgoročno obnovo Haitija, je pozitiven začetek, ko pa se bodo kamere umaknile in se bo pozornost svetovne javnosti usmerila drugam, mora Evropska unija kot svetovni voditelj, ukrepati in svojo obveznost izpolniti.

Eva Joly, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (FR) Gospod predsednik, visoka predstavnica, komisar, gospe in gospodje, ta nova humanitarna kriza, s katero se spopada Haiti, je morda večjih razsežnosti kot vse prejšnje, zaradi česar dvomim, da je mogoče najti prave besede, ko govorimo o žrtvah, o preživelih in ko želimo družinam povedati, kako zelo z njimi delimo bolečino in se zavedamo naše odgovornosti.

Moč potresa še ne pove, kakšna je razsežnost škode. Ta je povezana tudi s kronično revščino, s katero se Haiti spopada že mnogo let. Mednarodna skupnost do sedaj tam ni mogla nič spremeniti. Še več, z vsiljevanjem politik Haitiju, za katere sedaj vemo, da niso bile uspešne, so mednarodne institucije, Evropa in njeni partnerji povečali krhkost njenega socialnega tkiva, gospodarstva in institucij.

V 70-ih letih prejšnjega stoletja je bil Haiti glede hrane skoraj samozadosten. Nekoč je njegova kmetijska proizvodnja pokrivala 90 % potreb. Danes uvoz znaša več kot polovico. To je imelo zagotovo škodljiv vpliv

na lokalno proizvodnjo. Pred tem potresom je bil Haiti država brez virov, saj je bil prikrajšan za vire, do katerih je bil upravičen.

Zato moramo Haitiju najprej zagotoviti čim več podpore, da se bo lahko spopadal z izrednimi razmerami. Obžalujemo lahko dejstvo, da je bilo mednarodno pomoč zelo težko zagotoviti. V prihodnje moramo svoje postopke izboljšati. Predvsem pa se moramo zavedati, da dolgoročna razvojna pomoč ne bo učinkovita, če bomo vsiljevali nekaj, za kar mi menimo, da so pravilne prednostne naloge, medtem ko nam vsi na terenu govorijo, da nimamo prav. Najprej moramo analizirati svoje metode in razumeti, da je treba povečati sredstva za dolgoročne razvojne politike. Evropska unija je napovedala višino pomoči, ki jo bo namenila Haitiju, enako pa so storile tudi države članice. Govorimo o približno 130 milijonih EUR za kratkoročne in 200 milijonih EUR za dolgoročne potrebe.

Te številke bi primerjala z drugimi, s 155 milijardami USD, ki jih imajo pripravljene banke v Cityju in na Wall Streetu za izplačilo nekaj tisoč ljudem, zaposlenim v bankah. Zastavlja se vprašanje razvojnega modela, ki ga želimo spodbujati na svetovni ravni.

Nujna humanitarna pomoč je potrebna, vendar sama ne zadostuje. Nikakor ne sme prevzeti mesta razvojni pomoči, na katero pa države, ki naj bi imele od nje korist, ne smejo gledati kot na resničen diktat. Prvi način zagotavljanja pomoči državam v velikih težavah je, da jih še naprej spoštujemo in jim omogočimo, da izkoristijo svoje lastne vire. Odpisati moramo dolg Haitija in poravnati naš dolg do te države.

Gospod predsednik, visoka predstavnica, komisar, gospe in gospodje, naša dolžnost je, da žrtvam na Haitiju pomagamo obnoviti državo, ki je bila opustošena, preden jo je naravna katastrofa obrnila popolnoma na glavo.

(Aplavz)

Nirj Deva, v imenu skupine ECR. – Gospod predsednik, naša srca in misli so s prebivalci Haitija v njihovi uri trpljenja. Čestitam baronici Ashton in Karlu De Guchtu glede tega, kar sta povedala, da se je že zgodilo, in tistega, kar se izvaja. Finančna sredstva bodo prav gotovo pritekala. Bil sem v Šrilanki, ko jo je prizadel cunami in kasneje tudi v Indoneziji. Bil sem priča potresom v Turčiji. Opazoval sem, kaj se je zgodilo na Kitajskem. Vedno, ko se katera od teh stvari dogodi, nam česa zmanjka, vendar ne tablet za čiščenje vode ali šotorov ali čiste vode, ampak infrastrukture. Rečemo, oh, infrastruktura je uničena. Seveda je uničena. Morali bi biti sposobni zelo hitro zagotoviti infrastrukturo v sili.

Kako je to mogoče izvesti? Kaj pa letalonosilka? Ima elektriko, jedrsko energijo, ima generatorje za čiščenje vode in helikopterje. Ali bi lahko pripravili globalno reševalno operacijo, ki bi jo bilo mogoče izvršiti v kar najkrajšem možnem času in bi zagotovila zasilna pristanišča, začasna bivališča in vso infrastrukturo, ki je uničena? Ponovno moramo razmisliti o tem, kako reševati življenja takoj po katastrofi.

Patrick Le Hyaric, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*FR*) Gospod predsednik, podpredsednica in visoka predstavnica, komisar, ponovno bi rad povedal, da nas je trpljenje prebivalcev, otroka Haitija zelo prizadelo.

Že sedem dni živijo in skušajo preživeti v resničnem peklu. Izredna svetovna solidarnost greje srce, vendar jo je treba še okrepiti in bolje usklajevati z edinim ciljem pomagati prebivalcem Haitija, ki so žejni, ki stradajo, ki so brez domov in brez osnovne zdravniške oskrbe. Pozdravljamo vse moške in ženske, ki so v to vključeni.

Evropska unija se je odločila, da bo sprostila nekaj začetnih finančnih sredstev. Vendar pri tem ne moremo ostati. Pomoč Evropske unije je treba znatno povečati, pri tem pa mora sodelovati svetovni bančni sistem. Evropske presežke hrane je treba nujno poslati prebivalcem Haitija.

Bodimo odkriti. Naš kontinent Haitiju resnično dolguje za vsa leta prevlade in plenjenja. Naučiti se moramo iz tega, kako so ta otok, karibski biser, obvladovale mednarodne finančne institucije, ki so ga dušile s strašnim dolgom in enako strašnimi obrestmi, povezanimi z dolgom.

Naš parlament se mora izreči v korist takojšnjega in brezpogojnega odpisa tega celotnega dolga. Naša skupina želi, da bi na konferenci, ki bo kmalu potekala v Montrealu, skupaj s prebivalci Haitija izvedli učinkovite priprave na mednarodno konferenco o obnovi in trajnostnem razvoju Haitija.

Ta obnova mora potekati pod okriljem Združenih narodov, tako da si Haitijci lahko gospodarsko opomorejo in si povrnejo svojo politično suverenost. Haiti ne sme biti trofeja v boju za prevlado med velesilami. Prizadevanja Združenih narodov za zagotavljanje podpore pozdravljamo, ne smemo pa dovoliti, da bi

severnoameriški voditelji to strašno katastrofo izkoristili za pretvezo in zavzeli otok, da bi ga vodili in nanj namestili vojaške baze.

Evropa mora biti dober vzgled. Imeti mora le en cilj, eno samo skrb: ljudi, otroke Haitija.

Fiorello Provera, *v imenu skupine EFD.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rad bi izrazil svojo globoko solidarnost z vsemi, ki jih je prizadela ta naravna katastrofa.

V položajih, kot je ta, z neverjetnim obsegom uničenja objektov in infrastrukture ter več tisoč mrtvimi, je skoraj nemogoče učinkovito zagotoviti pomoč brez minimalnih pogojev javnega reda in varnosti. Kakršne koli operacije zagotavljanja pomoči so težavne brez tesnega sodelovanja pri zbiranju potrebnih stvari in urejenega razdeljevanja pomoči. Bistveno je razumeti, kaj je potrebno, kdo potrebuje in kdaj.

Druga stvar, o kateri je treba razmišljati, je ta, da je prevečkrat prišlo do zlorabe radodarnosti javnih in zasebnih donatorjev in da ogromni zneski denarja niso prišli do tistih, ki so jih zares potrebovali. Zato je potrebno imeti strog sistem nadzora, kar bi preprečilo zapravljanje ali krajo denarja, zlasti v nestabilnih državah, kjer so stopnje korupcije visoke, upravljanje pa slabo. Evropa mora pokazati svojo učinkovitost. Upam, da bo uspešna.

Nick Griffin (NI). – Gospod predsednik, groza na Haitiju je šokantna. Človeško je sočustvovati z nedolžnimi žrtvami tamkajšnje naravne nesreče.

Vsi tukaj smo dobro plačani in lahko darujemo. Svojo današnjo sejnino bom podaril, če bodo tudi vsi britanski poslanci Evropskega parlamenta storili enako. Toda naši volivci si zaradi svojih davkov vaše radodarnosti ne morejo privoščiti.

Globalizacija je uničila naše panoge. Banke so uničile naša gospodarstva. Birokracija Evropske unije duši naše podjetnike, prevara z ogljikovim davkom pa milijone potiska v smrtonosno revščino zaradi energije.

Število smrtnih žrtev na Haiti je šokantno, vendar pa bo letošnjo zimo več kot 50 000 upokojencev v Veliki Britaniji prezgodaj umrlo zaradi mraza in stroškov ogrevanja.

Po vsej Evropi se bo število smrtnih primerov povzpelo na več sto tisoč, ker pa ta resnica sramoti politično elito in ker razgalja neustrezno resnico o globalnem segrevanju, bo ta škandal pokopan tako tiho, kot so pokopani naši mrtvi starejši prebivalci.

Na stotine tisoče naših ljudi umira, ker se vlada za to ne zmeni in zaradi davkov EU za mraz, vi pa vztrajate pri metanju denarja drugih za katastrofo na nekem drugem dvorišču. To ni sočutje: to je navadna hinavščina.

Vem, da ta kraj čuti nelagodje do naše krčanske dediščine, vendar pa tako kot vselej naše sveto pismo razkriva večno resnico, ki bi jo večina izmed vas tukaj najraje prezrla – prvo pismo Timoteju, 5:8: "če kdo za svojce, posebno za domače, ne skrbi, je zatajil vero in je slabši od nevernika."

Michèle Striffler (PPE). – (FR) Gospod predsednik, visoka predstavnica, kot je bilo prej že rečeno, so razsežnosti katastrofe izredne zaradi moči potresa, nedvomno enega najhujših v zgodovini, in zato se bojimo, da bo število smrtnih žrtev ogromno.

Vseeno pa sem zadovoljna zaradi hitrega odziva Evropske komisije in držav članic ter zaradi njihove obljube, ki so jo dale o dodelitvi ogromnega svežnja pomoči v višini 429 milijonov EUR za nujno humanitarno pomoč in obnovo Haitija. Obžalovanja vredno pa je, da so Evropejci delovali neusklajeno in da aktivnosti Evropske unije niso dovolj prepoznavne, kar je v velikem nasprotju z učinkovitostjo ameriškega stroja za pomoč in zaradi česar pozabljamo, da je Evropska unija največja svetovna donatorka humanitarne in razvojne pomoči.

Evropska komisija je aktivirala tudi mehanizem Skupnosti na področju civilne zaščite, ki usklajuje ponudbe za pomoč držav članic in trenutno predstavlja jedro našega sistema odziva na krizne razmere. Nedavni dogodki potrjujejo nujnost izboljšanja odziva Evropske unije na krizne razmere. Bistvenega pomena je prava organizacija zmogljivosti civilne zaščite, zaradi česar bi vas rada spomnila na predlog, ki ga je podal gospod Barnier leta 2006 in ki zadeva vzpostavitev evropskih sil za civilno zaščito; te so že pripravljene in zamisel je treba le realizirati.

Predsednik Evropskega sveta, gospod Van Rompuy, je poleg tega danes govoril v prid silam za hitro posredovanje. Združene države so zgolj v nekaj dneh prevzele prevladujočo vlogo v zadevah reševanja in

koordiniranja. Spomniti se moramo vloge osrednje in globalne koordinacije, ki jo ima OCHA, Urad Združenih narodov za koordinacijo humanitarnih zadev, ki je za tovrstno koordinacijo najbolj usposobljen.

Da ne bo pomote, tu ne gre za vojno zastav. Dobra organizacija pa vseeno pomeni prihranek časa in denarja in mislim, da imajo evropski državljani pravico vedeti, kar počne Evropska unija.

Patrice Tirolien (S&D). – (FR) Gospod predsednik, ali je Haiti obsojen na nesrečo?

Vse od njegove osamosvojitve se izmenjujejo naravne nesreče in politične katastrofe, danes pa se soočamo s tragedijo zgodovinskih razsežnosti. Ogromno je mrtvih, ranjenih, nešteto uničenih objektov, državne politične strukture in organi za sodelovanje pa v razsulu.

Premagati moramo usodo. Evropska unija mora sodelovati v tej dvojni operaciji nujne pomoči in obnove. To smo dolžni zaradi naših številnih vezi s Haitijem, ki so prvenstveno zgodovinske: med nekdanjimi kolonijami je bil Haiti najbolj razvit; drugič, diplomatske: s sporazumom Cotonou je otok postal privilegiran partner; in končno, geografske, saj je Haiti zaradi najbolj oddaljenih regij sosednja država Evropske unije.

Poleg tega kriza na Haitiju pomeni prvo preizkušnjo nove Evropske službe za zunanjepolitično delovanje, ki jo vodite, gospa Ashton. Do sedaj je to zadostovalo. Ta nesreča izpostavlja izzive in izboljšave, ki jih moramo tej strukturi zagotoviti, kajti ne glede na solidarnostno gibanje naše celine, odziv ZDA sproža vprašanja o naši sposobnosti mobilizacije.

Zato izredna prizadevanja v korist evropske koordinacije, prispevkov držav članic ne smejo zakriti težav pri pogovorih o namestitvi evropskih žandarmerijskih sil. Za izdatke Evropske unije je pomembno, da jih usmerjajo Združeni narodi, vendar pa je iz teh težav mogoče sklepati, da mora Evropska unija vzpostaviti avtonomno, integrirano strukturo s sredstvi za izvajanje tako zahtevnih nalog, kot je zagotavljanje humanitarne pomoči v nujnih primerih.

In končno, faza obnove predstavlja ogromen izziv. Nalog ne primanjkuje: politične, administrativne, ekonomske, socialne in okoljske. Morda smo v letu nič nove ere za Haiti. Za Evropo, ki si mora utrditi vodilno vlogo v tem procesu, to pomeni velik političen izziv.

Charles Goerens (ALDE). – (*FR*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, poročila ob 8. uri nas vsak večer spomnijo na nepopisno trpljenje na Haitiju.

Stopnja trpljenja se morda ujema s sočutjem po skorajda vsem svetu. To sočutje je zagotovo spontano in iskreno, vendar je kratko. Trenutek resnice bo čez štirinajst dni, ko se bodo mediji usmerili na druge dogodke. Če nihče ne bo prevzel taktirke, se zna zgoditi, da bodo Haitijci prepuščeni svoji usodi.

V državi, v kateri je treba opraviti vse, začenši s sanacijo in obnovo, je pomembno ravnati tako, da različna zaporedja vodijo do resničnega razvoja. Kar zadeva Evropsko unijo, ima velik izbor instrumentov in dobre izkušnje na tem področju. Zato izzivi, s katerimi se spopada haitijska družba, ki je obupno revna, pomenijo tudi trenutek resnice za Evropsko unijo.

V naslednjih dneh in mesecih bomo morali ukrepati učinkovito in odločno. To je najpomembnejši vidik glede obnove, potem ko bomo ponovno vzpostavili pogoje varnosti in javnega reda, ki so nujni za usklajeno delovanje v državi, kjer je bilo vse poškodovano zaradi potresa, vključno z njenimi institucionalnimi strukturami.

Zato menim, da je pomembno poudariti bistveni vidik: obnova države Haiti mora biti stvar Haitijcev samih. O njihovem razvoju govorimo. Pomagamo jim lahko v partnerskem duhu. Evropa bi storila dobro, če bi to potrdila na mednarodnih konferencah, ki se v zvezi s tem načrtujejo.

Da za partnerstvo, ne za zaščitništvo in neokolonializem!

Edvard Kožušník (ECR). – (*CS*) Vsi se bomo zagotovo strinjali, da je to ena od najhujših katastrof v tej regiji v zadnjih 200 letih. In če spregovorim v imenu svojih kolegov iz frakcije Evropskih konservativcev in v imenu svojih sodržavljanov iz Češke republike, bi rad izrazil svoje sožalje in sočutje za vse žrtve in tiste, ki trpijo. Toda ne glede na to tragedijo obstajajo znaki, da je celo po ratifikaciji Lizbonske pogodbe Evropska unija še vedno neusklajena in nesposobna za takojšnje ukrepanje. To me malce spominja na štiriglavega zmaja. Imamo predsednika, predsednika vlade predsedujoče države, predsednika Komisije in imenovanega komisarja. Gospe in gospodje, osebno sem prepričan, da moramo v tem posebnem primeru priznati, da je bila Evropska unija ujeta nepripravljena. Tisti, ki jih niso ujeli med dremanjem, so državljani posameznih držav članic, ki dan za dnem dobavljajo materialno in finančno pomoč.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Gospod predsednik, pridružujem se preostalemu svetu pri izražanju našega sočutja in obžalovanja zaradi tragedije, ki je doletela prebivalce Haitija, in jim želim izreči popolno solidarnost, toda poudariti je treba nekatera vprašanja, ki so po našem mnenju bistvena.

Najprej bi morali ravnanje vsakogar ali vsake države, ki se želi s to katastrofo okoristiti, označiti kot vrnitev v neokolonializem. Zdi se, da se tak odnos skriva za namestitvijo na tisoče severnoameriških vojakov, kljub dejstvu, da večina prebivalstva živi v revščini in da so še naprej žrtve izkoriščanja multinacionalk in vmešavanja zunanjih organov, zlasti Združenih držav.

To je čas za vso humanitarno pomoč, sodelovanje in podporo pri obnovi, ki si jo prebivalci Haitija s svojim dostojanstvom in pogumom zaslužijo. Ne smemo pozabiti, da je bil Haiti kraj, kjer se je 400 000 Afričanov, ki so jih zasužnjili in prodajali Evropejci, uprlo suženjstvu in povzročilo prvo veliko družbeno revolucijo na ameriški celini.

Nujno je treba zagotoviti usklajeno pošiljanje pomoči, vendar se je treba pri tem odpovedati neokolonialističnim težnjam.

Roberta Angelilli (PPE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, Haiti je prizorišče strašne tragedije, katere vzrok sta narava in tudi država, nevredna svojega imena, ki ni sposobna obvladovati nesreče niti najmanjšega obsega in organi za odziv na humanitarne krize, ki niso sposobni upravljati pomoči za civilno prebivalstvo, ki je sedaj plen brezobzirnih ljudi.

Rdeči križ je sprožil opozorilni poziv. Na konferenci v Montrealu, ki bo potekala 25. januarja, mora EU izkazati enotnost in zahtevati enovito, usklajeno upravljanje humanitarne operacije; v nasprotnem primeru obstaja nevarnost kaosa in izgube pomoči, vključno z ogromnimi in dragocenimi zneski, ki jih je danes omenila Komisija ter pomoč držav članic.

Baronica Ashton, izjemno si je treba prizadevati za otroke, predvsem sirote, ki potrebujejo prednostno pomoč, vključno s psihološko podporo; v nasprotnem primeru bodo obsojeni na revščino in izkoriščanje. Prav tako moramo zagotoviti, da mednarodna skupnost ne bo prehitro pripravljena poenostaviti postopkov posvojitve. To bi privedlo do neke vrste legalizacije deportacije otrok, kar pa ni tisto, kar Haiti potrebuje.

Gospod Frattini, italijanski minister za zunanje zadeve ima prav, ko predlaga gradnjo objektov in oskrbne domove, tako da bodo lahko odraščali z dostojanstvom v lastni državi in da jim bodo omogočena občasna potovanja v tujino na počitnice, zlasti pa na izobraževanje. Zaključila bom z vprašanjem: ali smo pripravljeni, v mednarodnem smislu, zmanjšati ali odpisati haitski dolg?

Corina Crețu (S&D). – (RO) Trenutno ves svet izkazuje solidarnost in sočutje do žrtev katastrofalnega potresa na Haitiju, kar znova kaže na nujnost hitrega in usklajenega ukrepanja v takih razmerah. Omejitev škode je sedaj odvisna od tega, kako učinkovito bo ukrepanje, in kot je tukaj že bilo omenjeno, je način, po katerem so ravnale mednarodne agencije in organizacije, vključno z Oddelkom EU za humanitarno pomoč, vzoren, ne da bi pri tem pozabili na geste posameznih držav članic.

Prepričana sem, da je potrebno vzpostaviti operativne sile za hitro ukrepanje na ravni Evropske unije, saj nam stanje na Haitiju kaže, da je poleg pomoči preživelim nujno tudi zagotavljanje javnega reda in varnosti prebivalstva. Trenutno smo zagotovo v položaju, v katerem številni protestirajo in obtožujejo, da naj bi bil namen izvršiti vojaško zasedbo pod krinko humanitarne pomoči. Toda v razmerah, v katerih sile ZN niso zadostne ali pa so jih dogodki prehiteli, se mora Evropska unija še bolj vključevati, zlasti zato, ker je njena verodostojnost v regiji velika.

Menim, da se moramo, kot Evropska unija, soočiti z obsežnim procesom obnove na Haitiju, hkrati pa s krepitvijo stabilnosti državnih struktur. Seveda pa je zelo pomembno izkazati sočutje prebivalcem države, ki se soočajo s to hudo preizkušnjo, kar vključuje iskanje specifičnih rešitev za postopke posvojitve otrok, ki so po tej katastrofi ostali sirote in zagotavljanje konkretne pomoči prebivalstvu v tem izredno težkem obdobju.

Paweł Robert Kowal (ECR). – (*PL*) Gospod predsednik, gospa Ashton, poslušamo mnenja iz različnih delov Parlamenta, vsa pa imajo eno skupno zadevo, eno skupno temo: reakcija Evropske unije, politična reakcija, ni bila zadostna in ni bila dobro koordinirana. Mislim, da bi se morali zahvaliti dobrodelnim organizacijam, da so spontano in, kot vselej, brez napake prevzele odgovornost za izpolnjevanje potreb.

Poleg tega bi morali preučiti tudi, kaj bi bilo mogoče storiti bolje. Za gospo Ashton imam pravzaprav samo eno vprašanje: na vašem novem položaju se prvič spopadate s takšnimi razmerami. Kakšen je glavni zaključek

glede tega dogodka in v zvezi z napakami, o katerih tu vsi govorimo? Še pomembneje, kaj je mogoče spremeniti v prihodnosti? Mislim, da je to najpomembnejša stvar, o kateri moramo razmišljati in v veliki meri je naša naloga, da to storimo.

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Gospod predsednik, gospa Ashton, dovolj je! Dovolj je. Enako se dogaja ob vsaki katastrofi, da Francozi pošljejo letalo in pomoč, Belgijci, Italijani, Nemci, vsakdo stori enako, in vsakokrat to storijo sami; vedno se ponavlja enaka zgodba. Na terenu je rezultat vselej enak: ni koordinacije, so neizkoriščene priložnosti za žrtve in pomanjkanje organizacije.

Kdaj se bo to končalo? Kdaj bo Komisija končno ukrepala? Ne nam govoriti, da je to zapleteno, ker so projekti pripravljeni. Samo uporabiti jih moramo. Leta 2006 je gospod Barnier predlagal ustanovitev evropske enote civilne zaščite, pri čemer bi države članice prispevale na prostovoljni osnovi, ne da bi bilo treba čakati na hipotetično soglasje 27 držav članic, tako da bi zbrali obstoječe nacionalne enote za civilno zaščito, jih skupaj usposabljali za skupne tehnike reševanja, skupne komunikacijske metode in s skupnimi štabi.

Enostavno je, gospa Ashton: naredite to s tistimi, ki želijo! Kar zadeva druge, pa se nam bodo pridružili, ko bodo spoznali, da gre za prihodnost. Po cunamiju so bile sprejete zaveze, vendar do danes ni bilo še nič storjenega.

To mi gre težko z jezika; neaktivnost Komisije je kriminal. Gospa Ashton, zakaj je Evropa obsojena na ponavljanje svojih napak? Gospa Ashton, nihče ne izpodbija vaše dobre volje, vendar napovejte tu, danes, ustanovitev evropske enote za koordinacijo. Parlament vam bo sledil. Če potrebujete podporo, smo vam pripravljeni pomagati. Vendar pa nam za božjo voljo ne govorite več o koordinaciji; naj pride do te koordinacije! Ne čakajte do naslednje katastrofe!

Michael Cashman (S&D). – Gospod predsednik, moram reči, da obstajajo ljudje, ki delajo in tisti, ki govorijo. Zato želim čestitati Svetu, Komisiji in visoki predstavnici za ukrepe, ki so jih sprejeli. Tega ni bilo mogoče predvideti. Gre za nekaj, kar si je težko zamišljati.

Sedim tu in poslušam, kako si nekateri nabirajo poceni politične točke z očitki proti visoki predstavnici, državam članicam in Komisiji, češ da bi bilo treba ameriško roko, ki nekoga najde pod ruševinami in reši življenje, odstraniti in reči "ne neokolonializmu" in da z napadanjem Haitija izboljšate življenja ljudi, ki tam trpijo. Lahko vas je sram.

Storimo vse, da bomo koordinirali. Prepustimo koordinacijo Američanom – če to rešuje življenja, potem to pomeni reševanje življenj. Pozabimo na politično retoriko.

Čestitke za dodeljeno višino sredstev. Čestitke, baronica Ashton, da niste igrali pred občinstvom in da niste zavzemali zračnega prostora in odpotovali na Haiti le zato, da bi le pokazali, da ste tam. Kakšen smisel ima to? Popolnoma nobenega. Zato se ne jezimo na tiste, ki želijo reševati in koordinirajmo skupaj z Američani. Pritisnimo na Združene narode, da bodo zagotavljali pomoč in nehajmo si nabirati poceni politične točke.

(Aplavz)

Róża, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE). – (*PL*) Gospod predsednik, pridružujem se temu, kar je povedal gospod Juvin – koordiniranje humanitarne pomoči je slabo. Govoriti ne želim le o humanitarni pomoči, ampak o tehnični, strukturni ali razvojni pomoči. Katastrofe ni bilo mogoče napovedati, vendar pa nismo vedeli, v kako groznem stanju je Haiti in da je stvar še hujša, ga je prizadela še ta nesreča. Dolgo časa smo vedeli, v kako slabem stanju je Haiti in kako slabo delujejo njegove strukture. Vemo tudi, da bi v primeru, če bi pred potresom delovale bolje, organizirali pomoč in tehnično sodelovanje s Haitijem na boljši način, te strukture bi delovale bolje, kar bi omogočilo boljšo uporabo naše pomoči in to bi rešilo več tisoč ljudi – kar pa se ni zgodilo.

Ali gospa Ashton, visoka predstavnica in članica Sveta, namerava sprejeti posebne ukrepe, s posebnimi roki, za koordiniranje tehničnega sodelovanja različnih evropskih držav, tako da bodo tretje države, ki jim dajemo pomoč, to pomoč zares dobro uporabile? Ali bomo uporabili kakršno koli vrsto izmenjave najboljših praks med državami, ki imajo veliko izkušenj, v katerih tehnično sodelovanje zelo dobro poteka in državami, ki tehnično sodelovanje šele začenjajo uporabljati? Ali se bo uresničila dobra, skupna, močna evropska politika, ki jo bodo tretje države zares uporabile, tako da človekoljubne pomoči ne bomo dajali na slepo in v naglici, ko se bo na stotine tisoče nepričakovano ljudi znašlo v tragičnem položaju?

David-Maria Sassoli (S&D). – (*IT*) Gospod predsednik, visoka predstavnica, gospe in gospodje, velika tragedija, ki je prizadela Haiti, zahteva takojšen odziv in potekajo številne dejavnosti zagotavljanja pomoči

in reševanja, ki jih izvajajo posamezne države članice, čeprav med evropskimi državami obstaja dokaj velika konkurenca.

Nova Evropa s svojo visoko predstavnico bi morala biti sposobna zagotavljati lastno pomoč ljudem, ki trpijo. Potres je povrh vsega prizadel najrevnejšo državo na zahodni polobli, v kateri 80 % prebivalstva živi pod pragom revščine, 54 % pa jih živi v popolni revščini.

V teh kriznih razmerah pa gre za še en težaven položaj: namreč za otroke, najšibkejši segment prebivalstva, ki so ostali brez družin, zaščite in države. Zato bi rad pozval visoko predstavnico za zunanje zadeve, naj preuči ukrepe, ki bi omogočili, da evropske države sprejmejo in skrbijo za haitijske otroke do starosti 10 let.

Gospa Ashton, Evropa jih lahko sprejme in jim zagotovi ustrezne življenjske pogoje; v mislih imam omejeno obdobje, dokler se ne uredijo razmere zanje, da se lahko vrnejo v svojo državo. Vse to je mogoče organizirati in za evropske države je to lahko enostavno, bilo bi pa tudi pošteno odzvati se na potrebo po solidarnosti, in preprečiti špekulativne in nezakonite aktivnosti na račun otrok. Govorimo o otrocih, najdragocenejših virih, ki jih moramo na Haitiju zaščititi.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). – Gospod predsednik, v zadnjih dneh je bilo veliko pritožb zaradi neučinkovitosti in počasnosti odziva na haitijsko krizo.

Številne kažejo na vse hujši problem pomanjkanja varnosti, vse hujši obup med tistimi, ki so potres preživeli in grozno pomanjkanje hrane in oblačil.

Ti problemi zares obstajajo in rešiti jih moramo čim prej. Moramo pa pohvaliti ukrepe številnih mednarodnih akterjev, od vlad do organizacij civilne družbe ter posameznikov po vsem svetu.

Evropska unija je zagotovo med tistimi, ki so izrazili svojo iskreno solidarnost s prebivalci Haitija. Toda številni so celo danes kritizirali domnevno počasen odziv EU na krizo, čeprav pri EU ne gre le za odločitve, sprejete v Bruslju. Nacionalne vlade so že poslale več tisoč mož in žena na pomoč Haitijcem in namenile več milijonov evrov pomoči.

Vloga EU bi morala biti osredotočena bolj na srednjeročno in dolgoročno pomoč in usmerjena v obnovo haitijskih mest in vasi, njihovo infrastrukturo, šole in bolnišnice.

Evropska unija je zagotovo lahko forum, pod okriljem katerega je mogoče razdeljevati in usklajevati evropsko srednjeročno in dolgoročno pomoč.

Zaveza, ki so jo nedavno sprejele Komisija in države članice, da bodo namenile skoraj 500 milijonih EUR, je zagotovo velik in pomemben korak v tej smeri, in vsi bi to morali podpreti.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) Najprej želim izraziti svoje sožalje in solidarnost s prebivalci Haitija, ki jih je ta katastrofa tako zelo prizadela.

Mi v Evropski uniji nismo vojaška sila in niti ne želimo biti. Toda zaradi našega socialnega modela smo sila v svetu. Prav tako smo sila, s katero je treba računati pri našem razvojnem sodelovanju in človekoljubni pomoči in ponosni smo na to.

Danes Haiti, pravzaprav katastrofa, ki je to državo prizadela, pomeni izziv za nove institucije, vzpostavljene z Lizbonsko pogodbo. Sedaj je čas za človekoljubno pomoč, toda zelo kmalu bo prišel čas za obnovo, spodbujanje razvoja in zagotavljanje pomoči za upravljanje in vzpostavitev institucij. In mi se moramo enoglasno odzvati na pričakovanja ljudi na Haitiju. Odzvati se moramo s kombiniranjem funkcij visokega predstavnika s funkcijami komisarjev za razvoj in človekoljubno pomoč.

Zakaj? Zakaj moramo vsi delovati skupaj? Za uspešnejše koordiniranje pomoči iz držav, za zagotavljanje učinkovitejše pomoči, za izražanje z evropskim glasom, ki je v svetu prepoznan in za izpolnitev pričakovanj, ki jih svet v takih časih od nas pričakuje: za podporo v tej človekoljubni krizi in za spodbujanje razvoja. Kar se dogaja danes na Haitiju, je lahko jutri že druga katastrofa in lahko pojutrišnjem prizadene kateri koli del sveta.

Jim Higgins (PPE). – Gospod predsednik, ena od najrevnejših držav na svetu je bila opustošena v zgolj 15 sekundah, žrtev slabe vlade, žrtev diktature in korupcije. Petdeset tisoč ljudi mrtvih, na tisoče še vedno pogrešanih, tri milijone pa jih je ostalo brez doma.

Odziv Združenih držav je bil hvalevreden, nekoliko manj odziv Združenih narodov, vendar se moram strinjati z vsem, kar je bilo povedanega. Pri tem ne gre za politične točke, gospod Cashman: naš odziv je bil vse prej kot ustrezen. Ostali smo v zavetrju Združenih držav.

Logistične težave bodo premagane – čista voda, zdravila, hrana in streha nad glavo – vse to se bo zgodilo pravočasno. Če se želi rešiti iz te krize pa Haiti potrebuje demokracijo, ki v celoti deluje in gospodarstvo, ki lahko vzdržuje svoje ljudi. Njegovo oživitev je treba meriti v naslednjih letih in ne le v tednih ter mesecih po tej krizi.

Kot je bilo že večkrat omenjeno, izginil bo s televizijskih zaslonov. Od novice številka ena bo postal novica številka tri v naslednjih dveh ali treh tednih, nato pa ga več ne bo. Toda pri tem gre za resničen izziv, kajti leta 2008 sta Haiti prizadela dva uničujoča orkana. Za njima sta ostala revščina in obup. Svetovni voditelji so takrat obljubili 600 milijonov EUR. Dejansko je bilo nakazanih le 40 milijonov EUR.

Potrebujemo ponovno rojstvo, preporod, ponovno prisotnost in obnovo Haitija. Voditi in upravljati ga je treba na pravilen način, zlasti pa pripraviti jasno in izvedljivo strategijo, da bo Haiti ponosen, neodvisen in demokratičen, kot mora biti in kar do sedaj ni bil in kar je privedlo do te katastrofe.

Roberto Gualtieri (S&D). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, človekoljubna katastrofa brez primere na Haitiju nas je vse globoko prizadela in Evropska unija je dolžna, da po svojih najboljših močeh prispeva k prizadevanjem mednarodne skupnosti, pri tem pa uporabi vse instrumente, ki jih ima na voljo.

Kar zadeva finančne vire, je v zadnjih dneh in urah prišlo do znatnega napredka. Več pozornosti si zaslužijo drugi vidiki odziva Evrope, izogniti pa se moramo skrbi za našo podobo in se namesto tega osredotočiti na bistvo, kot je pravilno povedala visoka predstavnica.

Jasno se je pokazala osrednja vloga misije MINUSTAH tako glede civilne zaščite kot varnosti, z izključitvijo avtonomne misije CSDP, toda ključnega pomena ostaja koordinacijska vloga EU v podporo misije ZN.

Gospoda Juvina bi v zvezi s tem rad spomnil, da ta koordinacija obstaja in da jo na področju civilne zaščite izvaja Center za nadzor in obveščanje, na področju varnosti pa Situacijski center, upamo pa, da bo rezultat tega dela namestitev evropskih žandarmerijskih sil, kot so izrecno zahtevali Združeni narodi.

Z vidika visoke predstavnice in Komisije bi bilo dobro preučiti, kako se CNO in Situacijski center v praksi odzivata spričo tako zahtevnih nalog in preizkušenj, kako deluje njuna koordinacija in ali so njihovi instrumenti in viri ustrezni.

To nam bo koristilo tudi kasneje, ko bomo morali preučiti ustreznost teh instrumentov in sposobnost konzularne zaščite, vendar sedaj ni čas za te razprave. Sedaj je čas za ukrepe in zaveze in v celoti podpiramo ukrepe, ki jih je sprejela visoka predstavnica.

PREDSEDSTVO: GOSPOD LAMBRINIDIS

podpredsednik

Milan Zver (PPE). – (*SL*) Tudi sam izražam sočutje za to, kar se je zgodilo na Haitiju, pa vendarle tudi čestitke Evropski komisiji in evropskim inštitucijam, da so relativno dobro reagirale.

Vendar se tudi sam sprašujem, kot nekateri kolegi, ali so reagirali dovolj hitro. Morda bi bila tudi dobra prisotnost takoj predsedujoče na licu mesta tragičnega dogodka, to je pomembno iz mnogih vidikov.

Ne strinjam se s tistimi, ki pravite, da je prisotnost vojakov in drugih, ki skrbijo za red, to lahko nek začetek kolonialnega odnosa do tega. Takšno govorjenje se mi ne zdi pošteno in fair.

Pomembno pa je, da na naslednji mednarodni konferenci za Haiti določimo tudi dolgoročne ukrepe – kako vzpostaviti, ponovno vzpostaviti državne ustanove, da bodo lahko delovale, zlasti mislim politike na področju zdravstva in pa šolstva. Le te politike oziroma ta področja in te institucije lahko dolgoročno vzpostavijo Haiti kot nekoliko stabilnejšo državo, kot je bila tudi doslej.

María Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Gospod predsednik, poudariti želim, kako pomembno je, da Evropska unija zagotovi vodenje: ne le takojšnje nujne človekoljubne pomoči, ampak tudi dolgoročnega sodelovanja pri obnovi države. Sodelovati moramo z lokalnimi organi oblasti in s haitijsko vlado, saj je država že zadosti ranljiva in bi jo še bolj oslabili, če bi mednarodne organizacije delovale kot nadomestilo za organe oblasti. Sodelovati moramo tudi z lokalnimi nevladnimi organizacijami.

Izrazila bi rada priznanje za hiter odziv španskega predsedstva, tako v smislu koordiniranja pomoči kot dajanja virov pomoči na razpolago Evropski uniji, ki jih je Španija že imela v državi in regiji, saj je prva evropska donatorka pomoči ne samo v Latinski Ameriki ampak tudi na Haitiju.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, gospa Ashton, pri politiki gre zlasti za simbole in zato menim, da ne bi smeli biti tukaj, ampak na Haitiju; menim tudi, da zaradi tega ne bi smeli potovati v Združene države, ampak na Haiti.

Po mojem mnenju – in to pravim z veliko žalostjo – niste ocenili razsežnosti dogodka, te grozne tragedije, in če vse to upoštevamo, odsotnost Evrope tam nikoli ni bila bolj očitna. Smo največja donatorka, vendar pa ne obstajamo.

Prav tako se mi zdi, da se s pospešenim imenovanjem, z ustvarjanjem vse več novih funkcij in naslovov, naš obstoj krči in zato bi si morali zastaviti nekaj vprašanj. Koliko katastrof se še mora zgoditi, preden bodo voditelji Evropske unije končno izpolnili svoje odgovornosti? Poročilo gospoda Barniera je na voljo že od leta 2006. Zakaj ga še nismo potrdili? Zakaj ga še nismo začeli izvajati?

James Nicholson (ECR). – Gospod predsednik, mislim, da smo izrazili vse naše misli in da so te s tistimi, ki so izgubili življenja: ljudje iz Združenih narodov, prebivalci Haitija in ljudje, ki trpijo, čeprav so ostali živi.

Potrebujemo dobro koordinirano operacijo, ki je ne bi smelo nič preprečiti. Pozdravljam obljubo, ki smo jo dali v Evropi prebivalcem Haitija. Upam, da nam bo to uspelo izpeljati, kajti prizadelo me je, prav pa imajo tisti, ki razmišljajo o tem, kaj se bo zgodilo čez dva tedna, ko Haitija ne bo več v medijih in ne bo več deležen medijske pozornosti? Kaj bodo ti ljudje storili takrat?

Da, nujnost obnove Haitija je jasna, kratkoročna in tudi dolgoročna, toda sedaj je najpomembneje zagotoviti razdelitev pomoči trpečim ljudem na terenu, ljudem, ki so prizadeti. Popolnoma se strinjam s pripombami, ki jih je gospod Cashman podal prej. Gre za preveč pomembno stvar, da bi si kovali politične točke.

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). – (*ES*) Dovolite mi, prosim, da prvih nekaj sekund namenim za čestitke visoki predstavnici, Svetu, Komisiji in rotirajočemu predsedstvu Evropske unije za hitrost, koordinacijo in prizadevanje, ki so ga pokazali od vsega začetka.

Morda niso bili deležni velike medijske pozornosti, ki jo je spodbudil prihod 10 000 ameriških marincev na otok, vendar je po mojem mnenju vse potekalo zelo hitro in učinkovito, in sam imam veliko izkušenj. Omenil bi rad le eno stvar, ki med razpravo še ni bila omenjena: 50 % preživelih, ki so jih izpod ruševin rešili v prvih 78 urah, so rešile ekipe iz Evrope in držav članic.

Frédérique Ries (ALDE). – (*FR*) Gospod predsednik, kot je že povedala gospa Joly, v nekaterih razmerah besede in številke izgubijo ves smisel in postanejo smešne: dva milijona beguncev – kot smo slišali – morda več, več kot 200 000 mrtvih, država, ki je uničena, glavno mesto, ki je skoraj zbrisano z zemljevida.

Sedaj je najbolj nujno najti zadnje preživele – če so še – pokopati mrtve, nahraniti žive, razdeliti vodo, zdraviti, operirati in obnavljati. Vse države so zelo hitro priskočile na pomoč, s svojimi viri, opremo, psi, ljudmi in dobrosrčnostjo. Gre za ogromno, izjemno operacijo, toda za nacionalno operacijo.

Evropa mora sedaj svoja prizadevanja zagotovo okrepiti in dati vsebino tej zamisli, ki jo številni izmed nas že več let zagovarjamo tu v Evropskem parlamentu in drugod, namreč o ustanovitvi evropskih sil za civilno zaščito, zelene čelade ali bele čelade – barva ni pomembna – ljudi, vire in skupne strategije.

Pri pobudi EU-FAST, ki jo je podal gospod Verhofstadt leta 2003 ali EuropeAid, ki jo je podal gospod Barnier leta 2006 – očetovstvo tako in tako ni pomembno – je zamisel ta, da bi to omogočilo hitro ukrepanje in da bi skupaj bili pripravljeni.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (*FI*) Gospod predsednik, čudno se mi zdi, da so ljudje tu govorili o prepoznavnosti in da so dvomili o motivih Združenih držav Amerike, kajti sedaj je pomoč tista, ki je potrebna. Posebej tragično se mi zdi to, da so ta trenutek med ruševinami ljudje, ki bi jih bilo še vedno mogoče rešiti. Storiti je treba vse, kar je mogoče, da se stanje izboljša.

Ko so bile pred kratkim ustanovljene sile za obvladovanje kriznih razmer za okrepitev evropske zunanje in varnostne politike, vključno z obrambno politiko, je bil razlog za to, vsaj na Finskem, da bodo te sile namenjene tudi ukrepanju v primeru naravnih nesreč in da bodo te sile lahko pomagale, kadar se take katastrofe zgodijo kjerkoli na svetu, seveda tudi v Evropi. Sedaj pa sile za obvladovanje kriznih razmer nimajo kaj početi v različnih delih Evrope, kjer so nameščene. Nimajo kaj početi. Na srečo v Evropi ni kriznih razmer in zato so

brez dela. Kaj preprečuje tem silam za obvladovanje kriznih razmer, da bi se vključile v krizo, kot je ta, če bi jih zaprosili za pomoč?

Zigmantas Balčytis (S&D). – (*LT*) Danes, po uveljavitvi Lizbonske pogodbe, obravnavamo verjetno najhujšo tragedijo, ki smo ji bili kdaj koli priča in razumeti moramo stališče visoke predstavnice, ko mora na začetku svojega mandata reševati dokaj zahtevno nalogo in rekel bi celo, da se s podobno še nikoli ni bilo treba ukvarjati. Danes res opazimo nekatere pomanjkljivosti in v prihodnosti potrebujemo bolje pripravljene skupne sile Evropske unije, ki bi lahko sodelovale v reševalnih operacijah. Mislim, da bi današnji največji prispevek bil ta, da bi bil denar, ki je bil danes omenjen, posredovan v Republiko Haiti, da bi ga čim prej namenili za obnovo infrastrukture, kot je omenil predsednik Haitija, in da bi ga morda uporabili tudi za odstranitev nekaterih porušenih domov, ki sedaj ležijo na ulicah.

Catherine Ashton, visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in podpredsednica Komisije. – Gospod predsednik, kot sem na začetku omenila, sem želela priti v ta Parlament, da bi slišala stališča. Upoštevam in razumem razočaranje spoštovanih poslancev glede tega, da bi bilo probleme mogoče bolje reševati.

Poslanci so postavljali vprašanja o prepoznavnosti in koordinaciji. Glede na to, da je Amerika bližje, da je sposobna hitre mobilizacije, kot v tem primeru, so slike, ki jih gledate na televizijskih zaslonih, o njih. Dejstvo, da smo z Združenimi državami sodelovali tako tesno in usklajeno, je pomemben del tega, kar počnemo sedaj in kar bomo delali v prihodnje.

Seveda pa sploh ni dvoma o tem, da smo takoj, ko nas je sredi noči zbudila novica o potresu, mobilizirali vse naše ljudi, kakor hitro je bilo mogoče. Za odziv smo mobilizirali enaindvajset držav članic. Opravili smo delo, s Svetom in Komisijo, ki sta prvič sodelovala, in če lahko dodam, je minilo šele osem dni, odkar sem bila pred vami na zaslišanju.

Enaindvajset držav članic z 11 ekipami za iskanje in reševanje, petimi poljskimi bolnišnicami, šestimi naprednimi zdravstvenimi postajami, 40 zdravstvenimi ekipami, šestimi napravami za čiščenje vode; vse to smo poslali, kolikor hitro je bilo mogoče in zahvaljujem se državam članicam za delo, ki so ga opravile. Zahvaljujem se tudi uradnikom, ki so delali in še delajo dan in noč pri organiziranju te operacije.

Zelo hitro sem povprašala Združene narode, prisotne na kraju samem in generalnega sekretarja Ban Ki Muna, kako lahko pomagamo na najboljši način. Sama na mestu samem nedvomno ne morem veliko prispevati, razen da zavzemam dragoceni prostor, saj letala zaradi trenutnega slabega stanja letališča niso mogla pristajati in so krožila nad njim. Nisem zdravnica. Nisem gasilka. Moja naloga je bila zagotoviti koordinacijo, pogovoriti se s skupino, imenovano Prijatelji Haitija, usklajevati se z Združenimi državami in zagotoviti, da so vse sile usmerjene v delo na terenu.

Zahvaljujem se, tako kot spoštovani poslanci, nevladnim organizacijam in ljudem na terenu. Razdejanje, do katerega je prišlo, je imelo na Združene narode ogromen vpliv, saj so izgubili mnoge izmed svojih višjih uslužbencev, kakor tudi na nevladne organizacije, ki se ne morejo odzvati tako hitro, kot bi želele, saj so umrli njihovi ljudje.

Vse to je povzročilo, da so se ljudje, kot ste lahko gledali, kakor tudi mi, spraševali, kje je pomoč. Neizmerno težko je v takih razmerah zagotoviti pomoč, vendar ponavljam, da ljudje delajo neutrudno. Stvari se počasi urejajo, pomoč prihaja, vendar pa niti za trenutek ne smemo podcenjevati težkih okoliščin na terenu.

Ali je delo potekalo dobro? Da. Ali sem zadovoljna? Ne. Na začetku prvih tednov svojega dela vam zelo jasno pravim: slišim, o čem govorite. Slišim razočaranje. Razumem ga. Prav imate, ko me kritizirate, da stvari niso dobre in da morajo biti v prihodnje boljše. Prav imate. Stvari bi bilo treba in jih je treba izboljšati.

Sama pa moram spremljati dogajanja in se iz njih naučiti sedaj, zato da bo v prihodnje sodelovanje uspešnejše, kar pa ne pomeni, da podcenjujem ogromno delo, ki je bilo opravljeno in ki se še izvaja uro za uro, dan za dnem.

Dolgoročno gledano imajo spoštovani poslanci popolnoma prav.Ko bodo kamere ugasnile, moramo biti mi tam. Tam moramo biti fizično prisotni in pa s podporo, ki jo lahko damo. Strinjam se, da mora biti vprašanje dolga predmet razprav, ki potekajo. Strinjam se, da je delo treba opravljati v partnerstvu s haitijskim prebivalstvom, ki mu je treba izkazovati ustrezno spoštovanje. Strinjam se z nujnostjo obnove infrastrukture, kakor tudi, da je treba zagotoviti priznanje vloge Združenih narodov ter omogočiti, da jo bodo lahko izvajali.

Zato ne odhajam le v Združene države, kjer se bom srečala s državno sekretarko Clintonovo, ampak tudi v Združene narode na razgovor z generalnim sekretarjem in ključnimi ljudmi o tem, kaj lahko storimo sedaj za boljše sodelovanje v prihodnje, saj kot pravite, bo to izredno pomembno.

Naj zaključim z realnostjo stanja. Kot so povedali spoštovani poslanci, je to država, v kateri je več kot 70 % ljudi že živelo pod pragom revščine. Zelo pomembno je, kot so omenili spoštovani poslanci, da je ustrezna skrb zagotovljena otrokom, zlasti sirotam, in da bo zaradi opustošenja potrebna pomoč še veliko let.

Naj povem še nekaj o trenutni infrastrukturi. Zelo so bili poškodovani bolnišnice, električna napeljava, komunikacije, oskrba z vodo, pristanišča in letališča. Zgradbe glavnih državnih institucij, predsedniška palača, parlament, ministrstva za finance, pravosodje, načrtovanje, zdravje in notranje zadeve so popolnoma uničeni. Številne visoke državne uradnike pogrešajo. Zmogljivosti haitijske vlade ne delujejo. Kot ste povedali, je ena najrevnejših držav na svetu, in ker moramo ponovno zgraditi infrastrukturo, se tudi jaz zavezujem, da se bom po najboljših močeh trudila, da bomo to storili.

(Aplavz)

Karel De Gucht, *član Komisije*. – (FR) Gospod predsednik, najprej bi gospodu Le Hyaricu, ki je pozval, naj se presežki hrane pošljejo na Haiti, rad povedal, da to ni pristop Evropske unije, preprosto zato, ker Komisija te proizvode raje kupuje v regiji. Preverili bomo, ali jih lahko nabavljamo v regiji, namesto da bi naše presežke prevažali na Haiti.

Drugič, v zvezi s celotno zadevo glede koordinacije, civilne zaščite in tako naprej bi rad povedal samo tri stvari.

Prvič, civilna zaščita je v pristojnosti držav članic in vse pobude glede koordinacije je treba izvajati na tej osnovi. To je bil tudi predlog v Barnierovem poročilu, vendar pa do sedaj še nismo sprejeli sklepa. To je pristojnost držav članic in ne Komisije.

Drugič, kar zadeva civilno zaščito in njeno koordinacijo, je od cunamija leta 2004 civilna zaščita EU postala močnejša in veliko učinkovitejša. Virtualne vaje seveda nikoli ne morejo v zadostni meri preveriti učinkovitosti našega sodelovanja, kakor lahko to, na žalost, opravijo naravne nesreče. V tej krizi nečlanice EU pozivajo CNO, naj preveri, kako lahko prispevajo k operaciji reševanja z zmogljivostmi EU.

Tretjič, ne pozabimo, da sta v drugi Barrosovi Komisiji humanitarna pomoč in civilna zaščita združeni pod enim komisarjem, in menim, da je to zelo dobra rešitev. Poleg tega imamo sedaj tudi visoko predstavnico, ki bo nosila dvojni klobuk. V zvezi s koordinacijo se je v preteklosti dogajalo to, da je sicer znotraj Komisije ni manjkalo – o čemer bom spregovoril čez kako minuto –, ampak je včasih manjka obstaja med evropskimi institucijami in državami članicami in med Evropsko komisijo in Svetom. Bistvo tega dvojnega klobuka je bilo prav v tem, namreč da bi Svet in Komisija lahko bolje delovala skupaj, in menim, da se je v tej krizi to izkazalo kot velik korak naprej.

Nazadnje bi rad povedal tudi, da so me besede nekaterih govorcev malce užalostile. Kot komisar seveda ne morem biti žalosten, moram pa le ugotoviti, da ne izražajo dovolj zahvale vsem našim ljudem, ki delujejo na kraju samem in v Bruslju od prve ure, dan in noč, ob koncih tedna, brez pritoževanja, ne da bi zahtevali kakršno koli nadomestilo. Zelo trdo delajo in v nekaj urah so delovali na kraju samem, čeprav so tudi njihovi objekti bili zelo poškodovani.

Zato prosim, da ne pozabite, za kako strašno nesrečo gre, ki je nepredvidljiva, na katero se je mogoče odzvati šele, ko se zgodi in kjer je treba pokazati, da znamo organizirati odziv v zelo kratkem času. Mislim, da Komisija to izkazuje. Mislim, da so države članice naše ukrepe nemudoma in obsežno podprle, zaradi česar bi lahko bili nekoliko manj kritični do teh storitev.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo na delnem zasedanju v februarju.

Pisne izjave (člen 149)

Maria Da Graça Carvalho (PPE), v pisni obliki. – (PT) Izraziti želim svojo solidarnost s prebivalci Haitija, prizadetimi zaradi potresa, ki je državo stresel 12. Januarja, in pozdravljam zaveze EU glede pomoči. Evropska unija je največja svetovna donatorka humanitarne in razvojne pomoči. Nekaj ur po katastrofi je EU zagotovila 3 milijone EUR pomoči za začetne operacije reševanja. Za prvo sanacijo in obnovo je bilo namenjenih 134 milijonov EUR. Za dolgoročnejšo sanacijo je namenjenih 200 milijonov EUR, poleg 92 milijonov, ki

so jih dale različne države EU. Te zneske, ki skupaj znašajo 429 milijonov EUR, je mogoče še povečati, kar je odvisno od ocene potreb. Čestitam Evropski komisiji za koordinacijo pomoči, vendar sem razočarana, ker Evropska unija na kraju samem ni dovolj prepoznavna. To škoduje ugledu EU v mednarodni javnosti in je v nasprotju z ugledom ZDA, ki so prispevale 91,6 milijona EUR. Med to krizo se je pokazala velika potreba po zdravstveni oskrbi, zato pozivam, naj se poveča kvota zdravnikov in zdravstvenih tehnikov ter logistična podpora.

Gaston Franco (PPE), v pisni obliki. – (FR) Presenečen sem zaradi neprisotnosti visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko na prizorišču naravne nesreče na Haitiju. Kljub uveljavitvi Lizbonske pogodbe ima Evropska unija še vedno težave pri pojavljanju na mednarodnem prizorišču, kar je obžalovanja vredno. Zdi se mi, da je evropski sistem odziva na krizne razmere preveč razdrobljen, prezapleten in da ni dovolj uspešen. Kar zadeva sanacijo Haitija (za katero je namenjenih 100 milijonov EUR) in obnovo države (200 milijonov EUR), kaj natančno bosta financirala ERS in instrument za stabilnost? Za izpolnitev zahteve ZN glede logistične in varnostne podpore menim, da mora biti Evropska unija sposobna uporabiti vse instrumente, ki jih omogoča Lizbonska pogodba, vključno z vojaškim odzivom. Pozivam na hitro vzpostavitev evropskih sil za civilno zaščito, kot jih je predvidel gospod Barnier leta 2006, z namenom zagotavljanja načrtovanega, dobro koordiniranega in učinkovitega evropskega odziva. Nedavne izjave, ki jih je podal gospod Van Rompuy, gredo v pravo smer. Zagovarjal je oblikovanje sil za hitro posredovanje v primeru humanitarne krize. Kakšne vrste projekt bo to in kdaj bo ugledal luč sveta?

Filip Kaczmarek (PPE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Gospe in gospodje, poročila, ki jih dobivamo s Haitija, so šokantna. To je ena najhujših katastrof, ki jih poznamo. Toda že sedaj lahko sprejmemo nekatere sklepe, ki so lahko koristni v prihodnosti. Jasno se kaže, da mehanizmi za koordinacijo humanitarne pomoči niso najboljši. Pomoč Haitijcem bi lahko bila bolj učinkovita, če bi donatorji humanitarne pomoči lahko uporabljali boljša sredstva za koordinacijo svojega dela. Izboljšanje sodelovanja ni le zadeva Evropske unije, saj so za napredek na tem področju potrebni konstruktivna analiza in ukrepi vseh pomembnih donatorjev. V položajih, kot je ta danes na Haitiju, so pomembne hitrost, ustreznost in prožnost. Danes ni čas za razprave na primer o tem, kdo bi moral nadzirati letališče v glavnem mestu Haitija. To je seveda pomembno, vendar bi bilo treba odločitve o uporabi posebnih rešitev sprejemati kdaj drugič. Sedaj moramo storiti vse, da pozornost namenimo najpomembnejšemu cilju – reševanju človeških življenj.

Alan Kelly (S&D), v pisni obliki. – Nedavni potres na Haitiju nam kaže, kako krhko je lahko življenje na tej zemlji. Vse so nas ganile slike in zgodbe, o katerih so v zadnjih dneh poročali mediji. Odziv svetovne skupnosti na to naravno nesrečo je bil neverjeten in zahvaljujem se vsem, ki pomagajo pri reševanju ali pri financiranju reševanja s svojih domov. Cele generacije bodo potrebne, da si bodo prebivalci Haitija popolnoma opomogli od tega, upamo, enkratnega dogodka v življenju. Pomembno je, da ta parlament tem ljudem izkaže solidarnost. Moja želja bi bila, da bi imela Evropska unija vodilno vlogo pri dajanju upanja v boljšo prihodnost za te ljudi. Kratkoročno nujno pomoč je treba nadgraditi z dolgoročnejšo pomočjo, da si bodo prihodnje generacije lahko opomogle od te grozljive preizkušnje. Dosedanji odziv poslancev tega parlamenta iz vseh političnih skupin je nadvse spodbuden. Veselim se sodelovanja s svojimi kolegi, da bom lahko po svojih močeh pomagal ljudem na Haitiju. Evropska unija si mora prizadevati, da postane vzor za to, kako so premožni vselej pripravljeni pomagati tistim, ki jim je sreča manj naklonjena.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE), *v* pisni obliki. – (PL) Gospod predsednik, vsak dan do nas prihajajo tragične informacije o strašnem potresu na Haitiju. Iz njih jasno izhaja, da se Haiti, potisnjen v popoln kaos in brez podpore, ne more spopasti s to grozno tragedijo. Celotna mednarodna skupnost, vključno z Evropsko unijo, mora zagotoviti humanitarno pomoč žrtvam te nesreče, ki so ostale popolnoma brez osnovnih potrebščin. Zato ustrezne strukture Evropske unije odločno pozivam, naj sprejmejo takojšnje in učinkovite ukrepe za čim hitrejšo osnovno pomoč in podporo pri odpravljanju posledic potresa na Haitiju.

5. Razmere v Iranu (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je izjava visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in podpredsednice Komisije, baronice Ashton o razmerah v Iranu.

Catherine Ashton, visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in podpredsednica Komisije. – Gospod predsednik, spoštovani poslanci, to je dobra priložnost za to, da spregovorimo o razmerah v Iranu.

Evropska unija si želi normalnih odnosov z Iranom, del tega pa so tudi naša prizadevanja v zvezi z jedrskim vprašanjem. V skladu s tem bom kot visoka predstavnica nadaljevala delo svojega predhodnika, Javiera Solane, pri mednarodnih pogovorih z Iranom.

Iran je pomembna država, z dolgoletno zgodovino in bogato kulturo ter izredno talentiranim prebivalstvom. Filmi in knjige, ki prihajajo iz Irana, so občudovanja vredni, raven izobrazbe žensk je visoka, obstaja možnost javne razprave, mladina pa je energična in aktivna. Iranska družba v številnih pogledih nosi pečat in lastnost svobodne družbe. Nevarnost za družbo se je pokazala v nemirih, ki so lani sledili volitvam, za katere številni v Iranu trdijo, da so bile nepoštene. O tem seveda presojajo Iranci. Naša skrb je, da je treba spoštovati mednarodne norme in standarde glede državljanskih in političnih pravic.

V zvezi s tem sem zelo zaskrbljena zaradi poročil o nasilnem zatiranju demonstracij in samovoljnih pridržanjih v Teheranu in drugih iranskih mestih med nedavnim praznovanjem praznika Ašura konec decembra. Uporaba sile proti protestnikom, ki želijo uveljavljati svojo svobodo izražanja in pravice do zbiranja, je nesprejemljiva. To so univerzalne človekove pravice, ki jih je treba spoštovati, in izpustiti je treba tiste, ki so v priporu zaradi uveljavljanja teh pravic na miren način.

Z veliko zaskrbljenostjo tudi ugotavljam, da so številne aretacije usmerjene v zagovornike človekovih pravic in novinarje, mnogim, ki so v priporu, pa je onemogočen dostop do pravnega zastopnika in stik z družinami. Iran mora izpolniti mednarodne obveznosti in s priprtimi osebami ravnati v skladu z mednarodnimi standardi s področja človekovih pravic.

Drugo nedavno vprašanje zadeva pripor novih 12 članov bahajske verske skupnosti. Tem ljudem je treba zagotoviti pravično, javno in pošteno sojenje v skladu z mednarodnimi standardi.

Evropska unija ni izpustila nobene priložnosti za to, da je od iranske vlade zahtevala spoštovanje mednarodnih obveznosti, za katere so se svobodno in prostovoljno zavezali. Objavljamo javne izjave in uporabljamo druga diplomatska sredstva. Delujemo prek Združenih narodov: Generalna skupščina je prejšnji mesec sprejela resolucijo o obsodbi razmer. Uporabili bomo tudi skorajšnjo preučitev razmer v Iranu na Svetu ZN za človekove pravice v Ženevi na začetku februarja.

V zvezi z jedrskim vprašanjem obžalujemo, ker je Teheran odklonil nadaljnje sodelovanje po zadnjem sestanku 1. oktobra v Ženevi, na katerem sta bila prisotna Javier Solana in Jalili, glavni pogajalec. Vsi smo sestanek pozitivno ocenili. Toda Iran je zdaj zavrnil osnutek sporazuma, ki ga je predlagala IAEA, zavrača pa tudi nadaljevanje pogovorov o jedrskem vprašanju.

Evropska unija in njeni pogajalski partnerji se zavzemajo za diplomatsko rešitev iranskega jedrskega vprašanja in zato moramo še naprej izvajati dvotirni pristop. Na strani Teherana je potrebna resna zavzetost za razumne pogovore.

Naš cilj še naprej ostaja pridobitev zaupanja o tem, da je jedrski program izključno v miroljubne namene. Nezaupanje se je še povečalo z odkritjem, da Iran gradi še en obrat za obogatitev, ne da bi o tem pravočasno obvestil IAEA. Poleg tega Iran še naprej ne sodeluje v celoti z IAEA in ne spoštuje svojih mednarodnih obveznosti.

Bistvenega pomena je, da sta EU in mednarodna skupnost pri pogajanjih enotni, kakor tudi pri podpiranju teh prizadevanj z ustreznimi ukrepi. Najširša možna enotnost je bistvena za doseganje našega cilja.

Če se bo Iran odločil za bolj konstruktiven pristop glede jedrskega vprašanja in stabilnosti v regiji na splošno, lahko ima pomembno vlogo na Srednjem vzhodu in v regiji zalivskih držav, kar bi odražalo njegovo zakonito mesto in ponosno zgodovino.

Na koncu naj povem, da imajo izzivi, ki jih predstavlja Iran, v mojem portfelju veliko težo. To je država z ogromnim potencialom – mi pa vedno znova izkazujemo pripravljenost za konstruktiven dialog z Iranom. To bom trdila še naprej. Iskreno upam, da se bom med svojim mandatom vrnila v ta parlament z bolj pozitivno sliko o odnosih z Iranom.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, v imenu skupine PPE. – (ES) Baronica Ashton, upravičeno ste zaskrbljeni, saj je stanje v Afganistanu izredno resno, zlasti z vidika človekovih pravic. Pri tem imam zlasti v mislih civilne pravice in politične svoboščine, kjer opažamo zares neverjetne pomanjkljivosti: samovoljno izvajanje nasilja, množična zapiranja vodij opozicije, umori, eksekucije, preprečevanje opravljanja dela nevladnim organizacijam in nezmožnost izvajanja svobode tiska. Delegaciji Evropskega parlamenta je bil celo prepovedan vstop.

Gospod predsednik, glede na sedanje razmere se sprašujem, ali je v tem času smiselno obiskati državo.

Vaše pripombe o jedrskem vprašanju, baronica Ashton, so bile zelo jasne in tudi zelo neposredne: Iran kljub opozorilom mednarodne skupnosti še naprej proizvaja obogateni uran. Zavrnil je ponujeno roko predsednika Obame in najnovejši načrt šesterice držav, ki vključujejo Rusijo in Francijo.

Baronica Ashton, moje vprašanje je zelo enostavno: ali menite, da nam je glede te države še ostalo kaj potrpežljivosti? Ali menite, da bi sedaj morali sprejeti ostrejše ukrepe ali pa je po vašem mnenju zelo mehak pristop najboljši način za pogajanje z iranskim režimom?

Rad bi vam povedal, da iskreno pozdravljam vašo izjavo v korist obrambe človekovih pravic v tej državi. Kršitve so izredno resne in prepričan sem, gospod predsednik, da mora Parlament brez dlake na jeziku obsoditi stanje na področju človekovih pravic v državi. Upam, da bo to lahko storil s sprejemom resolucije o tej temi. Še naprej mora zavzemati trdna, zelo trdna stališča v neutrudljivi obrambi svobode.

Roberto Gualtieri, v imenu skupine S&D. – (Π) Gospod predsednik, gospe in gospodje, glede na razvoj dogodkov v Iranu ni mogoče drugega, kot izraziti resno zaskrbljenost. Ta zaskrbljenost zadeva vse številnejše kršitve političnih in državljanskih pravic, kar močno obsojamo, in neizpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz članstva Irana v Sporazumu o neširjenju jedrskega orožja, glede katerega je celo država sama navedla, da ne želi vzbujati nobenega dvoma.

Ne postavljamo pod vprašaj pravice Irana do razvijanja jedrske energije v miroljubne namene in ne želimo podcenjevati pomembne vloge, ki jo lahko ima Iran na regionalni ravni, njegovih zakonitih varnostnih zahtev ali nujnosti oblikovanja verodostojnega sistema regionalne varnosti, ki vključuje vse jedrske sile na območju. Vendar pa prav zaradi tega ne razumemo razlogov za neizpolnitev zahteve Mednarodne agencije za atomsko energijo, da bi obogatitev urana potekala v tujini, in to odločitev obžalujemo.

Spričo tega položaja mora Varnostni svet opredeliti odziv mednarodne skupnosti in možnost novih sankcij, ki bi morale biti usmerjene v neširjenje in predstavljati instrument podpore izvajanju težkega, a neizogibnega dialoga, ne pa namenjene in uporabljene za strmoglavljenje režima.

Glede na tak potek dogajanj bi morala Evropska unija odigrati svojo vlogo, tako da bi v ustreznem trenutku in v ustrezni obliki podala svoje mnenje o možnih tehničnih ukrepih, ki bi dopolnili sankcije ZN, hkrati pa potrdila svojo pripravljenost na razgovor in dialog, ki ga celo v težkih časih ne bi smeli opustiti.

V celoti podpiramo aktivnosti Evropske unije in visoke predstavnice v skladu s pristopom, ki je bil jasno predstavljen v govoru visoke predstavnice.

Marietje Schaake, *v imenu skupine ALDE*. – Gospod predsednik, lani poleti sem bila izvoljena v Evropski parlament zaradi izražanja kritike na račun svoje lastne vlade. Če bi to storila mlada ženska v Iranu, bi jo od takrat verjetno ubili, zaprli, mučili in posilili.

Zahvaljujoč novim medijem smo vsi videli prizore, v katerih iranski režim z brutalnimi metodami preganja državljane, ki mirno demonstrirajo za demokracijo in svobodo. Nedavne aretacije, ko je obveščevalni urad revolucionarne garde priprl poročevalce o človekovih pravicah, kažejo vse očitnejši namen iranskega režima, da zapre državo. Ta poročila so v veliki meri zasluga mednarodnih novinarjev.

Včeraj je bil dan Martina Luthra Kinga. Spominjamo se moža, ki je prav tako mirno korakal po ulicah in rekel: "pride čas, ko tišina pomeni izdajo". Visoka predstavnica, ta čas je prišel že zdavnaj.

Predsednik Barack Obama je prekinil svoje božične počitnice, da se je izrekel proti še bolj brutalnim napadom na državljane po prazniku Ašura. V okviru dvotirnega pristopa do Irana, kjer gre za usklajevanje jedrskega vprašanja in človekovih pravic, Združene države vse bolj poudarjajo človekove pravice. Evropa mora zavzeti močnejši vodilni položaj na tem področju, ne le kadar je politično varno, da to stori.

Nesreča na Haitiju je strašna tragedija in vesela sem, da ukrepate. Toda nesreča, ki je prizadela Iran in jo je povzročil človek, z evropske strani doslej ni bila deležna vodstvenih in koordinacijskih prizadevanj. Prejšnji mesec naj bi delegacija tega parlamenta obiskala Iran, vendar režim ni želel, da bi na svoje oči videli njegove slabosti in delitve. Skrajni čas je, da Evropa zavzame enotno stališče glede Irana, in svet čaka.

Ali je sedanji iranski režim, ki je izgubil svojo legitimnost in je notranje razdeljen, verodostojen akter pri pogajanjih? Kakšne ukrepe predlagate glede jedrskega vprašanja, ki bodo usmerjeni v vlado, ne da bi škodili prebivalcem? Ali ste pripravljeni sklicati nujno srečanje v Evropi v zvezi z Iranom?

Kako boste uporabili instrument EU za človekove pravice, da bi te ostale prednostna naloga Evrope? Mislim, da moramo podpirati državljane, civilno družbo in novinarje. Program varovanih mest, ki ga je predlagalo češko predsedstvo, bi lahko bil koristno orodje za podporo Irancem, ki živijo v Evropi in so v nevarnosti.

Med zaslišanjem komisarke Kroes sem jo vprašala, ali je pripravljena sodelovati z vami, da bi svobodni govor na internetu postal sestavni del evropske zunanje politike. Enako vprašanje zastavljam vam.

Barbara Lochbihler, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (*DE*) Gospod predsednik, baronica Ashton, Evropski parlament z veliko pozornostjo spremlja dogodke v Iranu, povezane z notranjo in zunanjo politiko. Iranska delegacija je bila vključena v dialog s predstavniki vlade in civilne družbe in je izvajala priprave na obisk delegacije v Iranu na začetku meseca, vendar je bil na žalost nenadoma odpovedan.

Zaradi nezadovoljstva spričo nepoštenih volitev in stalnega naraščanja državne represije in nasilja so se predstavniki iranske civilne družbe obrnili na Evropski parlament. S svojim pogumnim dejanjem iščejo našo podporo za ohranjanje demokratičnih svoboščin in nas pozivajo, naj naše lastne temeljne vrednote jemljemo resno. Protestov je veliko in še vedno potekajo. Pozvali so iransko vlado, naj da politične odgovore na ta nerešena vprašanja, namesto tega pa smo videli porast najhujših kršitev človekovih pravic, kot so mučenje in napadi na pripornike, slišimo pa tudi o smrti demonstrantov in o nepoštenih sojenjih.

Mnogi Iranci od nas pričakujejo, da ne bomo spremljali samo zunanje politike in jedrskega programa, ampak da bomo spremljali in sprejemali ukrepe glede političnih razmer znotraj Irana. Pozdravljamo države, kot sta Španija in Irska, ki sta pripravljeni izdajati vizume na nebirokratski način preganjanim borcem za človekove pravice in jim s tem pomagati, da se rešijo pred akutno nevarnostjo. Druge države članice bi morale slediti temu primeru, prosimo pa tudi Komisijo, da zagotovi hitro pomoč političnim preganjancem.

Naši ukrepi od zunaj so omejeni. Bistvene spremembe so potrebne znotraj države same. Vendar pa moramo zagotavljati, da komunikacijski kanali z zunanjim svetom ostanejo odprti. V zvezi s tem moramo biti skrajno kritični do tujih družb, kot sta Siemens in Nokia, katerih tehnologija cenzuro omogoča in jo celo izboljšuje.

Glede na to, da pri pogajanjih o jedrskem vprašanju ni bil dosežen sporazum, je vedno več govora o uvedbi sankcij. Ni pa jasno, kakšne sankcije bi na politično vodstvo imele želeni učinek. Če bi sankcije povzročile poslabšanje življenjskega standarda za številne ljudi, kot so bile sankcije v zvezi z bencinom, svojega cilja ne bi izpolnile, režimu pa bi dale priložnost, da sovražni zunanji svet, kot ga imenuje, okrivi za poslabšanje gospodarskih razmer.

Zato je zelo pomembno, da se pripravijo ciljno usmerjene in pametne sankcije, tudi proti posameznikom. Svet lahko na primer sestavi črno listo posameznikov, odgovornih za represivne ukrepe v zadnjih mesecih. Pri politiki EU do Irana je bistveno to, da oblikujemo in izvajamo dvotirno politiko. Kljub zavračanjem moramo težiti k političnemu dialogu. Osamitev Irana ne bi koristila ne njegovim prebivalcem ne sosednjim državam v regiji.

Charles Tannock, *v imenu skupine* ECR. – Gospod predsednik, brezobzirni interes predsednika Ahmadinežada, da razvija jedrsko orožje, po mojem mnenju dandanes predstavlja najresnejšo grožnjo za svetovni mir.

Diplomacija EU bo na koncu uspela le z enotnim in usklajenim pristopom. Ponovne sankcije morajo biti sedaj ciljno usmerjene in izredno škodljive za režim v Teheranu. Zavedati pa se moramo, da iransko ljudstvo in iranski režim nista eno in isto.

Odkar je Ahmadinežad lani ukradel predsedniške volitve, smo videli, kako so šli številni disidenti in pogumni mladi protestniki na ulice. Ti ljudje potrebujejo našo podporo, saj se istovetijo z našimi vrednotami svobode, demokracije in pravne države. Razočaranje v Iranu je tolikšno, da je vodja opozicije, Mir Hossain Musavi, za katerega bi težko rekli, da je bil v preteklosti demokrat, izjavil, da je pripravljen žrtvovati življenje za dobrobit svoje države v prihodnosti. Medtem pa se nezaslišane kršitve človekovih pravic nadaljujejo z nezmanjšano močjo, usmerjene zlasti v redne usmrtitve mladoletnikov in homoseksualcev.

Poslanci Evropskega parlamenta si želimo demokratičnega in svobodnega Irana, ki ne bo več izvažal terorizma prek organizacij Hamas in Hezbolah, in da bo v mednarodni skupnosti zasedel mesto, ki mu pripada. Evropska unija mora podvojiti svoja prizadevanja za pospešitev tega procesa na vse možne načine.

Bastiaan Belder, *v imenu skupine EFD*. – (*NL*) Gospod predsednik, v medijih sem prejšnji teden lahko prebral naslednji nenavaden predlog: Izrael, pravijo, bo slej kot prej napadel Iran, svojega smrtnega sovražnika. Medtem ko je ta razprava potekala v Evropi, so mediji v Iranu prav tako intenzivno razpravljali o vojaški opciji proti spornemu jedrskemu projektu Teherana. Konservativni časopis je domnevno jedrsko grožnjo

označil za sionistične laži in pretiravanja. Hkrati ni nobenega dvoma, da jedrski program Islamske republike pomeni resno grožnjo za varnost – najbolj seveda za Izrael, pa tudi za širšo regijo. Zato še vedno upam, da mednarodna skupnost ne bo več tega le ugotavljala, ampak v zvezi s tem dejansko sprejela ukrepe. Po mojem mnenju je treba glede tega dati na mizo vse opcije. Učinkovit sistem sankcij, h kateremu je še včeraj pozivala nemška kanclerka, gospa Merkel, bo vsekakor pomenil, da židovski državi ne bo nujno treba sprejeti enostranskih ukrepov.

S tem prehajam na bistveno vprašanje za Svet, za vas, visoka predstavnica. Ali dejansko obstaja evropska osnova za dosledno zaostritev sankcij proti iranskemu režimu? Tesne poslovne vezi med številnimi uglednimi državami članicami EU – ni mi treba navajati imen, saj zagotovo veste, katere so – in Islamsko republiko vselej pomenijo glavno oviro za resno reševanje jedrskega vprašanja. V zadnjih tednih je časopis *The Wall Street Journal* o tem objavil več ostrih člankov, ki so praktično pomenili obtožnice proti Evropi. Skratka, baronica Ashton, ali obstaja osnova za okrepitev učinkovitih sankcij proti Islamski republiki Iran? Pričakujem vaš odgovor.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Gospod predsednik, zlasti najnovejši dogodki so jasno pokazali, da so z evropskega vidika pri obravnavanju državljanskih svoboščin v Iranu velike pomanjkljivosti. Smrtna kazen, izrečena proti nedavno obsojenim protestnikom, je znak za to, kako drugače v tej državi obravnavajo temeljne pravice in spoštovanje teh pravic. Poudariti pa je treba tudi to, da zunanja politika EU ne sme biti enostranska, saj pogosto ob takih stvareh zamižimo na eno oko, če gre za ekonomsko in geostrateško pomembne partnerje – kot sta Kitajska ali morda Saudova Arabija – kljub temu, da so tudi v teh državah velika odstopanja od evropskega pojmovanja demokracije in pravne države.

Kot član delegacije v Iran si zlasti prizadevam za to, da bi prestavljeni obisk v Iran čim prej izvedli za izboljšanje dvostranskega komuniciranja z EU in da bi s tem, prek dialoga, prispevali k zmanjšanju dramatične situacije v Iranu.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (*PL*) Gospod predsednik, baronica Ashton, notranje razmere v Iranu se iz dneva v dan in iz tedna v teden dramatično poslabšujejo. Pred našimi očmi se brutalno kršijo človekove pravice, priča pa smo nasilju, s katerim se nam ni bilo treba ukvarjati že desetletja. Val državne represije brez primere poskuša utišati tiste, ki se borijo za demokratične reforme v Iranu. V borbi proti državljanom vlada uporablja tudi posebej izurjene oborožene mlade pripadnike milice Basij.

Evropski parlament mora obsoditi vladino pretirano uporabo sile in naraščajoče kršitve človekovih pravic. Nesprejemljiva je tudi uporaba smrtne kazni proti opoziciji, tudi zaradi "moharebeh" ali sovražnosti do boga. Zato potrebuje Evropska unija nov pristop do razmer v Iranu. Visoka predstavnica Evropske unije, Catherine Ashton, mora poslati močno in jasno sporočilo državljanom Irana, ki bo potrdilo našo zavezanost braniti človekove pravice.

Vprašanje jedrskega orožja je izredno pomembno. Ne smemo pa prenehati braniti temeljnih vrednot zgolj zato, da bi pri pogajanjih pridobili taktično prednost.Pri razgovorih z Iranom ne smemo marginalizirati pravne države, svobode govora ali pravice do obveščenosti. Teh vrednot ni mogoče obravnavati, kot da bi bile manj pomembne.

Prihajam s Poljske, kjer se je pred več kot 20 leti, leta 1989, tiranija umaknila pred demokracijo. To se je zgodilo zahvaljujoč nenasilnim dejanjem opozicijskega gibanja Solidarnost in mirnemu dialogu med vlado in prebivalci. Za prebivalce Irana sedaj ne vidim boljše poti naprej.

Ana Gomes (S&D). – (*PT*) Iransko vprašanje je eno od najpomembnejših v sodobni mednarodni politiki. Storiti je treba vse, da se iranskemu režimu, ki je tako škodljiv za mir in varnost na Srednjem vzhodu, prepreči dostop do jedrskega orožja.

Toda vloga Evropske unije v njenih odnosih z Iranom ni le ukvarjanje z jedrskim vprašanjem. Od ponarejenih volitev junija smo priča ljudskemu gibanju proti represivnemu, mračnjaškemu in protidemokratičnemu iranskemu režimu.

Evropa mora biti dosledna pri spodbujanju človekovih pravic kot univerzalne vrednote, za katero mnogi tvegajo življenja na ulicah Teherana. Ljudje imajo seveda suvereno pravico odločanja o lastni usodi, vendar je pomembno, da Evropska unija sprejme ukrepe za spodbujanje tistih, ki se borijo za svobodo in demokracijo v Iranu. Nič ni bolj učinkovitega, kot so svobodni in alternativni kanali informacij za boj proti cenzuri, ki je ščit vseh zatiralskih režimov.

Zato pričakujemo, da bo televizijski program v perzijščini, ki ga je kanalu Euronews dodelila Evropska komisija, zelo kmalu začel delovati.

Pričakujemo tudi, da bo baronica Ashton, kot nova visoka predstavnica, podpirala kreativne pobude, ki bodo prispevale k večji politični preglednosti v Iranu in upoštevala priporočila tistih, ki se borijo za svoboden Iran, vključno z Iranci v izgnanstvu.

Skrb za politično prihodnost Irana mora poleg tega biti vodilo pri vseh novih sankcijah, o katerih bi se odločali v zvezi z jedrskim vprašanjem. Kot je tu v Parlamentu povedal iranski intelektualec Akbar Ganji, je izrednega pomena, da se izognemo gospodarskim sankcijam, ki slabijo ljudi, zlasti iranski srednji razred, ki tvori glavnino opozicije.

Za varnost na Srednjem vzhodu, v Evropi in na svetu lahko največ stori le iranska demokracija, ki jo ustvarjajo Iranci. To mora postati eden od ciljev Evropske unije.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, Iran zagotovo prestaja najresnejšo krizo v svoji zgodovini od leta 1979 zaradi tega režima, ki ne dopušča nobenih sprememb in ki je od volilne farse 12. junija 2009 povečal število umorov nasprotnikov, napadov in zapornih kazni za mirne demonstrante in novinarje.

Na začetku razprave je gospa Ashton omenila poročila nevladnih organizacij, ki so zastrašujoča, ne da bi sploh spregovorila o pravni parodiji v zvezi s Francozinjo Clotilde Reiss in bahajsko manjšino – sedmim izmed katerih od prejšnjega ponedeljka sodijo v Teheranu. Obstaja nevarnost, da jim bodo dosodili dosmrtni zapor ali še kaj hujšega zgolj zato, ker se njihova vera razlikuje od vere tistih, ki so na oblasti.

Poročilo je trpko in pravi, da predsedniške volitve niso spremenile ničesar in da se je namesto tega: še bolj radikaliziral iranski režim, če je to sploh bilo mogoče; radikalizacija se kaže tudi do zunanjega sveta, s popolnim preobratom iranskih oblasti glede osnutka jedrskega sporazuma, dogovorjenega oktobra 2009 na Dunaju.

Kdaj bomo razmislili o tem, da bi omenili – pravim omenili tukaj – inteligentne in usmerjene sankcije, kot so tiste, ki jih je omenila gospa Lochbihler; sankcije, torej, proti režimu, ki je odkrito proti zahoden in proti semitski? Vem, da je možnost majhna, gospa Ashton, toda ali ne mislite, da moramo tu storiti več in bolje, da moramo pomagati mladim ljudem v Iranu, ki svoje ogorčenje izražajo na internetu, da moramo obsoditi ponavljajoče se pozive k uničenju Države Izrael, zlasti pa podpreti to civilno družbo in opozicijo, to demokratično gibanje, ki kljubuje temu predsedniku, tatu glasov in njegovi milici?

Preprečiti moramo eskalacijo, tega se zavedam, toda preprečiti je treba tudi izmikanje in ne ponoviti napake, ki smo jo storili v Afganistanu, kjer Evropa ni mogla zaščiti poveljnika Masuda. Naša dolžnost je podpirati voditelje iranske opozicije, da jih ne bo doletela enaka usoda.

Fiorello Provera (EFD). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, razmere v Iranu se še naprej slabšajo.

V zadnjem času je bilo ubitih vsaj 8 ljudi, aretiranih je vedno več žensk – novinark, sindikalistk in intelektualk – aretirali so 30 mater, ki so zahtevale novice o svojih izginulih otrocih, grob mlade mučenice za svobodo, Nede Agha-Soltan pa je bil večkrat oskrunjen s kroglami iz strelnega orožja. Jasno je, da namerava režim povečati represijo in vzpostaviti strahovlado.

Poleg teh domačih razmer Iran zavrača tudi mednarodno sodelovanje in ne dovoli Mednarodni agenciji za atomsko energijo dostopa do iranskih objektov za bogatitev urana. To jasno kaže na pravi namen iranskega jedrskega programa; če bi bil izključno miroljuben, ga ne bi bilo treba skrivati.

Evropa bi zato morala ostro izraziti svojo zaskrbljenost, ker bi lahko vojaška jedrska sila ogrozila varnost celine in imela velike politične posledice za vse države v regiji.

Martin Ehrenhauser (NI). – (*DE*) Gospod predsednik, čeprav se za konflikt v Iranu pogosto zdi, da gre za boj za oblast med starimi in novimi silami, je še vedno mogoče jasno opaziti dobro vidne razpoke v tem zelo zaprtem družbenem sistemu. Razmere v Iranu gotovo dokazujejo pomembnost demokracije, torej sposobnost vsakega posameznega državljana, da izrazi svojo politično voljo.

Tisti, ki v Iranu nosijo politično odgovornost zdaj odgovarjajo na to legitimno voljo družbe z represijo države, ki vključuje celo smrtno kazen. Napade na državljane je treba takoj ustaviti, saj državna represija zagotovo ne bo zaustavila te volje družbe. Ravno nasprotno, in iranska dolga zgodovina to kaže.

Glede načrtovanega potovanja delegacije Evropskega parlamenta v Teheran, ki ga je iranska vlada odpovedala tik pred zdajci, bi rad rekel samo to, da je bilo v tem času to potovanje res pomembno zato, da bi imeli pogovore in dialog z vsemi, vključno z lokalnimi državljani in civilno družbo.

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Gospod predsednik, Iranci so izjavili, da so pripravljeni na postopno zamenjavo nizko obogatenega urana za gorivo. Tovrstno proizvodnjo je šesterica zavrnila, čeprav se ta predlog ni tako zelo razlikoval od predloga, ki ga je ta ista skupina pripravila nedolgo nazaj.

Iranskih pogajalskih sposobnosti sploh ne podcenjujem, še zlasti glede opredelitve postopne narave zamenjave, ki so jo predlagali, ampak glede na to, kako pomembna je ta zadeva, gospa Ashton, ali se vam ne zdi, da bi ta zavrnitev šesterice mogoče lahko bila predmet natančnega skupnega stališča Evropske unije? Zakaj nismo izkoristili te priložnosti?

Rad bi, da nam predstavite svoje misli o tej temi. Priznavam, da me je evropska diskretnost v tej razpravi zelo zmedla. Imamo legitimnost, Evropa ima legitimnost. Uporabimo jo, da bi pomagali doseči dogovor.

María Muñiz De Urquiza (S&D). - (ES) Moj prvi govor v parlamentu lanskega junija je bil o Iranu po zadnjem valu eksekucij. Takrat sem pozvala Evropsko unijo, naj uporabi vse instrumente, ki jih ima na voljo, da bi zaščitila človekove pravice.

Zdaj ugotavljamo, da se še vedno nadaljuje nasilje nad bahajsko versko manjšino in nad istospolno usmerjenimi – še zlasti pozivam, naj izpustijo zaprte istospolno usmerjene, ki so v nekaterih primerih obsojeni na smrt – nad opozicijo – saj je zaprtih več kot 2 500 članov opozicije – nad svobodo tiska – ta ponedeljek smo videli, kako so ukinili časopis *Farhang-e-Ashti*, ker je objavil izjavo opozicijskega voditelja g. Musavija, in nad kurdsko manjšino.

Iran ostaja velik izziv na evropskem dnevnem redu, in to ne le zaradi jedrske grožnje: mednarodna skupnost je proti temu že začela ukrepati. Izziv leži v tem, ker Iran lahko močno vpliva praktično na vsa področja, kjer potekajo prizadevanja za mirno in diplomatsko rešitev na Bližnjem vzhodu, pa tudi v Iraku in Afganistanu.

Z represivnimi dejanji Iran uničuje vse možnosti za normalizacijo zunanjih odnosov, da bi ga lahko sprejela skupnost narodov in bi igral konstruktivno vlogo.

To so razmere, ki si jih socialisti želimo, a doseči jih je mogoče le, če bo Iran izpolnil svoje mednarodne obveznosti, in sicer najprej Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah. V skladu z določbami tega pakta mora Iran priznati politične stranke, sindikate, nevladne organizacije, pravico do združevanja, svobodo izražanja itd.

Podpora in solidarnost Evropske unije, h kateri pozivam v imenu tistih, ki zahtevajo več pravic, in za tiste, ki jih režim zatira, ne smemo zamešati za katero koli vrsto zahodnega vmešavanja. Predstavlja željo, da bi Iran izpolnil minimalne zahteve, ki so potrebne za to, da bi se lahko pogajal s preostalim svetom.

Marco Scurria (PPE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, v publikacijah Evropske unije in na EU spletnih straneh pogosto rečemo, da so človekove pravice v središču procesa evropske integracije in ključni element njenih zunanjih odnosov.

Države, ki so z Evropsko unijo sklenile politične ali trgovinske sporazume, morajo te pravice spoštovati. Baronica Ashton, vprašati se moramo, ali te zahteve še obstajajo v našem odnosu z Iranom in ali je res smiselno pošiljati delegacijo v Teheran, ne da bi se z iransko vlado dogovorili za program, ki ga obe strani podpirata in ki bi omogočil, da bi slišali tudi argumente in glasove opozicije.

V zvezi s tem, kar lahko storimo, pa moramo biti zelo pazljivi tudi, ko govorimo o sankcijah, saj zgodovina kaže, da so gospodarske in trgovinske sankcije pogosto režime okrepile in ne oslabile in da so pravzaprav oslabile tudi ljudi, še zlasti najrevnejše med njimi. Ko smo kot delegacija poslušali določene ljudi in slišali pričevanja o pravicah žensk in manjšin v Iranu, so nam povedali, da bi bilo mogoče boljše naložiti simbolične sankcije, kot so na primer kulturne sankcije.

V zadnjih dneh so mnogi predstavniki in intelektualci po celi Evropi pisali in pozivali UNESCO naj ne organizira svetovnega dneva filozofije v Teheranu. Mislim, da bi to zavezo lahko prevzel tudi ta Parlament, saj je bila Neda Agha-Soltan študentka z diplomo filozofije, in da bi ta simbol lahko združil Evropski parlament v pozivu UNESCU, naj to stori.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, v zadnjih tednih smo videli kako je iranska vlada oziroma iranski režim hudo kršil človekove pravice in temeljne demokratične svoboščine.

Tako za ta parlament in za Evropo to ni več le vprašanje odnosov z državo, ki razmišlja o jedrski politiki izven sprejetih pravil in določenih kontrolnih elementov, ki jih za te zadeve praviloma določa mednarodna skupnost. Nekaj novega je, oziroma nekaj starega postaja vse akutnejše, povezano pa je s še bolj zaskrbljujočim vprašanjem: človekovimi pravicami.

Prepričan sem, da bi Iran lahko igral veliko pomembnejšo vlogo v regiji, v kateri se nahaja. Vendar pa bi moral po mojem mnenju ta novi val kršitev za nas in za visoko predstavnico predstavljati prednostno nalogo. Vladno nasilje ni utišalo glasov demokratičnega nasprotovanja. Zdaj bi morala mednarodna skupnost igrati aktivno vlogo in zagotoviti pomoč tistim, ki nasprotujejo režimu in verjamejo, da morajo biti njihove osnovne pravice spoštovane.

Tam bi torej morali biti stalno prisotni. Delegacija Evropskega parlamenta lahko gre v Iran s točno določenimi cilji in pokaže svojo solidarnost z iranskimi demokrati, gotovo pa ne sme, niti nehote, podpreti nasilja iranske vlade. Mislim, da bi o tem morali še razpravljati in doseči svoj cilj.

Monica Luisa Macovei (PPE). – Odločila sem se, da bom večino časa, ki ga imam, posvetila imenom ljudi, za katere poročajo, da so v Iranu zaprti, nekateri izmed njih so obsojeni na smrt, ker so kritizirali politični režim ali branili državljanske pravice.

Ali Mehrnia, Parviz Varmazyari, Majid Rezaii, Alireza Nabavi, Ali Massoumi and Shirin Alavi Holi so po poročanju zaprti in obsojeni na smrt zaradi "Mohareb" ali sovražnosti do boga.

Nadlegujejo triintrideset iranskih žalujočih mater, katerih otroci so bili v nasilju po volitvah ubiti, zaprti ali pa so izginili.

Zaprli so tudi druge aktivistke ali njihove družine: Atefeh Nabavi, Shabnam Madadzadeh, Mahsa Naderi, Fatemeh Ziaee Azad in Nazila Dashti.

Zaprtih je osem aktivistov iz Odbora poročevalcev o človekovih pravicah: Saeed Kalanaki, Saeed Jalalifar, Shiva Nazar-Ahari, Kouhyar Goudarzi, Saeed Haeri, Parisa Kakayi in Mehrdad Rahimi. Štirje drugi pa se skrivajo po prejemu poziva Ministrstva za obveščanje: Hesam Misaghi, Saeed Habibi, Navid Khanjani in Sepeher Atefi.

Drugi iz Združenja liberalnih študentov in diplomantov pa so zaprti: Mehrdad Bozorg, Ehsan Dolatshah in Sina Shokohi.

Skupno jim je, da so vsi poročali ali izrazili zaskrbljenost zaradi razmer v Iranu.

Kaj bosta Komisija ali Svet storila za izpustitev političnih zapornikov? Kakšna sredstva Komisija zagotavlja nevladnim organizacijam, ki se zavzemajo za človekove pravice v Iranu?

George Sabin Cutaş (S&D). –(RO) Osebno verjamem, da obstajajo velike možnosti za tesno gospodarsko, kulturno in politično sodelovanje med Iranom in Evropsko unijo. Vendar pa te možnosti ostajajo neizkoriščene. Odnosi med Iranom in Evropsko unijo se srečujejo s številnimi težavami, kadar se omenjajo občutljive teme, kot je na primer iranski jedrski program ali človekove pravice.

Mislim, da bi iranska stran morala odgovoriti na željo po dialogu, ki jo je izrazila Evropska unija. Njegovo zavračanje dialoga lahko le omeji zamisli in poznavanje tem, ki so v skupnem interesu. Spomniti vas moram, da je Evropska unija največji trgovinski partner Irana in glede na cilj Irana, da bi postal član Svetovne trgovinske organizacije, bi tesnejše gospodarsko sodelovanje z Evropsko unijo pomagalo Iranu doseči standarde organizacije.

Vendar, dokler Iranci niso odprti za sodelovanje, konstruktivni dialog med Iranom in Evropsko unijo ni mogoč.

Salvatore Tatarella (PPE). – (Π) Gospod predsednik, baronica Ashton, gospe in gospodje. Vi, baronica ste dramatično orisali razmere v tej veliki državi s slavno zgodovino, bogato kulturo in veliko civilizacijo.

V njej zatirajo nasprotovanje in opozicijo, državljanske pravice so zelo omejene, svoboščine kršene, imajo zaskrbljujoč jedrski program, obstaja pa tudi grožnja povezana z Izraelom in mirom.

Žal nisem razumel katere pobude namerava Evropa izvesti, da bi končala tako stanje in da bi branila mir, svobodo in državljanske pravice. Upam, da boste v zaključkih razprave navedli nekatera dejstva in pobude, zavzeli določena stališča in mogoče tudi odgovorili na predlog gospoda Scurrie.

Gospod predsednik, glede Parlamenta pa bi rad povedal, da sem del delegacije, ki si je prizadevala dobiti dovoljenje iranske vlade za pot v Iran, in ko smo morali potovanje iz protesta odpovedati, tega nismo mogli storiti, Iran pa nam je prepovedal obisk in nas tako osramotil.

Zavzemam se za dialog z Iranom, vendar pa morata italijanski parlament in delegacija jasno predstaviti naša stališča glede obrambe svobode in pravic, ki so ogrožene.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Gospod predsednik, komisar, sedanja iranska administracija nesramno krši človekove pravice in tepta temeljne pravice svojih državljanov. Zadnji dokaz je osem ljudi, ubitih v zvezi z dogodki ob prazniku Ašura, in dejstvo, da pet članov opozicije čaka na usmrtitev.

Sedanji iranski režim je največja grožnja svetovnemu miru. Nerazumljivo je, da bi morala mednarodna skupnost opazovati od daleč, medtem ko je iranska vlada mirno dovolila razvoj vojaškega jedrskega programa in ni upoštevala stališč Mednarodne agencije za atomsko energijo. Sedanjemu vodstvu države je dovoljeno javno groziti z uničenjem druge države članice Združenih narodov, Izraela. Podpira tudi teroristično skupino Hezbolah, ki je aktivna v Libanonu in Siriji.

Na nek način ti dogodki spominjajo na trenutke izpred 60 let. Ni nam treba razmišljati kaj bi lahko storili drugače, da bi preprečili sovraštvo. Če pa se danes odločimo za učinkovito ukrepanje, lahko preprečimo, da bi se isto še enkrat ponovilo.

Čimprej moramo sprejeti gospodarske ukrepe proti iranski administraciji. Glede na to, kakšne so razmere, bi bilo boljše, če bi delegaciji EU v Iran preprečili odhod, saj bi mule le izrabile potovanje v propagandne namene. Zapomnimo si: težava v tem primeru ni toliko to, da je tako veliko slabega – bolj gre za to, da se dobro ne oglasi.

Bogusław Sonik (PPE). – (*PL*) Gospod predsednik, konec lanskega leta so v Iranu potekali največji opozicijski protesti od demonstracij, ki so sledile predsedniškim volitvam junija, ko je bil sedanji predsednik razglašen za zmagovalca. V bojih z varnostnimi silami je umrlo osem ljudi, na stotine pa je bilo ranjenih in zaprtih. Študente, ki podpirajo opozicijo, so napadli na univerzitetnem kampusu, na kar je 88 univerzitetnih profesorjev reagiralo s pozivom ajatoli Ali Hameneju, naj se proti demonstrantom ne uporablja več sile.

Razmere v Iranu so znak za vse večji preplah, kar velja tudi za mednarodno raven. O sankcijah proti vladi v Teheranu razmišljajo Nemci. Njihova kanclerka, gospa Merkel, je dejala, da Iran ni odgovoril na predloge zahoda po sodelovanju glede končanja jedrskega programa. Izraelski predsednik vlade je tudi pozval k uvedbi strogih mednarodnih sankcij proti Iranu. Po njegovem mnenju lahko režim, ki terorizira lastne ljudi, kmalu postane grožnja za ves svet.

Spoštujemo suverenost Irana, a moramo jasno poudariti odgovornost državnih oblasti, naj spoštujejo človekove, politične in državljanske pravice, poudariti pa moramo tudi dejstvo, da pri uveljavljanju svoje pravice do razvijanja lastnega jedrskega programa Iran ne sme hkrati predstavljati grožnje za mednarodno varnost. Potrpežljivost, ki jo je mednarodna skupnost pokazala pri razvijanju dialoga s Teheranom, se zdaj bliža koncu. Svet ne sme biti talec agresivne in provokativne politike sedanjega iranskega političnega vodstva. Špansko predsedstvo in vodja diplomacije, gospa Ashton, bi morala o tej temi začeti pogovore z Rusijo, da bi vključili Moskvo v skupno politiko pritiska na Iran.

Arnaud Danjean (PPE). – (FR) Gospod predsednik, gospa Ashton, dogodki na dan praznika Ašura in krvavo zatrte nedavne demonstracije v Iranu kažejo, da je bila popolna napaka uvajanje zelo umetnega razlikovanja med notranjim utrjevanjem režima in neprožno zunanjo politiko, zlasti glede iranskega jedrskega vprašanja.

Zato se zdi možnost uvedbe dodatnih sankcij neizogibna, če ne celo zaželena. Rad bi slišal vaše mnenje o časovnem razporedu in naravi možnih sankcij, natančno zato, da bi lahko jasno povezali notranje dogodke v Iranu z jedrskim vprašanjem.

Potito Salatto (PPE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, ne želim nadaljevati z naštevanjem razlogov za naše nesoglasje z iransko vlado.

Ker se na to še ni opozorilo, bom le poudaril eno najresnejših kršitev državljanskih pravic, ki se nanaša na mlade. Iranska vlada, ki je podpisala Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah, še vedno izvaja smrtne kazni za mladoletnike.

Po tej razpravi bi želel, da, prvič, baronica Ashton prevzame nalogo, da se za Evropo kot celoto in Evropski parlament kot celoto določi skupni pristop do dogodkov v Iranu, in, drugič, da medparlamentarna delegacija za odnose z Iranom upošteva, da mora spremeniti svoje stališče.

Skupaj s prijateljema, gospodom Scurrio in gospodom Tatarello, sem ugovarjal delegaciji: v uradni izjavi je navedla, da je v vsakem primeru želela obiskati Iran, čeprav je brezpogojno zahtevala, da se ji nudi možnost srečanja in pogovora z opozicijo. Od zdaj naprej bi želel, da začne delegacija trobiti v nov rog in ohranja odnose pomoči, podpore in razprave z izgnanimi predstavniki opozicije, nenazadnje z gospo Myriam Rajavi, ki je značilna za te razmere. To naj bi počela Evropska unija, ne pa vsiljevala sankcije.

Tunne Kelam (PPE). – Gospod predsednik, gospe Ashton moram povedati, da se bojim, da so naši upi, da nam bo iranski režim uspelo prepričati glede njegovih pomislekov, zaman.

Pravzaprav imamo opravka z včerajšnjo diktaturo, kar pa je potrebno danes, je osredotočenost na priložnost za spremembe. Režim poka po šivih in Iranski narod že od junija lani pogumno oznanja, da ne zaupa in ne podpira te lažnive in agresivne diktature. Zakaj naj bi to še naprej počeli?

Resno moramo podpreti civilno družbo in demokratično opozicijo, vključno z Nacionalnim svetom iranskega odpora, ki je edina organizacija, ki je nastopila z zelo jasnim demokratičnim programom za Iran brez jedrskega orožja.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Gospod predsednik, nemški časopis, Süddeutsche Zeitung, je danes poročal, da je včeraj, v ponedeljek, urad javnega tožilstva v Teheranu zahteval smrtno kazen za pet predstavnikov opozicije. Po podatkih organizacije Amnesty International so ti predstavniki opozicije 17-letni Ali Mehrnia, 54-letni Parviz Varmazyari ter Majid Rezaii, Alireza Mabavi in Ali Massoumi. Če režim, kot je ta v Teheranu, ki ni le anahronističen, ampak svoje prebivalce zatira s smrtno kaznijo, kamenjanjem in drugimi metodami, mi, Evropska unija, pa ne sprejmemo ustreznih ukrepov, smo zato krivi predvsem pred tistimi, ki bi tam zgradili razumno družbo, pred otroci, ki odraščajo v pogojih, ki so vse prej kot takšni, ki bi si jih – glede tega se strinjava s kolegom poslancem, ki žal ni več prisoten – želeli za družbo v prihodnje. Od visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko bi rad slišal trdne in jasne besede in rad bi videl, da bi ne le pozivali k sankcijam proti Iranu, ampak bi te sankcije tudi izvajali.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – Gospod predsednik, mislim, da nam je vsem jasno, da je iranski režim diktatorski in zločinski. Vprašanje pa je: kako naj ga obravnavamo?

Zelo jasno bi rad povedal, da podpiram delegacijo tega Parlamenta, ki bi šla v Iran. Delegacija bi ves dan preživela s člani opozicije in disidenti. To bi jih okrepilo. To so si želeli. Zato mi je resnično žal, da do obiska te delegacije ni prišlo

Za vas, baronica Ashton, imam zelo konkretno vprašanje. Več poslancev je govorilo o sankcijah. Iz izkušenj, ki jih imam kot poslanec v nacionalnem parlamentu in sem jih pridobil v pogovorih z ljudmi, bi bil res naklonjen premišljenim sankcijam, ki bi na primer ciljale na določene člane revolucionarne garde in bi jih dali na negativni seznam glede obiskov, ali na določene druge osebe.

Močno nasprotujem uvajanju sankcij za vso državo, saj bi to verjetno okrepilo vlado, ker bi se revščina še povečala – ne bi na primer imeli dostopa do bencina – in to bi še pripomoglo h krepitvi režima namesto k njegovi slabitvi.

Struan Stevenson (ECR). – Gospod predsednik, strinjam se s Tunnom Kelamom in gospodom Alvaro. Čas dialoga in sodelovanja z Iranom je že davno minil.

Ljudje skoraj vsak dan umirajo na ulicah, ko nasprotujejo temu fašističnemu režimu. Ravno včeraj je, kot ste slišali, samozvano sodišče v Teheranu pozivalo k smrtni kazni za pet protestnikov, ki so jih 27. decembra prijeli med nemiri ob prazniku Ašura.

Dovolj je dovolj. Nič več besedičenja, nič več popuščanja. Potrebujemo nepopustljive sankcije. To je edini način, kako bomo navadnim ljudem v Iranu pokazali, da jih v njihovih protestih podpiramo.

Niki Tzavela (EFD). – (*EL*) Baronica Ashton, z veseljem sem opazovala vašo trezno držo, navdano s spoštovanjem do države z zgodovino in ponosa Irana. Iran je poseben primer in vesela sem, da uporabljate diplomatski pristop, znan kot "inteligentna oblast", in sicer sankcije na eni strani in dialog na drugi. Pozivam vas, da z dialogom nadaljujete.

Državam, ki takšne države obsodijo, sta kultura in miselnost dežel Irana, Iraka in Afganistana običajno zelo oddaljeni. Predlagala bi, da skupino, ki ste jo ustanovili, razširite z državami, ki imajo tradicionalno dobre odnose z Iranom, kot je to moja država, Grčija, da bi lahko nadaljevali z odprtim dialogom z Iranom, še zlasti s sedanjo socialistično vlado. Regija ne bo kos še eni vojni. S tem izražam ne le zaskrbljenost Izraela, ampak tudi Emiratov, glede iranskega jedrskega programa. Nadaljujmo z dialogom in mislim, da nas bo to nekam pripeljalo.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Tri kratka vprašanja. Prvič, nedavno je bil v brutalnem terorističnem napadu umorjen vodilni iranski jedrski znanstvenik. Kakšno je stališče Evropske unije glede tega primera? Zanimivo je, da danes ni bil omenjen. To dejstvo močno obžalujem. Drugič, le zakaj je iranski jedrski potencial večji problem, večja nevarnost za mir kot, denimo, izraelski? Zakaj se EU ne ukvarja tudi s tem? Tretjič, leta 2006 je tedanja socialistično-liberalna vlada Madžarske ukazala, naj streljajo v množice miroljubnih demonstrantov. 14 ljudi je med drugim utrpelo poškodbe oči. Številni od njih so oslepeli. Kljub ponavljanju naših zahtev je EU tedaj zavrnila in še vedno zavrača, da bi obravnavala ta dogodek. Kakšna je razlika? Prav tako se ne ukvarjajo s stotinami političnih zapornikov, ki čas preživljajo v zaporih na Madžarskem. Še danes je na Madžarskem v zaporih na ducate političnih zapornikov. Hvala lepa in veselim se odgovora.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (FR) Gospod predsednik, gospa Ashton, smrt in izginotje trupla Seyeda Ali Mousavija, nečaka vodje iranske opozicije, je eden od številnih tragičnih primerov, ki kažejo sedanjo slabost Islamske republike Iran.

Legitimnost iranskega režima je po zelo sumljivih volitvah lani junija, milo rečeno, dvomljiva. Tako je naša naloga, kolikor je le mogoče, podpreti iransko civilno družbo v njenem odporniškem gibanju. Gospa Ashton, lahko ste prepričani v polno podporo, ki jo bo naš Parlament nudil, da se zavrne takšno obnašanje.

Želela bi poudariti, da nas iranski režim z nadaljevanjem zanikanja vloge opozicije ne bo uspel prepričati glede svoje volje, da dela v dobro iranskega naroda. Pravica opozicije do obstoja in njena pravica do svobodne konkurence med strankami, kar bi v iranski družbi omogočalo zastopanost pluralnosti mnenj, so pozitivni znaki, na katere že dolgo čakamo. Kakorkoli že, tega v Iranu še dolgo ne bomo videli.

Zagotovo so trenutno številni prepričani, da je le iranski režim tisti, ki naj prisluhne pozivom demonstrantov in željam mednarodne skupnosti, da bo prišlo do demokratičnega prehoda. Evropa mora biti glavna priča temu, čemur pravimo pravna država.

Piotr Borys (PPE). – (*PL*) Gospod predsednik, gospa Ashton, Iran je ključna država, ki vpliva na utrditev miru po svetu in delu Bližnjega vzhoda. Seveda je nesporno, da moramo braniti človekove pravice in odločno izražati zaskrbljenost glede kršitev pravic opozicije, ki potekajo že več mesecev. Vendar pa bi želel reči, da bi morala Evropska unija predvsem dejavno izvajala protijedrski program, kajti Iran bi z jedrskim orožjem močno ogrožal celotni Bližnji vzhod.

Poleg tega vemo, da je pobuda za ščuvanje k revoluciji v Jemnu in podporo Hamasu v Gazi in Al Kaidi v Afganistanu verjetno prišla tudi od dela iranske politike. V zvezi s tem je bolj kot karkoli drugega potrebno določeno ravnovesje in mislim, da naj bi Savdska Arabija pri tem prav tako odigrala pomembno vlogo. Mislim, da bi morala biti gospa Ashton v tej zadevi vključena v zelo dejaven dialog in sodelovanje.

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Gospod predsednik, s tem v zvezi bi kot vedno želel poudariti, da mi, tukaj v Evropi, dejansko priznavamo le posamično odgovornost in načeloma zavračamo pridušen sum. Prepričan sem, da je baronica Ashton kot Britanka naklonjena zamisli o tem, da bi v sedanjih razmerah z blokado ciljali na tiste, ki so krivi, ne pa na celoten narod, ki se je v tem znašel bolj ali manj nedolžen. Prizadevati bi si morali za pogovore. Moje vprašanje je naslednje. Ali veste za morebitne kontakte za dialog v Iranu, s katerimi bi lahko navezali stik, da bi v ustrezni politični obliki prišlo do resnih in objektivnih razprav?

Andrew Henry William Brons (NI). Prav nič ne zagovarjam režima ajatole v Iranu ali njegovih protidemokratičnih stališč. Opozoril pa bi rad na dve stvari: Ena je ta, da zatiranje nenasilne svobode govora obstaja celo v Evropi in celo med državami članicami EU. Poleg tega Združene države in njihovi zavezniki dejavnosti v Iranu in dogodke v Iranu precej brezobzirno izkoriščajo za podžiganje vojnega gibanja proti Iranu, in mislim, da bi bil tak odziv povsem nesorazmeren.

Catherine Ashton, visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednica Komisije. – Gospod predsednik, mislim, da je to izjemno pomembna in ustrezna razprava, saj smo predvsem ponovili zavezo, ki jo imamo v Evropski uniji glede pomena vrednot človekovih pravic.

In v dialogu z Iranom ne zahtevamo nič več kot to, da spoštujejo mednarodne sporazume, ki so jih voljno in prostovoljno podpisali, in to je temeljni del načina, s katerim bomo pristopili k tem vprašanjem, in poslanci so tako z imenovanjem posameznikov kot opisom dogodkov v Iranu poudarili vprašanja, ki so za nas najbolj zaskrbljujoča.

Tudi poslanci so na koncu opozorili na to, kar ste rekli tudi vi, gospod Gualtieri, da mora biti na koncu dialog neizogiben. Zelo pomembno je, da še naprej ponujamo pristop, ki se glasi "smiseln dialog". To počnem ob spoznanju, da je moj predhodnik, Javier Solana, šest let namenil dialogu, šest let ponujal nadaljevanje razprave, zatorej sem za dialog, pa ne kot izgovor za neukrepanje v imenu Irana, ampak bolj kot sredstvo za zagotavljanje krepitve tega odnosa in doseganje tistega, za kar smo prepričani, da je pomembno.

In del tega so pogovori o članstvu v Svetovni trgovinski organizaciji, ki se že dolgo niso nikamor premaknili in bi lahko bili način, s katerim bi prišli do takšne razprave in podpore, ki bi režimu omogočila, da se premakne naprej.

Številni poslanci so govorili o pomenu sankcij, jaz pa pri tem še zlasti mislim na inteligentne in razumne sankcije: ko začenjamo razmišljati o tem, kako naprej, in če in ko preučujemo možnost sankcij, je za vse nas ključnega pomena, da to storimo ob zavedanju, da morajo te biti namenjene in usmerjene predvsem v doseganje tega, kar želimo, in da si nihče v tem Parlamentu ne želi, da bi navadni ljudje v Iranu zaradi tega trpeli posledice.

Zato je ta razprava tako pomembna, prav tako pa od nas zahteva, da vložimo energijo in čas. Visoki uradniki E3+3 smo se v soboto sestali v New Yorku in o tem vprašanju smo se uspeli pogovarjati v dialogu, seveda vključno z Rusijo.

Kot sem rekla, ni nobenega dvoma, da čeprav si želimo nadaljevati smiseln odnos z Iranom preko dialoga, pa če Iran to konec koncev zavrne, se nato v okviru dvokolesne politike, ki jo imamo, pojavi vprašanje sankcij, in kot posledica omenjenega srečanja se je res že začelo preučevanje ustreznih nadaljnjih ukrepov.

Tudi to bo točka v razpravi Sveta za zunanje zadeve v ponedeljek in deloma sem tudi zato, ker se pripravljam za te razprave, s takšnim zanimanjem prisluhnila stališčem spoštovanih poslancev.

V zvezi z delegacijo, ki naj bi šla v državo, ste vi, gospa Lochbihler, predsednica te delegacije. Zelo pomembno je, da uradno še ni bila odpovedana. Menim, da je pomembno pretehtati, ali naj si prizadevamo v tej smeri. Upam, da bo do srečanja kmalu prišlo, spet v duhu prizadevanj, da bi dialog ostal odprt.

Kot rezultat še zlasti ukrepov Parlamenta bo Euronews leta 2010 začel s svojimi programi v perzijščini. Tudi to je pomembno glede komunikacije in preučevanja, kako komunikacijo in tehnologijo učinkovito uporabiti.

Težko je razmišljati o omejevanju dostopa, če bi s tem obenem omejevali dostop do informacij, da katerih ljudje želijo priti, in to, menim, je nekaj, na kar moramo biti pozorni.

Glede preučevanja delovanja v prihodnje so spoštovani poslanci in poslanke jasno povedali, kaj želijo, da preučimo. Kot sem rekla, E3+3 že preučuje te možnosti. Imamo Svet za zunanje zadeve. Navedla sem že, da si ob preučevanju te dvojne poti želimo razumnih, inteligentnih sankcij. Jasno sem povedala in še naprej ponavljam, da sem odprta in pripravljena na dialog – in v svojih uvodnih pripombah sem opisala možnosti te velike države –, vendar to počnemo ob nedvomnem zavedanju, da dialoga ne moremo več uporabljati kot način preprečevanja delovanja.

V zaključku bi rada povedala, da me je osupnil izraz, ki ga je predsednik Obama uporabil v svojem govoru ob prejemu Nobelove nagrade, ko je dejal, da ko preučujemo pomen nadaljevanja sodelovanja, "sodelovanju z zatiralskimi režimi manjka zadovoljujoča čistost ogorčenja. Vendar [...] se noben zatiralski režim ne more podati na novo pot, če nima možnosti izbire odprtih vrat".

Vrata za ta smiseln dialog so odprta, da se stvari premaknejo naprej, vendar naj povem, da sem povsem predana dvema tiroma, ki so ju zasnovali moji predhodniki in si za to po potrebi prizadevam.

Predsednik. – Dragi kolegi, te razprave potekajo od 15.00 do 20.00, kar je pet ur. Predlagam, da si vzamemo pet minut odmora, da bodo visoka predstavnica in vsi ostali, ki so bili v sejni dvorani in bodo v sejni dvorani tudi še naprej, zajeli sapo, in nadaljujemo ob 17.35: čez pet minut.

Geoffrey Van Orden, (ECR). – Gospod predsednik, pred odmorom bi rad le podal informacijo. Baronica Ashton, govorili ste o iranski delegaciji. Delegacija naj bi bila v Iranu od 8. do 10. januarja, vendar je bil obisk te delegacije odpovedan. Pravzaprav so ga odpovedale iranske oblasti.

Številni smo že pred tem pritiskali, da bi se obisk delegacije v luči preizkušanja izstrelkov dolgega dosega, streljanja protestnikov in vseh drugih nemirih v Božičnem času odpovedal, vendar nas predsednica delegacije pri tem pravzaprav sploh ni upoštevala. Gre torej za informacijo, da je obisk delegacije odpovedan in bi v Parlamentu morali ukrepati že prej, da bi ga odpovedali.

Predsednik. – Nisem vedel, da je šlo za postopek podajanje "informacij". Gospod Van Orden. Dovolil sem vam, da nadaljujete, toda bodimo pošteni do vseh ostalih, saj to ni točka dnevnega reda.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo na naslednjem delnem zasedanju februarja v Strasbourgu.

(Seja je bila prekinjena ob 17.30 in se je nadaljevala ob 17.35)

PREDSEDSTVO: GOSPA ANGELILLI

podpredsednica

6. Razmere v Jemnu (razprava)

Predsednica. – Seja se nadaljuje.

– Naslednja točka je izjava visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednice Komisije o razmerah v Iraku.

Catherine Ashton, visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednica Komisije. – Gospa predsednica, vemo, kakšen je razlog za to, da je Jemen danes na našem dnevnem redu. Bombašu iz Detroita smo sledili od Združenih držav v Evropo, Afriko in Jemen. Tako so nas še enkrat spomnili, da je ogrožena naša lastna varnost, če ne pomagamo državam, kot je Jemen, ki se naenkrat spopadajo z več izzivi.

Terorizem je v središču pozornosti, vendar je le eden od med seboj povezanih izzivov. Na severu vlada nestabilnost, ki jo podžiga oborožen spopad s hutskimi uporniki. Tam gre za spopad za zemljo in pravico do vode ter dolgoletne napetosti z južno regijo, ki je vse od združitve leta 1991 ostala marginalizirana. Vladi je do zdaj uspevalo ohranjati splošno stabilnost, s krčenjem prihodka od nafte pa država skuša ohranjati nadzor nad deli nacionalnega ozemlja.

Temu lahko dodamo še piratstvo v Adenskem zalivu, tihotapljenje, preseljevanje in trgovanje z ljudmi iz Afriškega roga in zdaj še porast džihadskega terorizma. Jemen ima močno rast prebivalstva in vse bolj nezadovoljno mlado prebivalstvo. Vključujoče notranjepolitično soglasje glede poti naprej pa ostaja varljivo.

Nenazadnje pa je nekaj jasno: nihče od nas si ne more privoščiti, da bi se skorajšnja brezpravnost raztezala od Afriškega roga do Afganistana. Za to bi morali ceno plačati sami.

V zadnjih 18 mesecih je Evropska unija v svoji strategiji boja proti terorizmu in celovitem pristopu k izgradnji države in razvoju Jemen izpostavila kot prednostni primer. Svet je glede Jemna oktobra sprejel obsežne zaključke. Zdaj poskušamo okrog strategije znova zbrati vse naše ključne akterje. Zato bi pobuda Združenega kraljestva glede organizacije srečanja na visoki ravni z in o Jemnu naslednji teden ne mogla biti bolj časovno primerna.

Bistvo tega srečanja bo varnost. Da bi pomagali krepiti prizadevanja vlade, se zdaj pripravlja obsežen sveženj: usposabljanje in opremljanje organov pregona, boljši pravni okvir in kazenskopravni sistem, delo na proti-radikalizaciji in preprečevanja konfliktov. To bomo zagotovili poleg 11 milijonov EUR, ki so bili v razvojnem programu Komisije v zadnjih dveh letih dodeljeni za usposabljanje policije in mladoletniško pravo.

Vzpostavitev Al Kaide v Jemnu pa je simptom globljih problemov. Povezovanje med gospodarskimi, političnimi, socialnimi in varnostnimi izzivi je odločilno. Zato potrebujemo celovit pristop. Prav tako je nujno potrebno, da jemenska država okrepi svoje zmogljivosti, da bo lahko zadostila potrebam ljudi po vsej državi. EU bo predlagala enotretjinsko povečanje svojih razvojnih sredstev, predvidenih za obdobje 2011-12. Humanitarna pomoč iz Oddelka za humanitarno pomoč Evropske komisije pa se bo nadaljevala tudi leta 2010. Vladi nenehno izpostavljamo problem dostopa do številnih razseljenih ljudi.

Vendar pa noben obseg pomoči ne more nadomestiti zavezanosti in delovanja same vlade. Jasno izražena zavezanost predsednika Saleha za nacionalni dialog med vsemi pomembnimi akterji pa predstavlja možnost

ponovne izgradnje nacionalnega soglasja, če so vključeni vsi akterji in se upoštevajo njihovi interesi. Mednarodna skupnost naj bi temu dialogu ponudila trajno podporo. To je edina trajnostna pot naprej.

nenazadnje je v skupna prizadevanja za delo z Jemnom treba vključiti regionalne akterje – glavni med njimi je Savdska Arabija. Srečanje v Londonu ponuja neprecenljivo priložnost, da se Savdska Arabija, Združene države in drugi vključijo v pomemben mednarodni dialog o in z Jemnom. Veselim se naših razprav.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, v imenu skupine PPE. – (ES) Po velikanski senzaciji, da so se Talibani včeraj umaknili v Afganistanu, kjer, naj vas spomnim, imamo 100 000 enot, ki se borijo za svobodo, in propadli teroristični napad v Detroitu ta Božič, mislim, baronica Ashton, da se upravičeno vprašamo, ali je terorizem zdaj močnejši kot tedaj, ko so barbarsko zrušili dvojček v New Yorku.

Pravkar smo razpravljali o Iranu, vidimo, kaj se dogaja v Afganistanu, Pakistanu in Bližnjem vzhodu, Somaliji in celo v osrčju naše celine z napadi v Madridu in Londonu. Vprašanje, ki si ga moramo zastaviti – kajti vsi moramo poskusiti priti do zaključkov glede teh dogodkov – , je, ali dobro delujemo.

Res je, da obstaja nov dejavnik, gospa predsednica, in ta je, da obstajajo vojske brez očitnih sovražnikov ter sovražnike, ki nimajo vojske. Pa vendar je predsednik Obama po neuspelem napadu v Detroitu hitro ukrepal in general Petraeus je bil v zelo kratkem času že na tretjem obisku v Jemnu. Vidimo, da so Združene države Amerike mobilizirale obsežen sveženj gospodarske pomoči in razvile politiko, ki prinaša rezultate.

Baronica Ashton, pravkar ste nam spregovorili o konkretnih ukrepih, o izvajanju katerih razmišlja Evropska unija, in povedali ste nam o zneskih, ki dopolnjujejo 11 milijonov EUR. Znesek, ki ga namenjajo Združene države, se je povečal iz 67 milijonov USD v letu 2009 na 167 milijonov USD leta 2010.

Zato se moje vprašanje, baronica Ashton, glasi: ali verjamete, da se, ko se spopadamo s terorizmom, pojmi zunanje politike, varnosti, obrambe, razvojnega sodelovanja in pomoči, trgovine – in v to bi vključil celo kulturo ali civilizacijo –, vse spoji, in se moramo zavedati, da ko se srečujemo z nevarnostmi in grožnjami, ki nas vse enako prizadenejo, naj bi si tudi odziv enako delili?

Govorili ste o usklajevanju z Združenimi državami. Bi nam lahko povedali, pod kakšnimi pogoji poteka to sodelovanje, ki je tako pomembno in nujno?

David-Maria Sassoli, v imenu skupine S&D. -(IT) Gospa predsednica, visoka predstavnica, gospe in gospodje, naša skupina je glede stanja v Jemnu zelo zaskrbljena, saj je tam globalna nevarnost: neuspeli poskus razstrelitve ameriškega letala, grožnje, usmerjene na tuja veleposlaništva, in okrepitev napadov Al Kaide, od katerih je bil nedaven v Afganistanu, je treba zelo resno jemati.

Na žalost nam notranje razmere v Jemnu ne pomagajo in pri tem ne smemo pozabiti, da je to ena najrevnejših držav na svetu, ki ji resno primanjkuje vode, ima visoko brezposelnost in gospodarstvo, ki je močno odvisno od prihodka od nafte in plina, ki naj bi ju po ocenah izčrpali v naslednjih desetih letih.

Zato sem prepričan, da je ukrepanje Evropske unije bistveno v obliki tesnega sodelovanja na področju humanitarne pomoči in razvojnih vidikov med Evropsko komisijo in visoko predstavnico za zunanje zadeve v zvezi s skupno varnostjo, sodelovanjem s policijskimi salami in nadzorom meja.

Prav tako moram omeniti, da smo zaskrbljeni glede zatiranja predstavnikov politične opozicije v tej državi, novinarjev in zagovornikov človekovih pravic, o katerih humanitarne organizacije, ki delujejo v Jemnu, že tako dolgo govorijo. Baronica Ashton, zaradi tega menim, da je prednostna naloga zagotoviti, da lahko humanitarne organizacije vstopijo na jemensko ozemlje in so pri delu povsem varne.

Prav tako upam, da bo prizadevanje Evropske unije zagotovilo Jemnovo skladnost z zavezami, danimi leta 2006 na mednarodni konferenci donatorjev, in sicer da pospeši proces političnih in gospodarskih reform, okrepi demokracijo in dvigne življenjski standard ljudi.

Po napadu 11. septembra smo spoznali, da je preoblikovanje tveganih območij v varne odvisno od tega, koliko smo pripravljeni staviti na boljše življenjske pogoje. Baronica Ashton, demokracija se začne tu, s sposobnostjo zapreti vrzeli med bogatimi državami in najrevnejšimi državami.

Holger Krahmer, *v imenu skupine ALDE*. – (*DE*) Gospa predsednica, zdi se mi, da je za EU na splošno, pa tudi še zlasti za Evropski parlament nekoliko simptomatično, da naj bi imeli refleksne razprave o stanjih v določenih državah, ki nikakor niso nova. Na žalost je pogosto tako, da nenadni dogodki vodijo k nam v Parlament in navržejo kopico političnih zahtev, ki se mi včasih zdijo nekako dvomljive. Mislim, da o sebi ne

ustvarjamo dobrega vtisa, če neuspeli bombni napad na letalo vodi le do splošne razprave o Jemnu. Jasno bi nam moralo biti, da bi bilo primerno razmisliti o strategiji, kako obravnavati takšne razmere.

Prav tako menim, da stanje v Jemnu zahteva natančno analizo, še zlasti glede dejstva, da je to bolehna država, v kateri vlada nima nadzora nad večjimi deli države. Mi sami bi morali analizirati, kakšna tveganja to vključuje za Evropo. Zdi se, da so tveganja v tem, da se teroristi tam usposabljajo, in prav tako se zdi, da so tveganja povezana z jemensko obalo, kjer se očitno odvija piratstvo. Mi – in morda tudi baronica Ashton – moramo preučiti, kaj lahko storimo, da ta tveganja preprečimo. Kot sam vidim, bi se glavno vprašanje morda glasilo: kako lahko podpremo jemensko vlado, da bo ponovno pridobila nadzor v državi in tako obvladala ta tveganja? Seveda morajo prav tako potekati vse druge razprave o dolgoročni izgradnji države, vendar pa menim, da bi tu v Parlamentu na tej točki ne bilo smiselno predstaviti kataloga zahtev prav po vseh političnih področjih – od svobode medijev do pravic žensk – ali pa nas ne bi resno jemali, če bi to storili. S takšnim početjem našega cilja v Jemnu ne bomo dosegli, zato bi se morali namesto tega osredotočiti na to, kakšno stvarno pomoč lahko zagotovimo v sedanjih razmerah, da bi rešili nujen primer.

Franziska Katharina Brantner, *v imenu skupine Verts/ALE*. – Nekoliko bom nadaljevala s tem, kar je dejal govornik pred mano. Jemen zagotovo ni nova kriza: stanje se poslabšuje še desetletja in tudi srednjeročni pregled Komisije jasno navaja poslabšanje političnih razmer.

Mislim, da se moramo res osredotočiti na politični okvir: dolgoletni spor na severu med vlado in Huti, nemir na jugu, kar ste omenili – zdaj pa še širjenje spora na severu v regijo in udeležbo Savdske Arabije in Irana.

Zato se vprašanje glasi: kaj natančno naj storimo. Ravnokar sem poslušala pozive za instrument stabilnosti za misijo CSDP, s katero naj bi se denar stekal za usposabljanje ljudi, vendar menim, da to kot pristop ni dovolj – vsekakor to ni odziv na krizo, razen če sprejmemo koncept stalne krize.

Mislim, da bi si morali prizadevati za večjo vključenost Sveta za sodelovanje v Zalivu v Jemnu in ne le Savdske Arabije. To organizacijo potrebujemo, da bo spravila različne strani v Jemnu, vlado, opozicijo, južne separatiste, Hute in regionalne akterje, v neke vrste mirovni proces, in mislim, da bi to morali podpreti in financirati na primer z instrumentom stabilnosti; in temu bi naj bil po mojem mnenju instrument stabilnosti namenjen.

Če bi imeli še eno misijo CSDP in še en krog usposabljanja za instrument stabilnosti, ne da bi bil politični proces nekam usmerjen, mislim, da nam to ne bo pomagalo. Resnično vas spodbujam, da instrument stabilnosti uporabljate bolj kot politični instrument zgodnjega opozarjanja za nadaljevanje političnega procesa, njegovo podporo in financiranje. Menim, da bi z mojega vidika to bilo nekaj primernega.

Še nekaj bi rada dodala: enakost spolov je že bila omenjena in to vprašanje ste že zastavili, jaz pa menim, da bi morali v to veliko vložiti. Rast prebivalstva je v teh državah eden od glavnih pomislekov in, kot vsi vemo, problema ne bomo rešili, dokler se ne uvede načrtovanje družine, kar pomeni pravice žensk.

Vem, da si ne boste prizadevali za glavne pravice žensk, vendar mislim, da sta enakost spolov in še zlasti načrtovanje družine ključna, če zdaj razmišljamo o tem, kaj storiti, da bi pomagali jemenski družbi.

Adam Bielan, *v imenu skupine* ECR. – (*PL*) Gospa predsednica, oči vsega sveta so bile nedavno uprte v Jemen, potem ko so aktivisti Al Kaide prevzeli odgovornost za nekaj, kar je bilo na srečo neuspel poskus razstrelitve ameriškega potniškega letala v času božiča. Vendar pa že dolgo vemo, da poslabšanje varnostnih razmer v državi terorističnim skupinam omogoča, da si najdejo zatočišče, od koder nato načrtujejo in organizirajo nadaljnje delovanje. Terorizem se je v regiji širil že pred 11.9., ki je dan, ki se ga vsi dobro spominjamo. Spomniti se moramo le napada Al Kaide na ameriški rušilec, UUS Cole, 12. oktobra 2000.

Jemen je izredno pomembna država, še zlasti zaradi svojega geografskega položaja. Ne smemo pozabiti, da se po ožini Bab-el-Mandeb med Jemnom in Džibutijem, dolgi 26,5 kilometra, vsak dan prepelje 3,5 milijona sodčkov surove nafte, kar predstavlja 4 % svetovne proizvodnje. Obenem je to država z zelo zapletenimi notranjimi razmerami. Poleg Al Kaide, ki tam lepo uspeva, obstaja še šiitski upor na severu države, v provinci Saada, ter izbruh nasilja separatističnega gibanja na jugu. Če temu dodamo še negativne učinke svetovne krize na področju živil izpred dveh let, nedavno finančno krizo, pojemanje zalog surove nafte v tej državi, ki predstavlja tri četrtine njenega prihodka, in na koncu še vse bolj resno pomanjkanje vode, dobimo sliko države, ki je na kolenih, kar je idealna tarča za Al Kaido, ki glede na probleme v Afganistanu išče novo bazo.

Zato mora poleg vojaških ukrepov, za katere se zdi, da so glede na pasivnost in nemoč lokalnih oblasti tako ali drugače neizogibni, mednarodna skupnost, vključno z Evropsko unijo – in tu pozivam gospo Ashton – predvsem biti zelo dejavna v procesu ponovne izgradnje državnih institucij.

Sabine Lösing, v imenu skupine GUE/NGL. – (DE) Gospa predsednica, sredstva množičnega obveščanja že mobilizirajo ljudske množice za tretjo fronto v vojni proti terorju. V tem trenutku pa strateške možnosti za ZDA in države članice EU v Jemnu in regiji Afriškega roga niso nič kaj odprte. Dejstvo je, da vladajoče elite, ki obkrožajo predsednika Saleha nasilno diskriminirajo in zatirajo šiitsko prebivalstvo na severu države in se vojskujejo proti separatističnemu gibanju na jugu, območju bivše Ljudske demokratične republike Jemen, kar tamkajšnjemu prebivalstvu povzroča veliko trpljenja. Med šiitskim prebivalstvom in Al Kaido ni mogoče govoriti o kakršnikoli dokazljivi povezavi, ta zamisel služi zgolj podkupljivi in *de facto* avtokratski vladi, ki to izkorišča kot dimno zaveso, za katero naj bi pridobila obsežno vojaško pomoč.

Treba se je izogniti podpori tej vladi za oblikovanje varnostnih sil – s takšnim početjem bi le dodatno prilivali na ogenj. Kakršnakoli zagotovljena pomoč mora koristiti vsem regijam, ne glede na religijo, etnično pripadnost ali politično usmerjenost. Sprožiti in spodbuditi je treba proces sprave vključno z ZN in vsemi lokalnimi akterji, vključno s tistimi v sosednjih državah, kot je Iran. Ne smemo enostransko podpirati vlado proti upornikom. Operacije Atalanta naj ne bi nadaljevali in širili, predvsem ne v notranjost ozemlja Jemna, kajti to bi služilo le geostrateškim interesom zahodnih industrijskih držav.

Prav tako naj bi svoja prizadevanja usmerili v zagotovitev, da EU ne bo spremljala povsem zmotne ameriške strategije eskalacije v Jemnu.

Fiorello Provera, *v imenu skupine EFD.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, Jemen je vse prej kot novo območje terorizma, kot jo je nekdo naslovil, temveč je država negotove stabilnosti.

Pomanjkanje nadzora osrednje vlade nad ozemljem in prepustnost meja dopuščata nedovoljeno trgovino, neovirano preseljevanje, piratstvo in razraščajoče se teroristične dejavnosti. Odziv na nove izzive Al Kaide v Jemnu pa ne bi smel obsegati le vojaškega pritiska, ampak tudi pomoč lokalnim oblastem, da bi nad ozemljem pridobile boljši nadzor. Ponavljam: lokalnim oblastem in ne le vladi.

Stabilnost Jemna naj bi se dosegla z nacionalnim in regionalnim lastništvom brez vsiljenih zunanjih in vnaprej pripravljenih rešitev, ki so pogosto v nasprotju s stanjem na terenu in so obsojene na neuspeh. To bi omogočalo večjo zavezanost Sveta za sodelovanje v Zalivu, katerega finančna udeležba bi bila za lokalne projekte ključna. Evropska unija naj bi skupaj s svojimi partnerji – Jemnom, G8 in zalivskimi državami – ter s finančnimi in razvojnimi prispevki podprla jemensko vlado.

Naj sklenem, da naj bi politike, ki, čeprav so odlične, so dolgoročne, morala spremljati takojšnja močna podpora varnosti in nadzoru nad ozemljem, brez katere tvegamo neuspeh jemenske države in obsežen razrast terorizma na tem območju.

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Gospa predsednica, dobro znano je, da je Jemen trenutno leglo islamskih skrajnežev, dežela, ki jo prizadela revščina z neučinkovito varnostjo in razširjenim orožjem, ki jo pretresajo nasprotovanja in kjer akutno primanjkuje vode. To je država, v kateri se zdi, da vlada niti glavnega mesta povsem nima pod nadzorom.

Jemen se je tako znašel v središču pozornosti glede boja proti terorizmu in je le še ena država, v kateri je prisotnost skrajnih islamistov nesrečna posledica neuspešne politike ZDA v preteklosti. To naj bi skupaj z nedovoljenimi preletavanji CIE, skrivnimi zapori in katastrofalnimi posledicami dosedanjih kampanj ZDA na Bližnjem vzhodu zelo previdno upoštevali v razpravah.

Po mojem mnenju bi bilo naivno enačiti terorizem z revščino, kot bi bilo neodgovorno, da bi dopustili, da nam narekuje politika ZDA, in bi polni zaupanja verjeli, da povečanje vojaške pomoči Jemnu lahko reši tamkajšnje probleme. Diktatorski predsednik je kar zadovoljen, da pobira vojaške milijone zahoda, medtem ko je v preteklosti nenehno popuščal islamistom, da bi trajno utišal nasprotnike režima.

Seveda ne moremo stati križem rok in gledati, kako se ta država iz pribežališča džihada, kar je bila tako dolgo, preoblikuje v njihovo bazo za izvajanje operacij in urjenje. Prav tako obstaja jasna potreba po razpravi o tem, kako izboljšati razvojno pomoč, četudi bi iz enačbe le izvzeli delež novincev džihada.

Na koncu pa EU ne sme dopustiti, da jo prisilijo v vlogo financerja ZDA. Namesto tega mora Unija prevzeti vlogo nepristranskega posrednika, da se doseže dialog in utrdi pot dolgoročni politični rešitvi.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). – Gospa predsednica, imam kratek komentar in dve vprašanji, ki bi ju zastavila baronici Ashton. Zdi se, da se EU srečuje z dilemo. Na eni strani moramo podpreti bolj energično ukrepanje proti teroristom, ki neposredno predstavljajo nevarnost, ki ogroža varnost evropskih državljanov. V Jemnu so različne islamistične skupine skrajnežev dejavnejše kot kdajkoli prej, Al Kaida pa Jemen vidi kot

eno najpomembnejših območij za načrtovanje napadov na zahodne cilje in usposabljanje milice in potencialnih samomorilskih napadalcev.

Neuspela operacija usmerjena na letalo Northwest Airlines je najnovejši primer nevarnosti, s katero se srečujemo. Na drugi strani pa je treba vedeti, da so različne organizacije za človekove pravice jemenske oblasti več kot le enkrat obtožile mučenja, nečloveškega ravnanja in izvensodnih usmrtitev. Zelo razširjene so samovoljne aretacije državljanov in preiskave domov, potreba po boju proti terorizmu pa se navaja kot glavno opravičilo za takšna nezakonita dejanja.

V zvezi s tem, baronica Ashton, imam v mislih sklepe Sveta o Jemnu in sprašujem, kakšno podporo lahko EU ponudi Jemnu glede boja proti terorizmu? Poleg tega EU meni, da za krizo na tem območju ni vojaške rešitve. Obenem pa je Washington z jemenskimi oblastmi podpisal sporazum o tesnejšem vojaškem sodelovanju. Zato bi cenil vaše mnenje in stališče Evropske unije glede odločitve Američanov, da se v Jemnu dejavneje vključijo v boj proti teroristom, še zlasti s podpisom sporazuma o vojaški obveščevalni službi in usposabljanju.

Richard Howitt (S&D). – Gospa predsednica, pozdravljam današnjo razpravo v pričakovanju sestanka Sveta za zunanje zadeve in konference v Londonu naslednji teden, ki ju je sklical Gordon Brown.

Našo pozornost je morda pritegnil poskus razstrelitve letala. Danes tudi pozivam k mednarodni pozornosti za opredelitev prizadevanj, ki bodo osvobodila britanskega inženirja, Anthonyja S., in še pet drugih evropskih talcev, ki so delali v lokalni bolnišnici v Jemnu in so ugrabljeni že od lanskega junija.

Toda naše prihodnje delo bi moralo prepoznati tudi notranje in ne le zunanje potrebe v zvezi z Jemnom. Odpraviti je treba ravni podhranjenosti, ki presegajo nekatere podsaharske afriške države, kot so Nigerija, in kršitve človekovih pravic, kot je gospa Andrikienė pravkar dejala, v državi, ki je 11. po vrsti na svetu po številu usmrtitev, tudi otrok. Tako da kot mednarodna skupnost ne bomo čakali na to, da se teroristi zganejo prej, kot bomo mi začeli reševati vprašanja glede zmogljivosti, vladanja in razvoja ranljivih držav na svetu.

Pozdravljam današnjo objavo visoke predstavnice glede pomoči in jo prosim, da zagotovi, da bodo sestanki naslednji teden obravnavali dejanske zaveze vseh sodelujočih glede denarne pomoči Jemnu, v času, ko je združeni poziv ZN za državo zbral manj kot 1 % potrebnih sredstev. Kot je dejala gospa Brantner, je cilj sestankov premirje in morda mirovna konferenca o zadnjem bojevanju s Huti na severu in zagotovitev dostopa humanitarne pomoči do regije. Zagotoviti je treba, da se državni prihodki od nafte vlagajo v gospodarski in družbeni razvoj za ljudi v državi. Evropa bi morala sodelovati pri iskanju trajnih rešitev za jemenske zapornike, pri čemer je največji kontingent ostal v Guantanamskem zalivu.

Toda upam, da bo visoka predstavnica raziskala možnosti za skupni SVOP projekt EU in Sveta za sodelovanje v Zalivu glede usposabljanja v Jemnu na področju varnosti, kjer so naša prizadevanja v mnogih državah zelo pomembna.

In za konec, Bin Ladni morda prihajajo iz vasi Al-Rubat v Jemnu, toda odsotnost mednarodnega sodelovanja je tista, ki je dovolila, da je vse preveč mladih ljudi v državi postalo radikaliziranih v njegovem imenu. Zdaj je potrebno mednarodno sodelovanje.

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Gospa predsednica, gospe in gospodje, poskus napada je dovolj, da izgine občutek trivialnosti v zvezi s potrditvijo pravice do varnosti naših sodržavljanov. Zaščita naše družbe nas zavezuje, da neprestano iščemo ravnovesje med varnostjo in svobodo.

Pravica do zaščite, zlasti pred terorističnim napadom, je zapisana v členu 188R Lizbonske pogodbe in natančneje v njenem členu 4, ki Evropski uniji in njenim državam članicam daje pooblastila, da delujejo na učinkovit način. Isti odstavek jasno izraža, da mora Evropski svet izvajati redne ocene groženj, s katerimi se srečuje Evropska unija. Gospo Ashton bi rad prosil, da mi pojasni, ali in v kakšnem obsegu so Evropska unija in njene države članice delovale v skladu s to klavzulo.

Ali meni, da ji sodelovanje znotraj Evropske unije dopušča, da zatrdi, da se neuspehi obveščevalne službe ZDA, ki so prišli v javnost v primeru nedavnega poskusa napada na letu 253 iz Amsterdama v Detroit, ne bi mogli zgoditi v Evropski uniji?

Za to razpravo je ključno eno vprašanje: ali je bilo ime osumljenega terorista znano evropski obveščevalni službi, vsem evropskim obveščevalnim službam? Če ne, do katerih zaključkov meni, da bo prišla? Ali sedaj meni, da je raven usklajevanja in izmenjave informacij med obveščevalnimi službami dovolj dobra, da lahko izključi tako vrsto neuspeha v Evropski uniji?

Ali visoka predstavnica meni, da je zmogljivost obveščevalnih služb držav članic zadostna, da lahko sodelujejo v duhu solidarnosti, določenem v členu 188R?

Državljani imajo zares pravico, da zahtevajo brezhibno spremljanje terorističnih groženj. Težko bi razumeli, kako Evropska unija po eni strani še naprej pošilja več in več osebnih podatkov vrste SWIFT Združenim državam in kako ima po drugi strani ista Evropska unija pomanjkljivosti na področju preprečevanja in obveščanja.

Geoffrey Van Orden, (ECR). – Gospa predsednica, na žalost je Jemen že dolgo nazaj razvil značilnosti terorističnega inkubatorja in se temu že več let ni posvečalo dovolj pozornosti. Konflikti, brezzakonje in korupcija so globoko zakoreninjeni.

Mimogrede je treba spomniti, da je razlog, zaradi katerega so britanske enote posredovale v Jemnu v začetku 19. stoletja, ta, da so ustavili piratstvo v Adenskem zalivu in pri tem so bili zelo uspešni skoraj več kot 100 let. Seveda je zadnja leta Jemen razvil teroristični inkubator, kjer so se zgodila teroristična dejanja, in izvozil terorizem v druge države. Teroristične skupine so izurjene za raziskovanje možnosti, ki jih ponujajo neuspešne države. To moramo pomagati zaustavitvi.

Trenutno Združeno kraljestvo nesorazmerno zagotavlja pomoč. Upam, da bo konferenca v Londonu spodbudila druge države, da bodo storile več, tudi Evropsko unijo, in, strinjam se, druge regionalne države.

Seveda ne moremo upati, da bomo odkrili terorizem povsod, kjer se poraja, in to pomeni, da moramo izboljšati varnost lastnih držav in imeti učinkovitejši nadzor nad lastnimi mejami. Dvomim, da je EU dovolj motivirana glede tega, zato mora vsaka država sama urediti stvari.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (*EL)* Gospa predsednica, prebivalci Jemna so žrtve imperialističnega spora in vmešavanja. Menim, da imperialistične sile podpihujejo etnične, rasne in verske spopade znotraj države. Že leta se pogosto zatekajo k vojaški sili. Spodkopavajo mirno reševanje razlik, da lahko nadzorujejo energetske rezerve in energetske vode na območju.

Razvoj dogodkov v tej državi je vedno bil rezultat imperialističnih odločitev politike NATA in politike, ki je podpirala reakcionarni in protilokalni režim v tej državi. Z velikim porastom finančne in vojaške pomoči Združenih držav pod pretvezo, da se bojujejo proti Al-Kaidi, skupaj s klasifikacijo Jemna kot države, ki skriva teroriste, savdskim bombardiranjem območij države s pomočjo ZDA in prisotnostjo tujih enot je mogoče, da se bo odkrito vojaško imperialistično vmešavanje stopnjevalo. To je očitno ob novem izbruhu histerije po poskusu terorističnega napada na letalo Delte. Upam, da se bodo narodi odzvali tako, da bodo okrepili boj proti represivnim ukrepom in imperialističnim vmešavanjem.

Andrew Henry William Brons (NI). – Gospa predsednica, kot bi morda dejala fiktivna Lady Bracknell, narediti eno veliko napako v muslimanskem svetu je nesreča, narediti dve pa je nepremišljeno.

Narediti tri ali več je znak norosti, blaznosti ali namernega povzročanja nesreče. Jemen sedaj imenujejo novi Afganistan. Ameriške enote se tam že nameščajo kot svetovalci. Koliko je še do tega, da bodo s svojimi zavezniki, tudi Britanci, uporabili pehote proti Al-Kaidi.

Kaj bi moral zahod dejansko storiti, da bi preprečil grožnje? Najprej bi moral ustaviti vojne v muslimanskih deželah, ki ubijajo zahodne enote, ki ubijajo civiliste in radikalizirajo mlade muslimane doma in po svetu. Enote bi morali poklicati domov, da bi delale na domači varnosti za zaščito našega prebivalstva in infrastrukture.

Zahod bi moral sprejeti resnično nevtralno politiko za Bližnji vzhod in opustiti pristransko politiko ZDA ter ustaviti priseljevanje iz muslimanskih držav ter spodbuditi radikalne muslimane na zahodu, da sprevidijo, da bi bili veliko srečnejši, če bi živeli med svojimi soverniki.

Angelika Niebler (PPE). – (*DE*) Gospa predsednica, baronica Ashton, gospe in gospodje, v zadnjih mesecih so se pogoji za ljudi in tudi splošni politični in gospodarski položaj v Jemnu izrazito poslabšali. Mi, Evropejci, moramo zato narediti vse, kar lahko, do končno stabiliziramo položaj v državi.

Visoka predstavnica, vas lahko prosim, da preprečite, da bi Jemen postal drugi Afganistan. Narediti moramo vse, kar je v naši moči, za boj proti mednarodnemu terorizmu. To bomo lahko dosegli le, če podpremo tudi mirovni proces v Jemnu. Doseči moramo mir v regiji in podpreti mirovna prizadevanja tamkajšnje vlade. Vlado v Jemnu bi lahko spet opomnili, da mora zagotoviti, da v Jemnu ne bo nobene diskriminacije – samo tako se lahko doseže mir. Za mir so potrebne demokratične strukture, ki podpirajo pravice manjšin. To je

naša evropska pot in se morda razlikuje od drugih poti. V vaši novi vlogi vas prosim, da si čim bolj prizadevate, da po tej evropski poti stopate z nami.

Brez politične stabilnosti Jemen nima možnosti. S politično stabilnostjo si lahko lokalno gospodarstvo opomore, nato se lahko gospodarstvo nadgradi in ljudem se omogočijo možnosti za prihodnost. Prosim vas, da na tem trdo delate. Prosim vas tudi, da s svojim vplivom zagotovite, da lahko pomožne enote tam zagotavljajo humanitarno pomoč. V Jemnu je več kot 130 000 beguncev iz Somalije. Tamkajšnje razmere so grozovite. Vse svoje upe vlagam v vas, baronica Ashton, v pričakovanju, da boste tu uporabili svoj vpliv. Prosim, da se prav tako zavzamete za šest talcev, evropskih državljanov – en Britanec in pet Nemcev – ki jih v Jemnu zadržujejo kot talce. Morda lahko tudi pomagate, da jih osvobodijo. Hvala lepa.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Strinjam se s Komisijo in svojimi kolegi, ki so dejali, da je položaj v Jemnu napet. Dežela je izčrpana in izropana zaradi stalnih strankarskih vojn in spopadov separatistov, ljudje pa trpijo zaradi izjemne revščine. Takšna gospodarska in politična nestabilnost je že povzročila zaskrbljenost v sosednjih državah arabskega polotoka in grozi ne le regionalni, pač pa tudi globalni varnosti. Novice o nedavnem povečanju dejavnosti terorističnih skupin so zaskrbljujoče. Spomnimo se neuspelega poskusa razstrelitve letala, ki je bilo namenjeno v ZDA, in groženj ambasadam v Jemnu. ZDA so že napovedale, da bo posebno pozornost namenile položaju v tej državi. Zato menim, da je med izvajanjem skupne zunanje politike dolžnost Evropskega parlamenta, Evropske komisije in ostalih institucij, zlasti po začetku veljave Lizbonske pogodbe, da skupaj z mednarodno skupnostjo sprejmejo skupne in usklajene ukrepe.

Ivo Vajgl (ALDE). – (*SL*) Govoril bom v slovenščini, zato prosim poslušajte prevod. V Jemnu imamo državo, ki jo pretresajo verska, plemenska nasprotovanja in napake kolonialne in ameriške politike v preteklosti. Kontekst, o katerem so nekateri kolegi govorili, je nestabilno, z nerešenimi problemi nabito področje Bližnjega in Srednjega vzhoda, in seveda mati vseh kriz, nerešen palestinsko-izraelski spor.

Jemen odraža vse te probleme in ni si treba iluzij ustvarjati, da imamo opraviti z nekim lokalnim problemom. V Jemnu imamo državljansko vojno, oporišča Al Kaide, bližino Somalije, šibko državo, slabo pokritost z obveščevalnimi službami, neučinkovite varnostne in vojaške oborožene sile. Kaj lahko pričakujemo od londonske konference?

Gospa visoka predstavnica, mislim da bo najtežje formulirati celovit pristop, in vendar je treba ravno to – ravno in samo to lahko reši problem Jemna. Gospodarski pristop, razvojni pristop, pomoč pri gradnji državnosti in administrativnih kapacitet.

Vendar pa mislim, da drugo sporočilo, ki bi vas prosil, gospa visoka predstavnica, da ga prenesete, je, ne si delat iluzije, nihče naj si ne dela iluzij, da je to samo neko novo vprašanje, nek nov problem, ki ga je mogoče rešiti z vojaškimi sredstvi. Bojim se, da je veliko, zlasti v svetovnih medijih, nekih znamenj, da se pripravljamo na neko novo fronto, na nek nov oborožen spopad. To bi bilo najslabše od vsega, kar bi se lahko v Jemnu zgodilo in kar bi verjetno potem posledično zastrupilo odnose v celi regiji še dodatno. Mislim, da smo se dovolj naučili iz vojaških avantur, ki smo jim priča, od Bližnjega vzhoda do Srednjega vzhoda, Afganistana in še nekje.

Struan Stevenson (ECR). – Gospa predsednica, prej smo razpravljali o poslabšanju človekovih pravic in brutalnem fašističnem režimu v Iranu. V razpravi smo slišali, kako so mule izvozili terorizem v Palestino in Libanon in kako sedaj izvažajo svojo zlo vrsto terorja v Jemen.

Pozno oktobra so jemenski uradniki poročali, da so prestregli plovilo, naloženo z orožjem iz Irana. Aretirali so pet iranskih inštruktorjev. Orožje in inštruktorji so bili namenjeni hutskim upornikom.

Iran je se je že v preteklosti izkazal pri bojevanju preko zastopnikov; tako je počel tako v Palestini kot Iranu. Zdaj želi zanetiti regionalni konflikt zastopnikov s Savdsko Arabijo, kjer prevladujejo Suniti. Baronici Ashton bi dejal, da bo, če bo odločno ravnala z Iranom, izrezala veliko rakotvornega tkiva, ki grozi Bližnjemu Vzhodu.

Cristiana Muscardini (PPE). – (*IT*) Gospa predsednica, visoka predstavnica, gospe in gospodje, resna politična, gospodarska in družbena kriza v Jemnu je povezana z operativno prisotnostjo Al Kaide na njegovem ozemlju in vizijo džihada, ki jo žene naprej.

Jemen je ena najrevnejših držav na svetu in upravljanje notranjih konfliktov je polno težav zaradi verskih razlogov za konflikt med šiitsko in sunitsko manjšino. Kot je poudarjeno v predlogu za resolucijo, so pomoč, sodelovanje in podpora za izvedbo programov socialne pomoči bistveni. Toda poudariti bi morali tudi tveganja, na katera lahko Zahod naleti, če se problemi z varnostjo ne rešijo jasno in odločno.

Razlogi, zaradi katerih se teroristi vojaško usposabljajo in urijo za dejanja mučeništva, so proizvod džihadske ideologije, ki postaja vse bolj razširjena in se širi tudi po afriški celini, deloma zaradi brezbrižnosti in površinskosti, s katerima je mednarodna skupnost obravnavala, ali bolje ni obravnavala, Al-Kaide in njenih celic v Somaliji in Sudanu ter tudi v Jemnu.

Spomniti se moramo razmerja med vzrokom in posledico med prisotnostjo teroristov v Jemnu in številom dejanj, ki so bila izpeljana za destabilizacijo Somalije, ki je figura, nadzorovana s strani sil Al Kaide v Jemnu. Te po drugi strani niso toliko odvisne od vahabitov Savdske Arabije kot od iranskih ajatol, od katerih dobivajo orožje in denar. Podpore Jemnu ni mogoče ločiti od vprašanja varnosti.

Arnaud Danjean (PPE). – (*FR*) Gospa predsednica, gospa Ashton, prav sta imeli, ko sta poudarili, da je, kar zadeva prednostno nalogo varnosti, v Jemnu pomembno končati notranje konflikte v državi. Ne smemo zamešati vzrokov in posledic, saj, brez zmanjševanja pomena terorističnega tveganja, glavni razlog za nestabilnost v Jemnu ni terorizem. Terorizem se razvija, ker obstaja nestabilnost zaradi notranjih konfliktov. S tega stališča bi morala biti prednostna naloga Evropske unije spodbuditi in podpreti tekoča prizadevanja za začetek nacionalnega dialoga v Jemnu s predsednikom Salehom.

Na regionalni ravni obstajajo – kot so nas opomnili – povezave s somalsko krizo in krizo v Afriškem rogu. Obstajajo precejšnji migracijski tokovi, pa tudi trgovanje z orožjem in gibanje bojevnikov džihada med Jemnom in Somalijo. V zvezi s tem bi želel vedeti, kje je Evropska unija glede krepitve zmogljivosti morskega nadzora, ki prav tako zadeva Jemen.

Filip Kaczmarek (PPE). – (*PL*) Gospa predsednica, Jemen je najrevnejša država arabskega sveta. Nedolgo tega sem bil v Jemnu in se o tem prepričal na lastne oči. Ni dvoma, da je revščina vir, ali vsaj dejavnik, ki krepi nekatere od mnogih problemov, s katerimi se država spopada.

Na žalost v globalnem svetu problemi Jemna postajajo naši problemi. Notranji konflikti, navedeni v osnutku resolucije in med to razpravo, bi se morali rešiti s političnimi sredstvi, strani v konfliktu pa bi morale spoštovati človekove pravice in mednarodno humanitarno pravo. Evropska unija bi si morala prizadevati, da prepreči poglobitev sedanje krize. Razvojna pomoč, ki jo dajemo, če je učinkovita in razumno porabljena, je lahko v pomoč pri politični, gospodarski in družbeni stabilizaciji.

Toda katastrofa ni daleč stran. Omenjeno je bilo pomanjkanje vode kot tudi oslabljene rezerve surove nafte, obstaja pa tudi problem zlorabe kata, halucinogene droge, ki jo zlorablja 90 % Jemencev in ki nadomešča druge pridelke. Na primer Jemen je nekoč izvažal kavo, danes pa tega ne more več, ker namesto nje raste ta droga.

Vlada v Jemnu in mednarodna skupnost ne smeta sprejeti le premostitvenih ukrepov, ker se spopadajo s strukturnimi težavami, in tudi če lahko zaustavimo Al Kaido v Jemnu, se bodo težave vrnile, če ne odpravimo vzrokov.

Marietta Giannakou (PPE). – (*EL*) Gospa predsednica, kot smo že slišali in kot vsi vemo, so razmere v Jemnu drastične z družbenega in gospodarskega stališča in s stališča socialne kohezije. Država nima vode, naftne rezerve pojenjajo in prebivalstvo goji rastline za pridobivanje droge.

Položaj je enak kot v Afganistanu pred 26 leti, ko smo v tej dvorani – mislim v stari dvorani Evropskega parlamenta – med razpravo o poročilu sprejeli določbo o narkotikih za prihodnost Afganistana. Če sedaj ne bo nobenega posega v smeri razvoja in če ZN ne bodo smeli biti prisotni na vseh ravneh, se bo Jemen vsekakor znašel v enakem položaju, kot je Afganistan danes, z nerešenimi problemi.

Ni veliko poti za boj proti terorizmu in pot, ki jo je v ta namen izbral Zahod, prav gotovo ni ena izmed njih. Edini način za pomoč tej državi, da ne bo postala postojanka Al Kaide, je, da se sporazume z vsemi arabskimi državami, ne samo Savdsko Arabijo, in moramo si seveda prizadevati, da pomagamo tej državi, da se odmakne od plemenske filozofije in civilnih konfliktov ter poišče demokratične pravice.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Neuspeli bombni napad 25. decembra na letu Amsterdam-Detroit je služil razkritju pomembnega dejstva. Usmeril je pozornost mednarodne skupnosti na resnost položaja v Jemnu, ker, kot je dobro znano, v tej državi ne gre samo za en konflikt, pač pa za tri. Razen bitke, ki zajema separatistično gibanje na jugu, je ofenziva, ki so jo pred približno šestimi meseci začele vladne sile proti šiitskim upornikom Al Hutijem spet sprožila konflikt v provinci Saada na severu, na postojanke Al Kaide pa so se vršili letalski napadi.

Humanitarni položaj, kot je tudi omenil generalni sekretar Združenih narodov 5. januarja, je globoko zaskrbljujoč in obstaja tveganje, da se bo še poslabšal, če se noben od teh konfliktov ne bo končal. Kar zadeva mednarodno konferenco, ki bo naslednji teden v Londonu, menim, da mora Evropska unija spodbuditi usklajen odziv, da se zagotovi stabilnost te države, ki bi prav tako lahko prispevala k mednarodni varnosti.

Pot do enotnega, stabilnega in demokratičnega Jemna je po mojem mnenju v pripravi trdnega načrta, ki bo razširil tako vojaško kot ekonomsko podporo in začrtal boj proti terorizmu; podkrepljen mora biti s posebnimi ukrepi, ki bodo podpirali gospodarski razvoj te dežele. Hvala.

Alf Svensson (PPE). – (*SV*) Jemen ni le varni pristan za Al Kaido. To je bilo v tej razpravi jasno povedano. Država se lahko tudi razvije v bojišče med dvema glavnima silama regije: Savdsko Arabijo in Iranom. Jemenska vlada je večkrat obtožila Iran, da podpira gibanje šiitskih upornikov. Iran je obtožbe zavrnil, vendar so se te pojavile tudi v savdskih medijih.

Dokaz za to je izjava jemenske vlade, da je ustavila iransko dostavo orožja uporniškemu gibanju oktobra 2009, in dejstvo, da je v preteklih mesecih iranski državni medij pokrival boj šiitskega uporniškega gibanja veliko intenzivneje in bolj dobrohotno kot prej. Odkar je Savdska Arabija pričela svojo ofenzivo 4. novembra 2009, je 82 savdskih vojakov umrlo v sporu z uporniki v Jemnu.

Kot je že bilo poudarjeno, je Jemen najrevnejša država v arabskem svetu – pa se je prav tako znašla stisnjena med veliki sili regije, Iranom in Savdsko Arabijo. Zanima me, ali lahko gospa Ashton to potrdi in opravi analizo položaja?

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (*PL*) Gospa predsednica, strinjam se z oceno položaja, kot ga je predstavila gospa Ashton. Prav imate, gospa Ashton, če želimo spremeniti položaj v Jemnu, potrebujemo tako humanitarno kot vojaško akcijo. Če naj bo obseg ukrepov širok,to zahteva usklajevanje, ker ni samo Evropska unija odgovorna za izboljšanje razmer v Jemnu. Takih institucij je veliko. V zvezi s tem bi želel vprašati naslednje: ali menite, da bi moralo biti delo ZN in Evropske unije glede humanitarnih vprašanj bolj usklajeno? Na področju vojaških zadev in izvidništva prav tako potrebujemo boljše usklajevanje z NATO-m in obveščevalnimi službami – v mislih imam zlasti obveščevalne službe določenih držav. Ti ukrepi morajo biti usklajeni, ker bodo potem bistveno učinkovitejši.

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Gospa predsednica, baronica Ashton, moje vprašanje se nanaša na oblike sodelovanja, ki bi jih po vašem mnenju morali mi, Evropska unija, razviti v Jemnu, na primer na področju malih in srednje velikih podjetij ali morda na področju zagotavljanja energije in vode, saj bi komunikacija in izgradnja povezav lahko v prihodnje igrali posebno vlogo. Kateri programi bi po vaše tu imeli prednost, visoka predstavnica?

Marek Siwiec (S&D). – (*PL*) Gospa predsednica, predsednik Evropskega parlamenta je skoraj moral izraziti sožalje družinam okrog 300 žrtev, ki so potovale na letalu od Amsterdama do Detroita. To bi bil storil včeraj. To se ni zgodilo slučajno. Ta dramatičen dogodek je bil potreben, da je svet odkril problem Jemna – nov vir terorizma.

Ob srečevanju z razmerami, ki so podobne tistim v Afganistanu, ostajamo nemočni. Ostajamo nemočni, ko se srečujemo s tem, kar se danes dogaja v Jemnu, Evropa in ta stavba pa sta polni zgrešenih mnenj zagovornikov človekovih pravic, ki jim je bilo žal za zapornike v Gvantanamu. Ti ujetniki so bili izpuščeni in sedaj spet organizirajo napade. Ljudje bodo ponovno umirali in mi bomo dejali, da smo brez moči.

Popolnoma se strinjam s tem, kar je rekel gospod Zemke – brez vojaškega sodelovanja, brez sodelovanja pri obveščanju in brez sodelovanja institucij, katerih vloga je zasledovati terorizem, bomo tvegali zdravje in življenja naših državljanov.

Catherine Ashton, visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednica Komisije. – Gospa predsednica, spet pomembna in obsežna razprava o območju sveta, na katerega se že nekaj let osredotočamo. V mislih imam dejstvo, da je v obdobju 2007–2010 Komisija za podporo porabila 100 milijonov EUR, podoben znesek pa bo porabljen tudi v prihodnosti, vendar pa je to območje, pri katerem smo spet razmišljali o pomeni trajnostnih in usklajenih prizadevanj, kot so izpostavile mnoge države članice.

Mislim, da so se pripombe gospe Salafranca na začetku ponovile in ponovno obravnavale v številnih govorih o tem, kako lahko zagotovimo, da bo naše usklajevanje učinkovito glede varnosti, političnega in gospodarskega približevanja za reševanje problemov, s katerimi se spopada ta narod. Gospa Giannakou je izpostavila vprašanje usihanja vode in nafte; mislim, da je Jemen prva država, ki ji bo zmanjkalo vode do približno leta 2015, kar je nekaj, kar moramo sprejeti kot resničen in pomemben izziv.

Za rešitev tega vprašanja moramo sprejeti celostni pristop; veliko članov parlamenta je izpostavilo vprašanje, katera je strategija, ki jo moramo sprejeti. Naj poskusim navesti nekaj ključnih elementov: najprej vprašanje varnosti in boja proti terorizmu. Ker se približujemo londonskemu srečanju, moramo pri tem učinkovito sodelovati, kar so že izpostavili mnogi poslanci: skupaj moramo pridobiti sveženj pomoči in se osredotočiti na delo, ki ga že opravljamo, na primer na atlantsko misijo v priobalnih vodah in njen pomen.

Vprašanje izboljšanja nadzora na morju se sedaj proučuje; bilo je predmet razprave, ki sem jo nedavno imela s španskim ministrom za obrambo, da se preuči, kaj je še mogoče storiti za boljše usklajevanje in učinkovitejšo pomorsko varnost ob upoštevanju dolžine obale in količine prostora, ki ga je treba pokriti.

Tudi jaz mislim, da smo opisali celostni pristop, kako povezati različne elemente in vključiti sosednje države Jemna. Gospa Brantner, izpostavili ste zlasti vprašanje Sveta za sodelovanje v Zalivu. Strinjam se: pomemben del tega, kako poskušamo reševati to področje, je, da sodelujemo s sosednjimi državami te regije, in upam, da bo londonsko srečanje združilo ključne države članice iz tega območja, ki nam lahko pomagajo.

Londonsko srečanje je ta priložnost, da združimo svoja razmišljanja z Združenimi državami in ostalimi. Sodelujemo z Združenimi državami. Ni res, da je njihov pristop omejen na protiterorizem: prav tako podpirajo in popolnoma upoštevajo, kar opisujemo kot naš pristop "temeljnih vzrokov", spet gre za mešanico stvari, ki jih moramo narediti za zagotovitev podpore tej državi.

Če odgovorim na konkretno vprašanje glede varnosti, bo neuradno srečanje med EU in ministrstvom za notranje zadeve potekalo naslednji teden v Španiji. Mislim, da bodo ameriški kolegi tam, da se pogovorimo o točkah, ki so jih izpostavili poslanci.

Strinjam se s pripombo, da to ni božično drevo ali seznam želja. Zelo selektivni moramo biti glede tega, kaj lahko storimo, da bi stvari spremenili; pomoč Jemnu, da bo imel takšen dialog, kot ga potrebuje znotraj države, da bi podprl ljudi in poskušal razrešiti nekatere konflikte, ki se dogajajo v državi, bo po mojem mnenju prav tako pomembna kot vse drugo, kar počnemo.

Če me vprašate o pravi vrsti podpore, in tudi instrumenti stabilnosti se lahko ustrezno uporabijo, mislim, da je to nudenje določene ravni podpore, kar pa ni nadomestek in nikoli ne more nadomestiti poskusa podpiranja vlade k notranjemu dialogu, ki ga lahko ima le ona. V Jemnu morajo sodelovati partnerji, da bo lahko reševal probleme, ki so za to najpomembnejši.

Zame je to bila zelo koristna razprava, za kar sem zelo hvaležna, saj mi pomaga, da v mislih sestavim seznam vprašanj, ki jih bom prenesla na Svet za zunanje zadeve, ko bo potekala razpravo o tem in potem v Londonu, kot sem nakazala, glede vključevanja vlade v zvezi z vsemi elementi, kjer lahko nudimo nenehno podporo za gospodarski razvoj države, za nastop proti terorizmu, in tudi obravnavo vprašanj podpore sosedskih držav.

Mislim, da je nazadnje treba priznati stisko talcev, ki je bila večkrat omenjena: šest talcev, en Britanec in pet Nemcev, vključno z zelo majhnimi otroki nemške družine, ki je bila ugrabljena. Vem, da je minister Westerwellw, nemški minister za zunanje zadeve, nedavno bil v Jemnu. Z njim sem o tej temi govorila ta teden in najine misli so vedno pri talcih, ki trenutno trpijo. Vsa ta vprašanja bomo prenesli na sestanek v Londonu in še enkrat izražam hvaležnost spoštovanim poslancem za izpostavitev teh pomembnih zadev.

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo na naslednjem delnem zasedanju februarja.

João Ferreira (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Že dolgo smo priča zbliževanju močnih geostrateških interesov na velikem območju, ki zajema Bližnji Vzhod, osrednjo Azijo in severno Afriko, vključno z Rdečim morjem in Adenskim zalivom, kjer ima Jemen strateško pozicijo (poleg Somalije). Ti interesi se vedno bolj branijo z vojaškimi sredstvi in vse večjo agresivnostjo. Trenutni položaj v Jemnu in grozovito trpljenje ljudi bi bilo treba analizirati ob upoštevanju teh razmer. Vse večjo vojaško vpletenost ZDA in EU v regiji je treba prepoznati in jo v skladu s tem obsoditi. Brutalen in ostuden izkaz tega, kar strogo obsojamo, je bilo ameriško bombardiranje z manevriranimi izstrelki na domnevno teroristično bazo Al Kaide, rezultat tega pa so bili ducati smrtnih žrtev med civilisti. Resnična rešitev za zapletene probleme in nevarnosti, ki ogrožajo ljudi te regije, mora priti z demilitarizacijo, spoštovanjem nacionalnih zakonov in suverenostjo ljudi ter iskrenim sodelovanjem, katerega namen je rešitev globokih družbenih problemov, s katerimi se spopadajo ljudje.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Gospa predsednica, glede problema varnosti ter gospodarske in politične stabilizacije Jemna, problema, ki se je pokazal že večkrat v zadnjem času, bi rad

kot član delegacije Evropskega parlamenta za odnose z Arabskim polotokom izrazil svojo zaskrbljenost. Jemen, ki je najrevnejša država arabskega sveta, je postal predmet posebnega zanimanja terorističnih skupin, ki so izkoristile njegovo šibkost in ga spremenile v bazo za teroristične napade, ki presega vse meje. Glede na mnenje opazovalcev je Jemen izpostavljen tveganju, da se bo zlomil zaradi šiitskih upornikov na severu, separatističnega gibanja na jugu in teroristične dejavnosti Al Kaide.

Zato pozivam h krepitvi dvostranskih odnosov z Jemnom in pripravi načrtov za najučinkovitejše metode izboljšanja varnosti in političnih razmer, zlasti v povezavi s posebnim srečanjem na to temo, ki ga Gordon Brown organizira 28. januarja v Londonu.

7. Razmere v Iraku (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je izjava visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednice Komisije o razmerah v Iraku.

Catherine Ashton, visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednica Komisije. – Gospa predsednica, če danes pogledamo Irak, lahko vidimo resničen napredek, čeprav se država še vedno sooča z množico izzivov. Danes pa se želim osredotočiti na sedanjost in prihodnost Iraka kot države z velikim potencialom in precejšnjimi dosežki v zadnjih mesecih.

Danes je nasilje na najnižji ravni od leta 2003. Čeprav smo bili priča strašnim napadom na vladne ustanove, je bilo skupno število ubitih civilistov v letu 2009 manjše od polovice števila za leto 2008. Nasilje med sektami, ki je v letih 2006 in 2007 predstavljalo zelo velik problem, se je občutno zmanjšalo.

Irak ima novo ustavo in je izvedel več volitev z visoko udeležbo ob visokem tveganju. Zahvaljujoč iraškemu ljudstvu, so se demokratične ustanove ukoreninile. Pokrajinske volitve lani so po vsem Iraku potekale dokaj gladko. Odločilnega pomena je, da lahko naslednje splošne volitve 7. marca 2010 predstavljajo še en velik korak k utrditvi iraške demokracije.

Z naše strani to pomeni, da moramo nadaljevati s svojo podporo Iraku in se premakniti na nova področja, takoj ko se razmere izboljšajo.

Od leta 2003 je Evropska unija Iraku zagotovila že več kot 1 milijardo EUR pomoči. Namenjena je bila osnovnim storitvam, razvoju človeških virov, beguncem, dobremu upravljanju, političnemu procesu in krepitvi zmogljivosti – vse to v skladu s prednostnimi nalogami Iraka. Integrirana misija EU za krepitev pravne države v Iraku, EUJUST LEX, se je na željo Iračanov že večkrat podaljšala in sedaj tudi izvaja usposabljanje v Iraku.

EU je odigrala vodilno vlogo pri nudenju pomoči na volitvah in bo še naprej pomagala Iraku pri tem in tudi na drugih področjih, dokler iraške institucije ne prevzamejo polne odgovornosti. Ker Irak precej napreduje, se vse bolj osredotočamo na iraško lastništvo in dolgoročno trajnost.

Razvijamo tudi odnose z Irakom. Pravkar smo podpisali memorandum o soglasju o sodelovanju na energetskem področju, kmalu pa bomo podpisali še sporazum o partnerstvu in sodelovanju, ki bo prvi pogodbeni odnos med EU in Irakom. Obsegal bo politični dialog, trgovino, regulativno sodelovanje in razvojno pomoč.

Z Irakom želimo vzpostaviti širši in globlji politični dialog, ki bi moral zajemati tudi človekove pravice. Parlament je pokazal veliko zanimanje za Irak in v prihodnje pričakujemo še več sodelovanja med Evropskim parlamentom in iraškim predstavniškim svetom.

Seveda pa se mora Irak spopasti še z veliko izzivi. Prihodnje splošne volitve bodo ključnega pomena in bi morale biti svobodne in poštene. Skupaj z našimi mednarodnimi partnerji jih bomo budno spremljali. EU bo v Irak poslala ekipo za oceno volitev, da oceni volitve in pripravi ciljna priporočila.

Spoštovani poslanci, Irak je krenil v pozitivno smer. Prepričana sem, da bo svoje nove ustanove uporabil pri iskanju kompromisa, ki je nujen za narodno spravo. Mi pa bomo še naprej Iraku stali ob strani in ga podpirali skupaj z ZN in drugimi iz mednarodne skupnosti.

Veselim se naše razprave.

Esther de Lange, *v imenu skupine PPE*. – (*NL*) Gospa predsednica, tudi jaz se želim zahvaliti visoki predstavnici za njene tako optimistične besede. Resnično vidimo pozitivne znake. Med drugim ste omenili nižje število

žrtev napadov in prihajajoče volitve. Vendar pa, gospa Ashton, uspešne volitve same po sebi ne zagotavljajo demokracije in niti pravne države. Če citiram velikega Nemca, Schillerja, v vašem maternem jeziku, angleščini, baronica: "Glas večine ni dokaz pravice". Zrela demokracija priznava tudi pravice manjšin. V zvezi s tem imam resne pomisleke. Razočarana sem, da se beseda "manjšine" ni pojavila v vašem govoru pred Parlamentom.

Zakaj me skrbi? Organizacija Human Rights Watch ves čas poroča, da se nemuslimanske manjšine preganjajo. Od leta 2004 so napadli 65 cerkva. Lokalne milice še vedno preganjajo kristjane z njihovih domov. Dan pred včerajšnjim je bil v Mosulu sredi ulice ustreljen 52-letni prodajalec zelenjave, oče dveh hčera. Zaradi tega seveda krščanske manjšine ves čas bežijo iz Iraka. V letu 1991 jih je bilo še 850 000, po Zalivski vojni jih je bilo 550 000, po invaziji Združenih držav pa je njihovo število upadlo na 385 000, od tega jih je 100 000 razseljenih znotraj države. Evropska unija v teh razmerah ne more še naprej stati križem rok. Člen 2 Pogodbe o Evropski uniji ureja človekove pravice, vključno s pravicami manjšin, kar je dobesedno ena temeljnih vrednot Evropske unije. Zahtevamo spoštovanje manjšin naših 27 držav članic in vaša naloga, baronica Ashton je, da to spoštovanje zahtevate tudi na mednarodni ravni.

Doslej se je pristop Komisije – to ste tudi sami rekli – močno osredotočal na splošno podporo infrastrukturi in vzpostavitvi demokracije, prek ZN ali kako drugače. Pravite, da delujemo v skladu z iraškimi prednostnimi nalogami. Rada bi, da nam poveste, kako boste zagotovili, da politika Evropske unije za Irak in njen proračun za Irak bolj upoštevata ranljive manjšine. To morda ni najpomembnejša prednostna naloga Iraka, naša pa je. Od vas pričakujem odgovor.

Silvia Costa, v imenu skupine S&D. -(IT) Gospa predsednica, komisarka Ashton, gospe in gospodje, menim, da je zelo pomembno, da Evropski parlament izkoristi priložnost, ki ji jo ponuja ta razprava glede marčevskih volitev v Iraku.

Iraški politični proces se je izkazal za pomembnega – in po vaših besedah tudi zanimivega –, vendar še vedno za zelo krhkega. Zato je še bolj pomembno, da storimo vse za utrditev in okrepitev novih institucij v državi in vzpostavitev političnega ravnotežja, ki jih podpira. Menimo, da je to najpoglavitnejši cilj, če želimo, da se prvi večji umik ameriških enot zgodi avgusta – brez resnih posledic za razmere znotraj države.

Sobivanje šiitov, sunitov in Kurdov, ki je danes vključeno v zvezne strukture, bi morali zagotavljati novi zakoni ter tudi politično soglasje vseh treh strani. Na tej točki so se pojavili pomisleki – in o tem želimo slišati tudi vaše mnenje – zaradi nedavne odločitve volilne komisije, da zavrne veliko kandidatov in strank, ki so tesno povezani s suniti ali kristjani, in s tem tvega oslabitev že tako krhkega demokratičnega procesa v Iraku.

Evropska unija mora s sprejetimi ukrepi slediti temu volilnemu postopku, kot ste dejali, obenem pa biti tudi ambicioznejša v razvijanju svojih odnosov z Irakom. Program Unije EUJUST LEX nas neposredno vključuje v izboljšanje iraške zakonodaje in demokratičnih ustanov in mi, Skupina naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu, menimo, da je pozitiven signal, da se je Svet odločil podaljšati misijo do 30. avgusta 2010.

EU bi morala še naprej močno podpirati Irak s svojimi programi sodelovanja, da bi tako lahko sodelovala v procesu stabilizacije in razvoja države, po volitvah pa bi morala okrepiti odnose med parlamentoma. Ne smemo pozabiti, da veliko držav članic sodeluje z Irakom, vključno z Italijo, prek pomembnega programa kulturnega sodelovanja.

Politično ravnovesje v Iraku ni bistvenega pomena samo za državo, ampak tudi zaradi strateške vloge, ki jo lahko Irak odigra v tej regiji, katere cilj je reševanje obstoječih konfliktov in zagotavljanje miru. V tem smislu izboljšanje odnosov s Turčijo z regionalno vlado Kurdistana predstavlja pozitiven korak v želeno smer.

Vendar pa, kot vemo, Irak ostaja država z zelo resnimi težavami na področju varnosti, spoštovanja demokracije in človekovih pravic in v njej vlada gospodarska negotovost. Negativne posledice teh razmer pa prizadenejo najranljivejše skupine, kot so begunci – obsegajo 10 % prebivalstva –, etnične manjšine, ženske, verske manjšine in otroci.

Zato moramo na tem področju igrati prodornejšo vlogo – pravkar zaključujem – deloma tudi s podporo lokalnim in evropskim NVO, ki delujejo v Iraku; v zvezi s tem se lahko ženske vključujejo v dogajanje kot strateške osebe za premagovanje nekaterih težav prebivalstva.

Johannes Cornelis van Baalen, *v imenu skupine ALDE.* – Gospa predsednica, dejstvo je, da Irak ni varen. To je dejstvo.

Če pogledamo Iran – ta želi na jugu Iraka, po celotnem jugu, pridobiti več vpliva, kot je potrebno, prek šiitske manjšine. Nisem slišal, da bi visoka predstavnica omenila stališče Irana. Iran grozi Iraku. Kako torej vidi vlogo Evropske unije pri zadrževanju Irana tam, kjer bi moral biti – v Iranu in ne v Iraku?

Na severu pa se pojavlja velik problem med Turčijo in Irakom glede Kurdistana. Seveda je lahko boj proti gverilcem na severu Iraka, ki grozijo Turčiji, legitimen, toda ravno v tem je poanta. Avtonomna regija na severu Iraka – Kurdistan – mora imeti svoj lasten razvoj.

Memorandum o soglasju o sodelovanju na energetskem področju je zelo pomemben, vendar pa Irak ni unitarna država. Torej, ali se o memorandumu razpravlja tudi s kurdsko avtonomno vlado? Kajti sedaj poteka razprava o Kirkuku, o tem, kdo je lastnik naftnih polj, itd. Se to upošteva?

Želel bi vas opozoriti tudi na dejstvo, da iraške varnostne sile še vedno niso dobro usposobljene in še vedno ne delujejo dobro. Zato ne bi smeli podpirati samo pravne države, ampak moramo biti pripravljeni, če bodo od nas to želeli, da jim pomagamo tako, da ponudimo pomoč njihovim varnostnim silam. Imeti moramo celosten pristop k energetiki, gospodarstvu in stabilnosti. Imeti moramo celosten pristop k državam, ki mejijo na Irak. Bi nam lahko nakazali, kakšen je ta celosten pristop?

Jill Evans, *v imenu skupine Verts/ALE.* – Gospa predsednica, visoki predstavnici, baronici Ashton, se želim zahvaliti za izjavo.

Resnično menim, da je treba omeniti, da nocojšnja razprava poteka v času, ko se v Združenem kraljestvu odvija Chilcotova preiskava o nezakonitosti vojne z Irakom in o lekcijah, ki se jih lahko iz tega naučimo, saj na dan prihaja veliko informacij, ki potrjujejo to, kar smo mnogi vedeli v času invazije: razlog za vojno je bila sprememba režima in nadzor nad viri, ne pa grožnja orožja za množično uničenje. Kar zadeva dolgoročno načrtovanje povojnega Iraka, pa visoki diplomati in vojaški častniki v svojih pričevanjih v okviru preiskave uporabljajo besede kot "grozno", "popolnoma zgrešeno" in "strašno prozorno", zato ni čudno, da smo sedaj priča hudim posledicam dejanj.

Baronica Ashton je dejala, da je opazen napredek, kar je seveda res, ampak še vedno so tudi hudi problemi. V Iraku ni zakonodaje, ki bi ščitila manjšine. Velik problem z begunci se nadaljuje. Sindikalisti, novinarji, političarke in aktivisti za človekove pravice so izginili ali pa so bili ubiti. Samomorilski napadi se vrstijo. Za volitve 7. marca je iraška volilna komisija prejšnji teden, kot je omenila že moja kolegica, zavrnila kandidaturo skoraj 500 kandidatom, večinoma sunitskim politikom. Že tako so slabo zastopani v iraškem parlamentu, to pa bo gotovo vodilo v večje napetosti in nestabilnost.

Prejšnji november je predsedstvo EU pozvalo vlado Iraka, da začasno ukine smrtno kazen in jo nato tudi dokončno ukine, vendar pa v Iraku na izvršitev smrtne obsodbe še vedno čaka 900 ljudi, smrtne obsodbe pa so nemalokrat rezultat nepravičnega sojenja, ki lahko trajajo tudi samo nekaj minut.

EU nosi odgovornost, da pomaga pri izgradnji demokracije in zagotovi spoštovanje človekovih pravic; okvir za sodelovanje z Irakom pa določa tri prednostne naloge kot pomoč pri izgradnji osnovnih storitev, kot sta zdravstvo in izobraževanje, izboljšanje pravne države in podpora Komisiji za človekove pravice.

Sporazum o partnerstvu in sodelovanju bo služil kot osnova za nadaljnje delo, vendar pa moramo zahtevati takojšnje ukrepanje pri vprašanjih, kot so ukinitev smrtne kazni, zaščita ranljivih in ciljnih skupin ter krepitev demokracije in človekovih pravic.

Struan Stevenson, *v imenu skupine ECR.* – Gospa predsednica, baronica Ashton, volitve v Iraku ne bodo svobodne in poštene. Pred desetimi dnevi se je Komisija za pravosodje in odgovornost odločila, da bo zavrnila Saleha al-Mutlaka, voditelja parlamentarne Fronte nacionalnega dialoga in poslanca iraškega parlamenta v preteklih štirih letih. Prepovedali so mu sodelovanje na prihodnjih volitvah. Menim, da ni naključje, da je bila ta nezaslišana prepoved, sočasno s prepovedjo več kot 500 drugim sekularnim iraškim politikom, objavljena na isti dan, ko je iranski zunanji minister Manušer Motaki obiskal Bagdad. Saleh al-Mutlak je bil oster kritik iranskega vmešavanja v Irak in sedaj mule vztrajajo, da se mu prepove sodelovanje na volitvah.

Zadovoljen sem, da je podpredsednik Združenih držav Joe Biden že protestiral proti tej prepovedi, in upam, baronica Ashton, da boste to storili tudi vi. Dokler dr. al-Mutlaku in drugim ni vrnjena možnost kandidature, ne smemo in ne moremo priznati legitimnosti teh volitev.

Willy Meyer, *v imenu skupine GUE/NGL*. – (*ES*) Baronica Ashton, žal nisem tako optimističen kot vi. Dobro je biti optimističen, ampak spričo razmer, ki sedaj vladajo v Iraku, ne moremo biti optimistični.

To potrjuje odločitev Komisije, da ne pošlje opazovalcev, ker jim ne more jamčiti varnosti. Menim, da ta odločitev govori sama zase. Jasno nam kaže, da se pri Iraku – in vem, da ne želite govoriti o preteklosti, ampak ne preostane nam drugega, kot govoriti o preteklosti – soočamo z državo, ki je bila opustošena, z več kot milijon mrtvih in 4 milijoni brezposelnih zaradi nezakonite in nepravične vojne, ki je temeljila na lažeh. Ni bilo niti orožja za množično uničevanje, niti povezave med Saddamom Huseinom in Al Kaido. To je gola resnica. Edino, kar je bilo resnično, je bil interes severnoameriških naftnih industrij, da bi pridobile nadzor nad surovo nafto v Iraku.

To je gola resnica. Poleg tega pa ta resnica ne more zdržati v prisotnosti okupatorskih sil, saj se vse izkrivlja. Trenutno ne bi bil prav nič presenečen, če bi odločitev, da se prepove udeležbo opozicijskim strankam, privedla do pravega civilnega spopada. Nekatera evropska veleposlaništva trenutno ne izključujejo možnosti vojaškega udara, pravega vojaškega udara v Iraku. Slika je torej zelo mračna.

Pozivam vas, da hitro ukrepate, da se okupatorske sile čim prej umaknejo. To je dejavnik, ki izkrivlja resnično situacijo v Iraku. Združeni narodi bi torej morali prevzeti nadzor in omogočiti prehod, ki bo podlaga za vrnitev v normalno stanje zaradi nečesa, čemur se nikoli ne bi smeli odpovedati, z drugimi besedami, mednarodnega prava.

Bastiaan Belder, *v imenu skupine EFD.* – (*NL*) Gospa predsednica, visoka predstavnica, na božično noč leta 2009 – ali z drugimi besedami, ko smo imeli božične počitnice – so v Iraku v Mezopotamiji zaprli veliko cerkva. Grožnje z bombnimi napadi so pripeljale do te žalostne situacije, enako kot lani. V vsakem primeru, ne glede na tovrstne grožnje, pa cerkve pogosto ostajajo prazne, saj vse več kristjanov zapušča državo. Nasilje nad njimi se še stopnjuje, kljub temu da jih je vedno manj. Pred božičem so bili izvedeni trije smrtonosni napadi v Mosulu. Poleg tega so tudi kristjani v prej sorazmerno varnem mestu Kirkuk več mesecev doživljali neizprosne ugrabitve in uboje, zaradi česar je več sto krščanskih družin pobegnilo.

Leta 2003 je bilo v Iraku okrog 1,5 milijona kristjanov, sedaj pa jih več kot polovica išče pribežališče pred verskim čiščenjem, ki ga izvajajo islamski skrajneži. Nek iraški kristjan je vprašal, ali Evropski svet in 27 držav članic Evropske unije le pohlevno spremljajo to "poafganistanjevanje" Iraka. Hvaležen bi bil za vaše stališče o tej zadevi, visoka predstavnica. Kakršno koli že je, Mezopotamije brez njene starodavne krščanske skupnosti ne čaka nič kaj bolj strpna bodočnost, poleg tega pa to ne bo dobro za dolgoročno varnost Evrope.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Priprave na zakonodajne in predsedniške volitve 7. marca so pripeljale do mrzličnega ustanavljanja novih koalicij in zavezništev. Nekateri nasprotniki iraškega predsednika vlade želijo ponovno vzpostaviti stara zavezništva, kot je Združena iraška zveza. Po drugi strani pa poskuša predsednik vlade pritegniti posvetne skupine ali neodvisne kandidate, naj se pridružijo Zvezi za pravno državo.

Vseeno ne smemo pozabiti, da bo morala vlada po teh zakonodajnih in predsedniških volitvah pripraviti referendum o Kirkuku. Zelo verjetno se bodo varnostne razmere v Iraku poslabšale, če bodo nekatere iraške skupine te volitve izpodbijale ali v primeru notranjih konfliktov.

Glavni problemi, s katerimi se bodo soočile oblasti v Bagdadu, so preložitev referenduma o sporazumu SOFA, ki so ga podpisali z Združenimi državami, dokončanje zakona o nafti in plinu, padec cene nafte, veliko število usmrtitev – trenutno je na smrt obsojenih 900 ljudi – ter uporaba mučenja za doseganje priznanj. Splošno poslabšanje na področju človekovih pravic povzroča globoko zaskrbljenost EU. Nenazadnje pa se je povečala tudi raven korupcije. Eden od primerov, ki vam ga želim predstaviti, je aretacija nekdanjega iraškega ministra za trgovino.

Na področju odnosov z Irakom skuša Romunija preiti z nudenja pomoči za vojaško varnost na nudenje pomoči za varnost civilistov. Moja država je pokazala, da se drži zavez, ki jih je dala svojim partnerjem, in sicer tako, da ohranja svojo prisotnost v Iraku, dokler ne bo misija končana.

Ana Gomes (S&D). – (PT) Demokratični dosežki iraškega ljudstva se morajo še ustaliti in nadaljevati, enako kot varnostne razmere. V zadnjih mesecih so se zavezništva na novo izoblikovala, kar je spodbudno in je precej pripomoglo k premagovanju etnično verskih razkolov, ki so v zadnjih letih zaznamovali iraško politiko. Uspeh nove kurdske stranke "Sprememba" je primer normalizacije političnega življenja v Iraku. Vendar pa nedavna izjava volilne komisije, da okrog 500 sunitskim politikom ne dovoli kandidirati, ne vodi v narodno spravo, ampak lahko ogrozi volilni proces in ponovno sproži konflikte. Novica o izvrševanju smrtne kazni je prav tako zelo žalostna. Baronica Ashton, evropski voditelji bi se morali truditi prepričati iraške oblasti, da jo opustijo. V zvezi s tem je pomembna tudi krepitev EULEX-a.

Milijon in pol Iračanov še vedno živi v sosednjih državah. Mnogi med njimi se nikoli več ne bodo mogli vrniti. Evropske države, ki so sodelovale v invaziji leta 2003, imajo še posebno odgovornost in bi morale sprejeti več teh beguncev. V tem oziru, enako kot v primerih podpore notranje razseljenim ljudem, vprašanj človekovih pravic na splošno in pravic žensk specifično ter boja proti korupciji, je bistvenega pomena, da iraška vlada izboljša zakon o nevladnih organizacijah, da se lahko družba svobodno organizira. Nujno je, da Evropska unija spodbuja interakcijo med iraškimi in evropskimi nevladnimi organizacijami. Civilna, svobodna in dinamična družba je predpogoj za utrditev demokracije v Iraku.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (*PL*) Gospa predsednica, gospa Ashton, kljub veliki zavezi mednarodnih sil in stotinam žrtev v mednarodni koaliciji, vključno s 23 poljskimi vojaki, so razmere v Iraku še vedno slabe. V tej državi se še vedno dogajajo teroristični napadi in verske manjšine se preganjajo, vključno s krščansko; seveda pa je bil v primerjavi z razmerami pred nekaj leti dosežen nek napredek. Vseeno pa še vedno dobivamo novice o terorističnih napadih, ki spodkopavajo temelje ne le Iraku, ampak celotnemu Srednjemu vzhodu. Cilj teroristov in sponzorjev mednarodnega terorizma je destabilizacija Iraka. Veliko je dokazov, ki pričajo, da je Iran odgovoren za sponzoriranje terorizma.

Kakšno je vaše mnenje, gospa Ashton, kot visoka predstavnica EU za zunanje zadeve in varnostno politiko, o vlogi Irana pri vmešavanju v iraške zadeve. Želel bi vas spodbuditi, da zavzamete odločnejše stališče in sodelujete z Združenimi državami za dosego rešitev, ki bodo vplivale in pritisnile na Iran, da se preneha vmešavati v notranje zadeve Iraka. Po mojem mnenju bo le tedaj mogoče vzpostaviti relativno stopnjo stabilnosti v regiji.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL). – (FR) Gospa predsednica, visoka predstavnica, nismo tako optimistični kot vi glede razmer v Iraku in niti glede koristi koalicije, saj gre tako rekoč za zaslepljenost. Irak je bil napaden in zaseden na podlagi namerno zavajajočih informacij o prisotnosti orožja za množično uničevanje.

Zaradi tega je bilo 17 od 27 držav članic EU prisiljenih v napad in zasedbo Iraka. Država je uničena, njena dediščina izropana, med njenim prebivalstvom je nastal velik razkol. Verski fanatizem zbira številne rezervne sestave vojakov. Iranska tiranija ima prost dostop do države. Volitve so obžalovanja vredne in nepoštene.

Kaj nameravate vi in kaj mi storiti, da pokličemo na odgovornost tiste države, ki so lagale in lahko storijo enako jutri z Jemnom ali katero koli drugo državo? Katere ukrepe nameravate sprejeti za obsodbo okupacijskih sil, ki so uporabljale nekonvencionalno kemično in radiološko orožje ter bombe z osiromašenim uranom, katerih posledice za prihodnje generacije so dobro znane? Kako lahko zagotovimo, da to orožje ne bo uporabljeno v Afganistanu, saj smo se pretvarjali, da razmer v Iraku ne vidimo?

Fiorello Provera (EFD). – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, iskreno pozdravljamo prihodnje volitve v Iraku, saj predstavljajo nadaljnji korak k demokraciji. Ne bodo svobodne in poštene, a zadovoljni moramo biti z vsakim majhnim korakom.

Ponovna izgradnja Iraka v gospodarskem, trgovinskem, kulturnem in finančnem smislu ter zagotovitev njegove varnosti sta nujna pogoja za razvoj demokracije, spodbujati pa moramo tudi krepitev institucij v državi. Miroljubno sožitje različnih etničnih in verskih skupin v Iraku lahko dosežemo z obnovo institucij ter z izvajanjem federalne formule – federalizma –, ki omogoča široko avtonomijo različnim regijam znotraj unitarne države. Izkušnje z iraškim Kurdistanom bi lahko služile kot koristna referenca.

Zato me zanima mnenje baronice Ashton, visoke predstavnice, o tem institucionalnem vidiku države.

Alf Svensson (PPE). – (*SV*) Seveda je v razpravah o Iraku precej govora o nasilju in grozotah, neizpodbitno pa je, da se je v državi začel odvijati proces demokratizacije.

Naj vas spomnim, da je na lanskih lokalnih volitvah v Iraku svobodno kandidiralo 3 912 žensk. To je približno deset žensk za vsak sedež. To moramo videti v pozitivni luči, zlasti v arabski državi. Dalo nam je tudi nekaj upanja za letošnje parlamentarne volitve 7. marca, zlasti ker so suniti sodelovali na lokalnih volitvah. Kot je že bilo povedano, pa je pred dvema tednoma vladna komisija zavrnila kandidaturo na volitvah 14 sunitskim strankam in več sto ljudem. Med prizadetimi sta tudi obrambni minister Abdul Kadir al-Obaidi in vodja sunitske Fronte nacionalnega dialoga Saleh al-Mutlak.

Iraške parlamentarne volitve so seveda ključnega pomena za prihodnost države in nadaljnjo demokratizacijo Iraka, zlasti glede etnične in socialne kohezije. Poudaril bi tudi, da se moramo pri obravnavi etničnih in verskih manjšin v Iraku izražati jasno. Kot sem dejal, bodo iraške parlamentarne volitve odločilne za naš pogled na Irak v bližnji prihodnosti. Kaj lahko po mnenju visoke predstavnice EU, baronice Ashton, Evropska unija naredi, da bi bile te parlamentarne volitve v Iraku vključujoče in bolj demokratične?

Zigmantas Balčytis (S&D). – (*LT*) V zadnjih letih je Evropska unija močno okrepila svoje odnose in vpliv v državah Bližnjega vzhoda. Evropska unija je vedno posvečala veliko pozornosti Iraku in je skupaj z mednarodno skupnostjo sodelovala pri ponovni izgradnji te države in tudi v mirovnih in varnostnih misijah. Različne skupine se še vedno borijo za oblast v državi, kar ovira izvajanje reform, ki so se že pričele v različnih regijah države. Dejstvo, da 14 strankam ni dovoljeno sodelovati na sedanjih volitvah, je prav tako zaskrbljujoče. Irak je stopil na pot demokracije in zato morajo tako Evropska unija kot druge države zahtevati in, če je potrebno, tudi pomagati, da se sprejete mednarodne zaveze izpolnijo ter človekove pravice in svoboščine spoštujejo. Menim, da je Irak resnično pripravljen za tesno sodelovanje z Evropsko unijo. Memorandum o soglasju med EU in Irakom o sodelovanju na energetskem področju, ki je bil podpisan v ponedeljek, dokazuje zavezanost te države k razvoju dolgoročnega odnosa, ki je v obojestransko korist. Z energetskega vidika je Irak zelo pomemben za Evropsko unijo, ohranjanje zanesljive preskrbe z energijo pa je neizogibno povezano z gospodarsko in politično stabilnostjo v državi, ki je zadnje čase primanjkuje. Seveda gre za dolgoročen proces, vendar pa verjamem, da morajo Evropska unija, visoka predstavnica in mednarodna skupnost ponuditi sredstva in rešitve, da načela človekovih pravic in pravne države postanejo temelji prihodnje politike v Iraku

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Gospa predsednica, gospa Ashton, naj povem, da če bi želel povzeti govor gospe Ashton v enem stavku, bi ga označil za formalni optimizem. Vseeno pa menim, da Evropa in naši volivci pričakujejo nekaj bolj konkretnega, predvsem pa resnico. Politiki pokažejo, kdo so, ne le s tistim, kar rečejo, ampak tudi s tistim, česar ne rečejo, in v vašem govoru, gospa Ashton, nisem slišal ničesar o nekaterih zadevah, ki so pretresle velik del evropskega javnega mnenja, vključno z javnim mnenjem v moji državi. V mislih imam na primer nenehno preganjanje manjšin v Iraku, vključno – in to poudarjam – s krščansko. To je resničnost, v katero smo lahko prepričani.

Menim, da je imel kolega Poręba prav, ko je prej govoril o poseganju Irana v Irak. Ali ne velja enako za iraške oblasti in njihovo škandalozno poseganje v taborišče Ashraf, v katerem so iranski begunci? Ali iraške oblasti ne počnejo prav tega? Zdi se mi, da bi to morali močno poudariti, zlasti zato ker iraške oblasti prejemajo finančno pomoč Evropske unije, ki jo pogosto uporabijo na zelo neprimeren način, na primer, za poseganje v taborišče Ashraf.

Bogusław Sonik (PPE). – (*PL*) Gospa predsednica, mislim, da nam lahko Irak služi kot primer, kako je kdaj nujno uporabiti silo za zlom diktature, ki na tisoče svojih nasprotnikov pobije s kemičnim orožjem. To so težke odločitve. Zato bi želel, da se danes med razpravo o Iraku spomnimo več tisoč vojakov iz Združenih držav, Italije, Poljske in drugih držav, ki so padli v Iraku, ter njihovih družin. Tja so odšli s prepričanjem, da bodo služili dobremu namenu, in, kot lahko slišimo, je danes Irak na poti k demokraciji.

Vem, da vas danes vsi pozivamo, da bodite dejavnejši, gospa Ashton, ampak želimo, da je Evropska unija dejavna. Prosim, pojdite v Irak in ocenite razmere, da bo pomoč, ki jo pošilja Evropska unija, uporabljena pod takšnimi pogoji, kot so bili tu omenjeni, in zlasti za zaščito manjšin.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Gospa predsednica, očitno sedaj govorimo samo Poljaki, ampak imamo izkušnje s sodelovanjem Poljske in poljskih vojakov pri vzpostavljanju varnosti v Iraku.

Strinjam se z vami, gospa Ashton, da so na srečo razmere v Iraku nekoliko boljše kot prej, vendar pa je stanje še vedno dokaj krhko. Poleg različnih ukrepov, ki jih izvaja Unija, bi želel predlagati dva posebna ukrepa, ker se mi zdi, da manjkata. Prvi se nanaša na nekaj, česar danes še nismo omenili: menim, da je za razvoj in stabilizacijo Iraka izredno pomembno, da sprejmemo program za izobraževanje mladih Iračanov v Evropi, kajti v Iraku je še vedno premalo zdravnikov, inženirjev in strokovnjakov za namakalne sisteme. Menim, da bi Iraku lahko zelo pomagali na tem področju. Drugi ukrep pa zadeva zaščito kulturnih zakladov Iraka. Menim, da bi EU morala zlasti pomagati pri ponovni izgradnji Babilona. Gre za zaklad, ki bi ga morali vsi na svetu zaščititi.

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Gospa predsednica, baronica Ashton, moje vprašanje zadeva memorandum o soglasju, ki je bil podpisan za področje energetike. Ali mislite, da je mogoče doseči nadaljnji razvoj v sodelovanju bodisi z gospodom Oettingerjem bodisi z gospodom De Guchtom? Menim, da bi bila gospodarska prenova tista, ki bi v Irak prinesla več stabilnosti. Če bi lahko izboljšali odnose v energetskem sektorju, zlasti z obsežnejšo dobavo evropske opreme za boljšo izrabo energetskih rezerv, ki so tam, v zameno za to pa bi kupovali energijo, bi obe strani imele od tega koristi. Pobuda v tej smeri v naslednjih tednih bi bila zelo smiselna.

Catherine Ashton, visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednica Komisije. – Hvala vsem še enkrat za pomembno in zanimivo razpravo. Poskušala bom povzeti nekatera jasna vprašanja, glede katerih so bili cenjeni poslanci najbolj zaskrbljeni.

Sprva želim potrditi pomembnost, ki jo poslanci pripisujete vprašanjem manjšin. Kot dobro veste, je eden od temeljnih elementov našega dela pri sporazumih o partnerstvu in sodelovanju ravno zagotovitev, da so človekove pravice v središču naših sporazumov. Upam, da bomo lahko ta sporazum z Irakom kmalu odobrili, in sprejemam in se obvezujem, da bodo vprašanja manjšin v okviru našega dela dobro razumljena. To je seveda zelo pomembno.

Tudi sama tako kot številni cenjeni poslanci zavračam smrtno kazen. Naš cilj je, da se ukine zaradi vseh tistih razlogov, ki ste jih že poslanci povsem upravičeno navedli.

Strinjam se tudi, da moramo utrditi in okrepiti politične procese, kar bo zelo pomembno pri vsem, kar počnemo, zlasti pa zagotoviti, da se ob prihajajočih volitvah sporazumemo o tem, kaj želimo doseči. Razumem zadeve, ki jih je izpostavilo veliko poslancev, vključno z gospodom Costo in gospodom Stevensonom, in se dotikajo odločitev volilne komisije, da kandidatom prepove udeležbo.

Pregled kandidatov je bil vedno del predvolilnega postopka. Na voljo je tudi pritožbeni postopek, za katerega upam, da bo potekal, kot bi moral. Naj povem tudi, da nameravamo naslednji teden tja poslati misijo EU, kar bo šest tednov pred volilnim dnevom in nam bo omogočilo neposredno in natančno spremljanje predvolilnega postopka, kar je v našem velikem interesu. Zaupamo in upamo, da bodo iraške oblasti zagotovile vključujoč volilni postopek, zaradi vseh razlogov, ki ste jih, cenjeni poslanci, v svojih govorih popolnoma jasno navedli.

Veliko poslancev je tudi sprožilo vprašanje o memorandumu o soglasju na energetskem področju ter o njegovi pomembnosti in teži. Pri tem se zelo jasno zavedamo, da je Irak unitarna država in da naše sodelovanje poteka z vlado celotnega Iraka. Podpiramo, da Irak ostane enotna in suverena država. Znotraj tega območja pa bo pomembno, da se sodelovanje izboljša – prisluhnila sem vsemu, kar ste povedali, zlasti gospodu Rübigu, ki je izrazil potrebo po nadaljnjem izboljševanju sodelovanja. To bom posredovala kandidatom za komisarje.

Prav tako se zavedam, da je na področju varnosti vprašanje Kirkuka zelo pomembno, enako kot tudi druge prerekane meje. To sem opisala kot enega največjih izzivov, s katerimi se Irak danes sooča. Trdno sem prepričana, da mora Irak ta vprašanja rešiti sam. To mora rešiti Irak. Vseeno pa navdušeno podpiram misijo Združenih narodov za pomoč Iraku, ki si je zelo prizadevala za začetek dialoga in procesa. Iz previdnosti pa ne pričakujem, da bo dialog imel kakšno posebno težo pred volitvami, v tej specifični fazi.

In še nekaj besed o sodelovanju na področju energetike. Na to gledamo kot na del razvoja obsežne in integrirane energetske politike za Irak. Gre za dobavo in zanesljivost dobave med Irakom in Evropsko unijo in bi seveda moralo vključevati razvoj obnovljivih virov energije, zlasti sončne in vetrne, ter izboljšanje ukrepov na področju energetske učinkovitosti v Iraku. Upam tudi, da bomo v naslednjih mesecih in letih vzpostavili tudi tehnološko, znanstveno in industrijsko sodelovanje. Ta točka je bilo dobro izpostavljena.

Če se premaknem na vprašanje nedavne odpovedi delegacije – gospod Meyer je izrazil zaskrbljenost zaradi prihodnje varnosti. Želimo videti izboljšanje v razmerah, kot sem že dejala, da bomo lahko izvedli misijo za opazovanje volitev, ob sodelovanju poslancev Evropskega parlamenta. To bo nedvomno zelo pomembno za cenjene poslance v prihajajočem volilnem procesu in, kot sem prej nakazala, bomo kmalu tja poslali svoje ljudi.

Cenjeni poslanci ste tudi postavili vprašanje o umiku sil. Predsednik Obama je seveda napovedal, da se bodo vse bojne enote umaknile do avgusta 2010, kar v praksi pomeni, da se bo umik začel kmalu po državnih volitvah. To je prav tako pomembno in tehtno. Nakazala sem, da bomo v kratkem poslali ekipo za oceno volitev, kar nam bo, upam, pomagalo pri reševanju vprašanj, ki so jih cenjeni poslanci izpostavili v zvezi s tem.

Kar zadeva taborišče Ashraf, pa smo vztrajno in večkrat zapored opozarjali Irak, da je treba to zapleteno vprašanje reševati v skladu z mednarodnim pravom in brez vsakršnega nasilja.

Če se vrnem na začetek razprave – optimistična sem glede Iraka. Pomembni izzivi se nam postavljajo na pot in cenjeni poslanci nas upravičeno opominjate nanje. Vseeno pa lahko za ozirom na prihodnje volitve in priložnost za večje sodelovanje – priložnost za Evropsko unijo z njenim sistemom vrednot in zadevami, ki nas še posebej skrbijo: človekove pravice, pravice manjšin, smrtna kazen, trdno sodelovanje na področju energetike in dobave, tesnejše sodelovanje z vlado, pri tem pa jasna opredelitev lastnih pričakovanj – vidimo,

da je pred Irakom miroljubna in demokratična bodočnost. Zagotoviti moramo, da se bomo vztrajno pomikali k temu cilju.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo na naslednjem delnem zasedanju v februarju v Strasbourgu.

Pisne izjave (člen 149)

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), v pisni obliki. – (CS) Poznam samo nekaj držav v sorazmerni bližini Evrope, ki so uspele svoj proces "demokratizacije" odložiti za nekaj desetletij. Irak, kjer so enote iz držav EU na žalost pustile negativne sledi, je zagotovo ena od njih. Trenutno je ena od najbolj sekularnih držav v islamskem svetu v ruševinah, tri njene skupnosti pa so si nenehno v laseh. Kar je ostalo iz preteklosti, so samo spomini na relativno dober izobraževalni in zdravstveni sistem ter primerljivo napredno infrastrukturo. To je edina država v regiji, kjer je bila kurdska manjšina avtonomna, čeprav v državi ni vladal idealen demokratični režim. Na splošno se pojavlja vprašanje, za katero državo v regiji lahko rečemo, da ima resnično demokratičen režim? Dejstvo, da so se po invaziji ameriških vojaških sil razmere v iraški državi postavile na glavo, predstavlja – skupaj z delnim uničenjem infrastrukture socialnega, zdravstvenega in izobraževalnega sistema – velik korak nazaj. Plašč tako imenovanih demokratičnih volitev tega nikakor ne more pokriti. Vztrajna prizadevanja, da bi z zrežiranimi sojenji pomembnežem iz režima Saddama Huseina odvrnili pozornost s sedanjih problemov, so naivna. Samo nekdo, ki nima pojma o razmerah v Iraku, bi lahko verjel, da jih je mogoče izboljšati na ta način. Edini pozitivni vidik v zadnjem obdobju je ta, da sta tako ameriška administracija kot iraška vlada spoznali, da izboljšanja ne bo, če se ne bodo odnosi z Iranom uredili.

Artur Zasada (PPE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Veseli me optimističen ton v govoru gospe Ashton, vendar pa bi bil sam pri ocenjevanju razmer v Iraku raje nekoliko previden. Kljub zunanjemu videzu je država še vedno notranje nestabilna, za demokracijo pa prav gotovo ne moremo reči, da se je "ukoreninila". Ne moremo govoriti o stabilizaciji v državi, znotraj katere je bilo razseljenih 1,8 do 1,9 milijona prebivalcev, en milijon jih je zapustilo državo, razmere, v katerih živijo begunci, pa so izredno slabe.

Nujno je preveriti načine za dodeljevanje pomoči iz tujine beguncem v Siriji in Jordaniji ter razseljenim ljudem v Iraku. Ta pomoč mora trajati dovolj dolgo. Koliko dolgo? Tega še vedno ne vemo. Vendar pa kot zdravnik ne preneha z zdravljenjem ob prvih znakih izboljšanja, si tudi mi ne smemo dovoliti, da nas zavedejo preoptimistične prognoze.

(Seja je bila prekinjena ob 19.25 in se je nadaljevala ob 21.00)

PREDSEDSTVO: GOSPOD McMILLAN-SCOTT

podpredsednik

8. Druga revizija sporazuma o partnerstvu AKP-ES (sporazum iz Cotonouja) (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo Eve Joly v imenu Odbora za razvoj o drugi reviziji sporazuma o partnerstvu AKP-ES (sporazum iz Cotonouja) (2009/2165(INI)) (A7-0086/2009).

Eva Joly, *poročevalka.* – (*FR*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, revizija sporazuma iz Cotonouja nam ponuja priložnost, da se iz kriz, s katerimi se soočamo, tudi kaj naučimo: gospodarska in finančna kriza, socialna ali prehrambena kriza, podnebne spremembe, energetski izzivi in nenehna skrajna revščina.

Prevladujoči ekonomski model "nebrzdanega prostega trga" in naš način življenja nista le pokazala svojih omejitev, ampak sta dejansko povzročila te večdimenzionalne krize brez primere. Zato moramo korenito prenoviti vse naše politike.

Poročilo, ki ste ga danes prejeli in so ga člani Odbora za razvoj soglasno sprejeli, po mojem mnenju predstavlja prvi korak k tej nujni reviziji.

Najpomembnejša zahteva, ki jo moramo upoštevati, je doslednost. Trgovinska politika ter ribištvo in kmetijstvo Evropske unije morajo biti zasnovani dosledno in na takšen način, da zagotavljajo trajnosten razvoj, odpravljajo revščino ter vsakomur zagotavljajo dostojen življenjski standard in dohodek.

Z obžalovanjem ugotavljam, da danes ni tako. S tem ko Evropska unija trgovino pojmuje kot samo sebi namenjeno in ne kot sredstvo za razvojno politiko, žrtvuje prebivalstvo držav v razvoju v korist multinacionalk. Zato pogajanja o sporazumih o gospodarskem partnerstvu povsem upravičeno povzročajo navzkrižja med vladami držav AKP, zvezami in civilno družbo, saj jih ti dojemajo kot grožnjo njihovemu gospodarstvu.

Kmetijstvo je eno od najbolj problematičnih področij in se v sodelovanju med Evropsko unijo in državami AKP tragično zanemarja. Čeprav podeželska območja in ta sektor predstavljajo več kot 60 % prebivalstva in njihovih delovnih mest, je njihov delež v evropskih sredstvih za države AKP dobesedno ničen.

To se mora spremeniti. Kako lahko izkoreninimo revščino, ne da bi za prednostno nalogo postavili neodvisno preskrbo s hrano? Kmetijstvo mora biti jedro razvojnih politik Evropske unije. Pomoč državam v razvoju in lokalnim kmetom za zagotovitev njihove neodvisne preskrbe s hrano je preprosto rečeno bistvena, zlasti zato ker danes neodvisnost preskrbe s hrano enako kot demokratično legitimnost vlad v teh državah ogroža nov in posebno zaskrbljujoč pojav – nakupi obdelovalnih površin s strani tujih vlagateljev po dvigu cen hrane v letu 2007.

Kitajska, Saudova Arabija in celo Katar si sedaj lastijo na tisoče hektarjev v državah v razvoju. Evropska unija in države AKP morajo ta problem, ki bo po vsej verjetnosti povzročil nasilne konflikte in nerede zaradi lakote, rešiti predvsem tako, da dostop do naravnih virov, kot sta zemlja in voda, razglasi za temeljno in neodtujljivo pravico lokalnega prebivalstva.

Drugo vprašanje, ki mi leži na duši, zadeva davčne oaze. Vplivi teh so dovolj hudi že za razvite države, še hujši pa so za gospodarstva in politične ustanove držav v razvoju. Nezakoniti finančni tokovi, ki jih dopuščajo, naj bi bili desetkrat tolikšni kot znaša uradna razvojna pomoč.

Zaustavitev tega odtekanja je stvar doslednosti in verodostojnosti. Prvi korak bi lahko bil podpis obvezujočega sporazuma, ki bi od multinacionalk zahteval, da prijavijo svoje dobičke in plačane davke v vsaki državi, v kateri poslujejo, s čimer bi omejili zlorabe in izgube, ki jih utrpijo države v razvoju.

Nazadnje pa bi želela to razpravo izkoristiti, da ponovno izpostavim "demokratični primanjkljaj" v tej reviziji, o kateri ni bilo posvetovanja z našimi parlamenti. Vsekakor pa je treba okrepiti vlogo Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU.

Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, upam, da bodo pogajalci zgrabili priložnost, ki se jim ponuja, da bodo izvedli potrebne spremembe v partnerstvu in ga spremenili v uspeh, od katerega bodo imeli največ koristi prebivalci držav AKP.

Vital Moreira, pripravljavec mnenja Odbora za mednarodno trgovino. – (*PT*) Komisar, gospe in gospodje, Odbor za mednarodno trgovino, kateremu imam čast predsedovati, se je odločil, da zavzame stališče o sedanji reviziji sporazuma iz Cotonouja iz dveh razlogov.

Prvič, trgovina je nujen element odnosov med afriškimi, karibskimi in pacifiškimi (AKP) državami in Evropsko unijo. Drugič, sporazum iz Cotonouja je za sabo potegnil še nove sporazume o gospodarskem partnerstvu, ki so po vsebini trgovinski sporazumi.

Zato smo se odločili, da sodelujemo s pripravo poročila, za katerega sem poročevalec.

V tem poročilu se ukvarjamo z dvema vidikoma: prvi je upoštevanje podrobnosti o sporazumih o gospodarskem partnerstvu in parlamentarnih nadzornih institucijah, ki so jih ti vzpostavili, kot je Cariforum, drugi pa je izkoriščanje sinergij z upoštevanjem avtonomnosti obeh institucij. Z drugimi besedami, gre za upoštevanje sinergij med Skupno parlamentarno skupščino, ki deluje med Evropsko unijo in državami AKP, in novimi medparlamentarnimi institucijami za sporazume o gospodarskem partnerstvu.

Karel De Gucht, *član Komisije.* – Gospod predsednik, zelo cenim, da ste pokazali tako velik interes za drugo revizijo sporazuma iz Cotonouja. Z velikim zanimanjem sem tudi prebral poročilo Odbora za razvoj, ki vsebuje pronicljivo analizo vseh ključnih vprašanj. Skozi ves postopek pa je naša prednostna naloga, da Parlament sproti obveščamo, kar smo tudi počeli v preteklih mesecih.

Pogajanja so dobila zagon in sedaj prehajajo v zaključno fazo, naslednje skupno srečanje veleposlanikov pa bo pokazalo vrednost teh razprav. Približujemo se tudi izrednemu skupnemu ministrskemu zasedanju, da bi zaključili pogajanja v marcu, kot predvideva tudi sporazum iz Cotonouja.

Naj sedaj z vami delim nekaj opažanj glede poročila. Predvsem velja, da se je poročilo že izkazalo kot koristna podpora določenim stališčem EU. Naj naštejem le nekatera: vaše stališče o krepitvi nacionalnih parlamentov v državah AKP, o Mednarodnem kazenskem sodišču in drugih vprašanjih glede človekovih pravic je potrdilo naše pogajalsko stališče. Prav tako kot vi tudi mi menimo, da so podnebne spremembe in zanesljiva preskrba s hrano pomembne, in to se bo odrazilo v končnem izidu.

Osredotočil bi se na štiri točke, začel pa bi s pomembnostjo parlamentarne dimenzije, ki jo Skupna parlamentarna skupščina predstavlja in kateri poročilo daje velik pomen. Komisija se zavzema za krepitev parlamentarne dimenzije v sporazumu iz Cotonouja. Torej naš namen ni oslabiti Skupno parlamentarno skupščino. Ravno nasprotno, predlog Komisije mora biti obravnavan v širšem kontekstu razvijajočih se funkcij parlamentarnega nadzora, zlasti zaradi sedanjih in bodočih sporazumov o gospodarskem partnerstvu (SGP) in programov Evropskega razvojnega sklada (ERS). Med institucijami iz SGP in Cotonouja bi morali zagotoviti največjo možno sinergijo, vključno s sinergijo med regionalnimi srečanji Skupne parlamentarne skupščine in parlamentarnimi organi SGP. V teh novo nastajajočih razmerah bi bilo razumno zmanjšati število plenarnih zasedanj Skupne parlamentarne skupščine. Komisija pa sprejema, da se ta vprašanja dogovorijo s tistimi, ki jih najbolj zadevajo, zato je pripravljena ponovno preučiti svoje stališče. Obenem pa bi nas tudi zanimalo od Parlamenta izvedeti več o tem, kako vidi vlogo in delovanje Skupne parlamentarne skupščine v spreminjajočem se političnem in institucionalnem okolju.

Vzpostavitev sporazumov o gospodarskem partnerstvu zahteva ne samo zagotovitev sinergije med njimi in institucijami iz sporazuma iz Cotonouja, ampak tudi posodabljanje trgovinskih določb sporazuma iz Cotonouja, saj je trgovinski režim iz tega sporazuma že zastarel. S partnerji AKP smo se dogovorili, da bomo pogajanja v nadalje usmerjali k regionalnim evropskim partnerskim sporazumom. V tem kontekstu bi želel kot komisar za razvoj poudariti, da ni niti politično zaželeno niti pravno izvedljivo vključevati enostranske trgovinske režime EU, kot sta GSP ali GSP+, v sporazum iz Cotonouja, kot predlaga osnutek poročila, saj so ti odvisni od avtonomnih programov EU. Nasprotno pa Komisija pozdravlja zahtevo, da sporazum iz Cotonouja nameni več pozornosti trgovinskim in razvojnim vprašanjem na splošno ter specifično pomoči za trgovino.

V poročilu ste izrazili skrb, da bi lahko sklenitev sporazumov o gospodarskem partnerstvu in povečana regionalizacija spodkopali koherenco skupine držav AKP. Komisija je mnenja, da regionalna diferenciacija v okviru sporazuma iz Cotonouja predstavlja bolj priložnost kot grožnjo. Regionalna integracija je ključnega pomena za razvoj držav AKP in to stvarnost moramo vključiti v sporazum iz Cotonouja, da učinkoviteje podpremo njihova lastna prizadevanja k temu cilju. To nikakor ne pomeni oviranja skupine držav AKP in naši partnerji iz držav AKP so povečini enakega mnenja.

Sedaj bi želel na kratko pokomentirati sektorske politike, ki jih v svojem poročilu izpostavljate. V celoti se strinjamo s pomembnostjo podnebnih sprememb in obnovljivih virov energije, ki so že vključeni v sedanje izvajanje revizije. Prav tako bomo obravnavali tudi zanesljivost preskrbe s hrano v regionalni dimenziji.

Poudarjate tudi pomembnost dobrega davčnega in finančnega upravljanja. Dobro upravljanje je temeljno načelo sporazuma iz Cotonouja. Na podlagi člena 9 sporazuma iz Cotonouja Komisija trenutno pripravlja novo politiko o dobrem davčnem upravljanju v okviru razvojnega sodelovanja. Poskušamo se tudi ukvarjati s temi vidiki v sedanjem izvajanju revizije. Zato lahko potrdim, da imamo enak cilj kot vi, in sicer ustvariti pravične, učinkovite in rast spodbujajoče davčne sisteme in učinkovite davčne uprave ter okrepiti sodelovanje držav v razvoju v mednarodnih davčnih postopkih.

Nazadnje pa naj povem, da sem vzel na znanje vaše obžalovanje, da se Komisija ni posvetovala z več različnimi udeleženci preden začetkom postopka revizije – odstavka 2 in 8 –, in popolnoma se strinjam, da je za prihodnost odnosov AKP-EU po letu 2020 potrebno vzpostaviti celovit posvetovalni postopek, po možnosti v obliki zelene knjige. Oceniti bomo morali tudi rezultate sedanje revizije, ki bodo služili kot podlaga in kot oblika lekcij, ki smo se jih naučili.

Cristian Dan Preda, *v imenu skupine PPE.* – (*RO*) Najprej bi želel čestitati gospe Joly za pripravo tega poročila. Področja, ki se jih dotika, so izjemno pomembna za zagotavljanje, da sporazum iz Cotonouja ostane temelj trdnega partnerstva z državami AKP in tudi pomemben instrument teh držav ob soočanju z novimi izzivi.

Pogajanja potekajo v ozračju, ki je, kot vemo, težko in zapleteno. Po eni strani so države AKP močno prizadete ne samo zaradi gospodarske in finančne krize, ampak tudi zaradi nezanesljive preskrbe s hrano in posledic podnebnih sprememb. Po drugi strani pa se vsi udeleženci pogajanj soočajo z institucionalnim izzivom, ki zahteva ustrezen razmislek o trendih, ki vodijo k regionalizaciji odnosov med državami AKP in Evropsko unijo. Odslej moramo zagotoviti, da bo revidirano besedilo vsebovalo vse elemente, nujne za sodelovanje,

ki učinkovito spodbuja razvoj in je sposobno prispevati k doseganju razvojnih ciljev tisočletja v državah AKP

Želim tudi poudariti, da sem v imenu Skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) vložil pet sprememb. Verjamem, da bodo omogočile subtilnejše branje nekaterih predlogov v poročilu. Na primer, pomembno je, da v odstavku 29 vztrajamo na konceptu lastništva v povezavi z obdelovalnimi površinami.

Poleg tega pa glede vzpostavitve mehanizma, na podlagi katerega bi bile multinacionalke primorane prijaviti ustvarjene dobičke, menim, da ga je treba vzpostaviti na mednarodni ravni. V odstavku 25 je pomembno, da se jasno navezujemo na dosledno obravnavo vprašanja zanesljive preskrbe s hrano kot dela razvojne politike EU. Nazadnje pa v odstavku 31 stališče o sporazumih s tretjimi državami o ponovnem sprejemu ne odraža pogleda skupine PPE na to zadevo.

Harlem Désir, *v* imenu skupine S&D. – (FR) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, tudi sam bi želel čestitati gospe Joly za opravljeno delo, za poročilo in tudi za upoštevanje prispevkov Skupine naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu; čeprav smo spet vložili nekaj sprememb, je naš prispevek v resoluciji, ki jo je predstavila, viden.

Za našo skupino je partnerstvo med Evropsko unijo in državami AKP del zgodovinske zaveze, ki mora ohraniti vse svoje posebne značilnosti in ne sme razvodeneti, tudi če se mora prilagoditi določenim pravilom, kot so na primer pravila STO. Najbolj se zavzemamo, da bi to partnerstvo zlasti ohranilo doslednost vseh politik EU – trgovinske politike, proračunske politike – s cilji na področju razvoja in tudi spodbujalo mir, varnost in demokracijo ter človekove pravice v državah AKP.

Ne gre za vprašanje vzpostavitve modela, ampak za sodelovanje s temi državami za zagotovitev njihovega razvoja, ki mora biti trajnosten. S tega vidika je zelo pomembno, da nam ta revizija omogoči upoštevanje novih elementov iz zadnjih petih let: boj proti podnebnim spremembam, prenos tehnologij, pomoč za obnovljive vire energije in boj proti prehrambenim krizam ter s tem tudi večji poudarek na našem sodelovanju v kmetijstvu, neodvisni preskrbi s hrano, boju proti finančni deregulaciji, dobrem davčnem upravljanju in boju proti davčnim oazam. Svoj prispevek vidimo v vsem tem.

Poudaril bi dve točki. Trgovina: z izvajanjem sporazumov o gospodarskem partnerstvu bodo nekatere določbe sporazuma iz Cotonouja zastarele, želimo pa zagotoviti, da bi ta sporazum še vedno opredelil, da trgovinske določbe in trgovinski režimi, ki koristijo državam AKP, ne smejo biti manj ugodni od tistih, ki so jim tudi prej koristili. Zdi se nam, da bi morali v reviziji sporazuma iz Cotonouja združiti GSP, vmesne sporazume o gospodarskem partnerstvu in vse te določbe.

Nazadnje glede izseljevanja, kar bodo kolegi iz naše skupine poudarili: prizadevamo si, da bi se dejansko navedlo, da sporazumi o priseljevanju ohranjajo pravice priseljencev in da ne moremo sprejeti tranzitnih režimov v države, kjer se človekove pravice ne spoštujejo.

Louis Michel, *v imenu skupine ALDE.* – (FR) Gospod predsednik, komisar, tudi jaz bi želel čestitati gospe Joly za točnost in doslednost njenega poročila ter za zelo primerno analizo, ki jo vsebuje.

Druga revizija sporazuma iz Cotonouja mora izboljšati Loméjski pravni red, pri tem pa utrjevati enotnost, kohezijo in solidarnost med državami AKP. Ta sporazum mora seveda jamčiti, da bodo te države lahko prevzele nadzor nad svojo razvojno politiko.

Programiranje, ponovna preučitev in spremljanje sporazuma bi morali zato postati posebna pravica parlamentov naših držav partneric. Vem, da je to zelo velik izziv, vendar pa menim, da se moramo še posebej potruditi, da te parlamente spodbudimo. Gre za pričakovanje, ki ga moramo zelo odkrito predstaviti oblastem v naših državah partnericah. Kot veste, nekateri parlamenti neradi spodbujajo parlamentarne razprave v svojih državah.

Zlasti tudi pozivam k demokratičnemu nadzoru in krepitvi vloge Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU, po možnosti z vključevanjem določb v sporazum iz Cotonouja, ki bi Skupni parlamentarni skupščini omogočale prejemanje nacionalnih in regionalnih strateških dokumentov, da bi se o njih razpravljalo. Menim, da se je potrebno v prihodnje bolj sistematično posvetovati z nacionalnimi in regionalnimi parlamenti o postopku priprave regionalnih in nacionalnih strateških dokumentov.

Rad bi spregovoril nekaj besed o organizaciji dela Skupne parlamentarne skupščine. Mnenja sem, da moramo ohraniti dve zasedanji. Če bi ju skrčili na eno zasedanje, bi svojim partnerjem posredovali izredno negativno

sporočilo. Regionalna srečanja pa bi morda morala biti organizirana pogosteje; 25. januarja bom nekaj konkretnih predlogov v zvezi s tem podal uradu Skupne parlamentarne skupščine.

Zaradi doslednosti in učinkovitosti pa vztrajam, da parlamentarne organe, ki so odgovorni za spremljanje sporazumov o gospodarskem partnerstvu, sestavljajo člani Skupne parlamentarne skupščine, da bi tako bolje zagotavljali svojo razvojno dimenzijo. Poleg tega pa pozdravljam vaše komentarje, komisar, saj ste se kot prihodnji komisar za trgovino zelo jasno opredelili o tej deklaraciji. Niti za hip nisem podvomil v vašo iskrenost, ko ste rekli, da želite tem sporazumom o gospodarskem partnerstvu dodati razvojno dimenzijo.

Nazadnje, revizija sporazuma iz Cotonouja bi morala zagotoviti zvišanje zneska pomoči in financiranja držav AKP, da bodo lahko izvedle ukrepe za boj proti podnebnim spremembam.

Nirj Deva, *v imenu skupine ECR.* – Gospod predsednik, govorimo in govorimo brez prestanka. Kar naprej govorimo o zmanjševanju revščine. To je že deseti ERS. Porabili smo že okrog 350 milijard EUR za tako imenovano zmanjševanje revščine, vemo pa, da se je revščina le še povečala.

Zakaj je tako, da imamo v naših državah AKP politike in programe, ki jih v svoji evropski zgodovini nikoli nismo imeli? Provinca Bruselj ali Brabant nista postali bogatejši in nista odpravili revščine s tem, kar sedaj skušamo početi v državah AKP. Bogastvo smo v Evropi ustvarili z ustvarjanjem bogastva. Kako ustvarimo bogastvo v državah AKP?

Zelo zanimivo je, da je gospa Joly ugotovila, da gre za beg kapitala. Pravi, da osemkrat večji znesek, kot ga vložimo v te države, odteče iz njih. Zakaj se ta kapital ne uporabi v teh državah? Zakaj ne ustvarimo pogojev v teh državah, da kapital ostane tam in se uporabi za ustvarjanje delovnih mest in bogastva? Dokler ne odgovorimo na ta vprašanja, zapravljamo denar naših davkoplačevalcev, niti ene osebe pa ne rešimo revščine.

Gabriele Zimmer, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (DE) Gospod predsednik, moja skupina podpira poročilo gospe Joly. Pozivamo, da se med drugim upoštevajo naslednji problemi: vključitev posledic podnebnih sprememb in potrebnih prilagoditvenih ukrepov za države AKP, zaskrbljenost držav AKP, da bodo regionalna pogajanja EU skupinami držav AKP spodkopala solidarnost znotraj skupnosti AKP, ter možnost podpore potrebnim vlaganjem na področju javnih storitev in javne infrastrukture z medbančnimi krediti na podlagi sporazuma iz Cotonouja. Obenem pa nasprotujemo, da se kvote za vrnitev priseljencev iz EU v države AKP vključijo v pogajanja.

Prva revizija sporazuma iz Cotonouja je dobila politično dimenzijo. Sedaj gre za parlamentarno dimenzijo, zaradi česar se nam zamisel o združitvi zasedanj Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU na eno zasedanje na leto zdi nerazumljiva.

Krisztina Morvai (NI). – (*HU*) Bila sem šokirana, ko sem med konferenco o hrani v rokah afriške delegacije zagledala napis: Ne hranite Afrike. Bolje bi bilo, če bi spoznali, da Afrika ne potrebuje pomoči, ampak samoodločbo na področju hrane. Zanimivo je, da imajo prebivalci in kmetje v Afriki enake interese kot pokomunistični vzhodnoevropski kmetje in prebivalci, ali – če grem v skrajno primerjavo – francoski kmetje in prebivalci, in sicer želijo lokalni kmetje sami odločati, kaj bodo pridelovali in kako bodo to počeli, ter svoj pridelek prodajati na lokalni tržnici. Lokalno prebivalstvo pa želi jesti lokalno pridelano zdravo in kakovostno hrano. Zamisli o liberaliziranem globalnem prostem trgu na eni strani in samoodločbi na področju hrane na drugi strani pripadata dvema različnima načinoma razmišljanja. Tu bi se mi morali odločneje postaviti na stran samoodločbe na področju hrane.

Filip Kaczmarek (PPE). – (*PL*) Gospod predsednik, komisar, druga revizija sporazuma iz Cotonouja se odvija ob zelo zanimivem času, saj omogoča analizo določb sporazuma v skladu s hitro spreminjajočo se stvarnostjo. Od zadnje revizije v letu 2005 se je zgodilo veliko: krize na področju ekonomije, prehrane, energetike in financ ter spremembe zaradi podnebnih pogajanj in njihovih učinkov na države v razvoju.

Vendar pa bi poslance EP morala zanimati vloga Skupne parlamentarne skupščine in morebitnih poskusov zmanjšanja pogostosti njenih zasedanj in njene vloge. Zelo me veseli komisarjeva izjava, da Evropska komisija nima teh namenov. To je pomembno, kajti niti Evropski parlament niti Skupna parlamentarna skupščina niti parlamenti držav AKP niso sodelovali v postopku odločanja, ki je privedel do sprememb sporazuma.

Druga pomembna zadeva je regionalizacija odnosov med Evropsko unijo in državami AKP in zlasti način te regionalizacije. Nisem proti regionalizaciji, vendar pa sem prepričan, da regionalna srečanja Skupne parlamentarne skupščine ne smejo nadomestiti plenarnih zasedanj. Mimogrede, bilo bi najbrž bolj naravno, če bi odločitve o strukturah in načelih dela Skupne parlamentarne skupščine sprejemala sama skupščina in ne podpisnice sporazuma.

Podpiram željo, ki je bila izražena v poročilu, po krepitvi nacionalnih parlamentov. Gospod Michel je govoril o tem. V prihodnje bi želeli, da so vsi predstavniki držav AKP, ki sodelujejo v dejavnostih Skupne parlamentarne skupščine, poslanci svojih nacionalnih parlamentov in ne predstavniki vlad.

Prav tako je pomembno, da nacionalni parlamenti držav AKP dobijo priložnost, da odigrajo pomembno vlogo v sodelovanju za razvoj, v pripravi in izvajanju programov in v spremljanju in ocenjevanju sprejetih ukrepov. To potrjuj, da je dostop do strateških dokumentov nujen. Poleg tega se seveda strinjam, da se funkcije ne smejo podvajati in da sta komplementarnost in sinergija med sporazumi o gospodarskem partnerstvu in Skupno parlamentarno skupščino zelo pomembni.

Véronique De Keyser (S&D). – (FR) Gospod predsednik, člen 13 sporazuma iz Cotonouja ni bil revidiran že od leta 2000. Zadeva občutljivo vprašanje: dialog med Evropsko unijo in državami AKP o priseljevanju, pravični obravnavi priseljencev, načelih nevračanja, temeljnih vzrokih za priseljevanje in, konec koncev, boj proti nezakonitemu priseljevanju in ponovnemu sprejemu – na ta dva vidika se je Evropska unija najbolj osredotočila.

Prepotrebna skupna politika na področju priseljevanja, ki bi bila vredna vrednot Evrope, pomeni tveganje za okrepitev – v načrtovani reviziji člena 13 – vidika represije in preganjanja nezakonitih priseljencev. Kot je videti, tragičen primer dvostranskega sporazuma med Italijo in Libijo, ki je pripeljal do nevzdržnih humanitarnih situacij, ni zmanjšal zagnanosti tistih, ki želijo poostriti člen 13, da bi okrepili poglavje o boju proti nezakonitemu priseljevanju.

Poleg tega v nekaterih regijah – v mislih imam Kalabrijo – nezakonite priseljence preganjajo kar odkrito in brezobzirno. Namesto ukrepanja na podlagi strahov, ki jih je porajala sedanja kriza, se raje posvetimo sinergiji med priseljevanjem in razvojem.

Če države AKP potrebujejo pomoč za svoj gospodarski zagon, mi potrebujemo priseljevanje, da se soočimo s trenutno krizo. Zato bi se morali osredotočiti na zakonito priseljevanje in mobilnost. To so edina varovala pred sovražno naelektrenostjo, ki neopazno že preplavlja naše države.

Niccolò Rinaldi (ALDE). – (*IT*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, kot liberalni demokrati želimo revizijo sporazuma iz Cotonouja izkoristiti za potrditev ideje o sodobnosti, ki jo podpirajo tudi države AKP. In ko govorim o sodobnosti, mislim predvsem na uveljavitev politik, ki lahko poudarjajo in omogočajo večjo svobodo.

Ta svoboda mora biti predvsem svoboda brez birokracije, ki se v državah AKP vse bolj razrašča in vztrajno ovira gospodarsko rast. Ta svoboda mora predvsem študentom ponuditi možnost za študij v tujini, in menim, da bi morali izkoristiti priložnost, ki nam jo ponuja ta revizija, ter zagnati ambiciozen program študijskih podpor. Ta svoboda bi se morala kazati tudi v širjenju novih informacijskih tehnologij, da lahko zlasti internet postane čim bolj splošno dosegljivo orodje.

Nazadnje pa bi morala omogočati prost pretok delavcev, da bi rešili hude primere poseganj, ki jih je omenjala gospa De Keyser, ko je govorila o dvostranskih sporazumih. Sporazum iz Cotonouja, ki je neposredni naslednik sporazumov iz Loméja in Yaoundéja, ima že dolgo zgodovino; v nekem obdobju je imel vodilno vlogo in, če se lahko spoprime z novimi izzivi, bo vodilna vloga spet njegova.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (FR) Gospod predsednik, komisar, sprva bi čestitala gospe Joly za kakovostno poročilo.

Revizija sporazuma iz Cotonouja bi nam resnično morala služiti kot priložnost, da naredimo inventuro in na podlagi naučenih lekcij predlagamo rešitve za izboljšanje izvajanja, delovanja in vpliva sporazuma. V tem smislu je jasna opredelitev prednostnih nalog izredno pomembna.

Poudarila bi tri točke. Prvič, vsebino političnega dialoga bomo morali jasneje opredeliti. Ne smemo pozabiti na utrjevanje miru ter preprečevanje in reševanje konfliktov, vseeno pa sta delovanje instrumentov in sklicevanje na boj proti prekupčevanju z orožjem majhnega kalibra in proti drogam dva izziva, ki bosta – ko bosta enkrat premagana – imela pozitiven učinek v političnem, gospodarskem in družbenem smislu.

Drugič, sklepanje prožnih in uravnoteženih sporazumov o gospodarskem partnerstvu, ki ustrezno upoštevajo regionalni razvoj, je izredno pomembno. Ključni sektorji, kot so kmetijstvo, obnovljivi viri energije in zaposlovanje mladih, bi morali biti bolj upoštevani. Redni dialogi z lokalnim prebivalstvom bodo omogočali izvajanje stvarnih sprememb.

Nazadnje pa je ključnega pomena tudi institucionalni okvir. Zagotovitev večje kohezije med različnimi stebri sporazuma je absolutno nujna. Krepitev moči Skupne parlamentarne skupščine in nacionalnih parlamentov bo samodejno pripeljala do demokratičnega nadzora in predvsem do precej večje preglednosti.

Da zaključim, kateri koli instrument, naj si bo nov ali obnovljen, mora ohraniti temeljna načela in duh sporazuma, predvsem pa ne smemo izgubiti izpred oči glavnega cilja, ki je izkoreninjenje revščine, ter sočasno spodbujati trajnostni razvoj in postopno vključevanje držav AKP v svetovno gospodarstvo.

Michael Cashman (S&D). – Gospod predsednik, jedrnatost je izvor modrosti. Čestitke, gospa Joly, čestitke, komisar. V teh pogajanjih si Parlament srčno prizadeva okrepiti načelo o brezpogojnosti določb o človekovih pravicah in sankcij za nespoštovanje teh določb, med drugim tudi v zvezi z diskriminacijo na osnovi spola, rasne ali etnične pripadnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti, spolne usmerjenosti in obolelostjo za AIDS-om ali HIV-om.

Komisar, slišal sem, da si nekatere države članice te spremembe ne želijo, vendar pa je za Parlament ključnega pomena. Človekove pravice, kot dobro veste, so pogosto pretirano okrnjene – predvsem na račun političnih prednosti. Zaščita temeljnih pravic je v sami srčiki Evropske unije, zato mora biti tudi v srčiki naših odnosov z vsemi državami AKP.

Komisar, danes je verjetno zadnjič, da ste prisostvovali seji v svoji sedanji vlogi, zato bi se vam želel v imenu Parlamenta toplo zahvaliti. Bili ste neomajen zagovornik človekovih pravic in vrednot EU in želim vam vse dobro na vašem novem delovnem področju. Hvala.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (*PT*) Ta revidirana različica sporazuma iz Cotonouja odpira ključna vprašanja trajnostnega razvoja in postopne vključitve držav AKP v svetovno gospodarstvo. Vprašanja, kot so podnebne spremembe, varnost preskrbe z energijo, usposabljanje in izobraževanje, so ključna za razvoj teh držav.

Obenem pa lahko globalno segrevanje predstavlja tudi priložnost. Stroški obnovljivih virov energije, ki so na voljo tem državam, so bistvenega pomena za njihov gospodarski in družbeni razvoj in jim lahko pomagajo doseči energetsko neodvisnost, da se lahko soočijo z globalno krizo.

Naložbe v izobraževanje in usposabljanje so prav tako pomembne v boju proti revščini, brezposelnosti, izseljevanju in begu možganov ter prispevajo k razvoju gospodarstva v teh državah.

Za zaključek pa naj prav posebej izpostavim otoške državice, ki so še posebej ranljive in krhke. Spričo tega bi izvajanje sporazuma iz Cotonouja moralo upoštevati strategijo za Mauritius in načrt ukrepanja za Barbados, ki opredeljujeta vrsto ukrepov za pomoč otoškim državam v razvoju pri vzpostavitvi trajnostnega razvoja.

Diogo Feio (PPE). – (*PT*) Gospod predsednik, Parlament je bil sklican točno v tem trenutku, da odloča o drugi reviziji sporazuma iz Cotonouja.

Prosim, dovolite mi, da izpostavim težave, s katerimi se sedaj sooča Haiti. Tamkajšnje razmere zahtevajo mednarodno solidarnost, ukrepanje in pozornost. Seveda imam v mislih tiste, ki so izgubili življenje, in tiste, ki živijo v resnično obupnih razmerah.

V zvezi s temo današnje razprave pa vemo, da je namen sporazuma iz Cotonouja postaviti okvir za sodelovanje, ki bo predstavljal skupen odziv držav AKP in EU na globalizacijo, pripomogel k miru in varnosti ter spodbujal demokratično politično ozračje.

Revizija iz leta 2005 je naredila nekaj korakov v pravo smer. Še vedno pa je treba veliko postoriti. Svetovna gospodarska in finančna kriza, podnebna vprašanja in vse višji stroški za hrano in energijo so razlogi za novo, revidirano različico.

Ne bom več glasoval, da Evropska unija ohranja enake – in, kjer je mogoče, poveča – zneske pomoči za države AKP. Soglašam z argumentom, da morajo nacionalni parlamenti teh držav sodelovati v postopku revizije sporazuma že sedaj in tudi v prihodnje, ponovno pa tudi izpostavljam, da jih je treba k temu povabiti.

Mario Mauro (PPE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, eden od ciljev, ki bi jih druga revizija partnerskega sporazuma morala imeti, je prav gotovo spodbujanje kulture odgovornosti. Zelo težko bo to doseči brez pomoči organizacij civilne družbe, nevladnih organizacij in tudi parlamentov. Dejansko ne verjamem, da je mogoče oblikovati politike, ki v celoti zadovoljujejo potrebe vključenih skupnosti.

Drugi ključni vidik je humanitarna pomoč. 300 milijard USD pomoči, ki smo jo dodelili v preteklih 40 letih, ni imela nobenega učinka, če upoštevamo, da je bila rast afriške celine v tem obdobju nižja od 0,2 % na leto.

To je apokaliptičen scenarij, ki ga mora mednarodna skupnost začenjati razumeti. Nenazadnje mora tudi problem držav v razvoju obravnavati kot resnično svoj problem, kot problem, ki zadeva vse nas in vsakdanje življenje naših skupnosti in ki ga je treba obravnavati iz dneva v dan skupaj z lokalnimi institucijami, ki so v nenehnem iskanju trohice legitimnosti.

Nazadnje mi dovolite, da poudarim, da vlaganje v človeški kapital pomeni poskušati razumeti, da so največji viri okrevanja prav ljudje, ki živijo v težkih razmerah. Oni so tisti, ki nosijo odgovornost, da svojo celino izvlečejo iz brezna, mi pa moramo prisluhniti problemom teh držav z jasnim namenom: tisto splošno dobro, ki je v interesu ne samo držav AKP, ampak tudi v našem interesu, ter prihodnost naših državljanov.

Gledati bi morali na ljudi namesto na denar, na vsebino namesto na reklamne oglase. Na ta način bomo svoje strategije najbolje uporabili.

Zuzana Roithová (PPE). – (*CS*) Komisar, gospe in gospodje, velikokrat sem že kritizirala dejstvo, da nacionalni parlamenti in nevladne organizacije v državah v razvoju niso vključeni v odločanje o razvojni pomoči in da nimajo dostopa do strateških dokumentov. To je treba v novi reviziji sporazuma iz Cotonouja popraviti. Novi sporazum bi moral vključevati tudi zaveze posameznih vlad in parlamentov, da bodo v svojih državah vzpostavili delujoče davčne sisteme. To je pomembno za obe podpisnici sporazuma. Nazadnje pa države AKP potrebujejo svojo lastno standardno davčno upravo, t. j. načrtovane davčne prihodke za svoje lastne razvojne cilje. To bo posledično pomagalo Uniji v njenem boju proti zlorabi davčnih oaz, proti utaji davkov in nezakonitemu begu kapitala.

Kot podpredsednica, odgovorna za človekove pravice, zahtevam, da mednarodne pogodbe vključujejo tudi določbe o človekovih pravicah, in to ne samo za afriške, karibske in pacifiške države. Z obžalovanjem ugotavljam, da poročilo gospe Joly, ki je v drugih ozirih dobro, ne vsebuje takšne zahteve. Pozivam Komisijo in špansko predsedstvo, da to popravita.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Poročilo, o katerem smo danes razpravljali, zadeva veliko problemov, povezanih z zanesljivo preskrbo s hrano v državah AKP. Menim, da ne moremo govoriti o tej zadevi, ne da bi upoštevali nekatere danosti v evropskem kmetijstvu.

Evropska unija lahko igra in bi morala igrati vlogo regulatorja na svetovnih trgih. Če bi Evropa zmanjšala svojo kmetijsko pridelavo, bi povečan uvoz hrane močno pripomogel k svetovnemu dvigu cen hrane. Zato mora proizvodnja hrane Evropske unije ostati na enaki ravni, tako v korist Evropejcev kot tudi državljanov držav AKP in drugih držav.

Verjamem torej, da so ti vidiki, ki so povezani z zanesljivostjo preskrbe s hrano v revnejših državah, tesno povezani tudi s prihodnostjo evropske skupne kmetijske politike.

Isabelle Durant (Verts/ALE). – (FR) Gospod predsednik, tudi sama bi želela izraziti svojo podporo zelo dobremu poročilu kolegice gospe Joly. Partnerstvo AKP-EU je nujnejše kot kdaj koli prej in tragedija na Haitiju nam kaže, kako nepogrešljivo je, ter da ga moramo še okrepiti.

Nenavadno je vse to govoriti komisarju, ki je danes odgovoren za razvoj, jutri pa bo odgovoren za trgovino, in prav iz tega razloga bi vam želela predstaviti tri predloge.

Prvič, kot so dejali že drugi pred mano, v zvezi s parlamentarnim nadzorom in skupščino bi morali še naprej organizirati dve letni zasedanji in ju ne skrčiti v eno.

Drugič, zakaj ne bi v primeru držav AKP sporazume o gospodarskem partnerstvu podvrgli parlamentarnemu nadzoru namesto, da se držimo strogo poslovne logike? Tako bi se lahko tu vključili parlamenti, ki bi bili odgovorni za nadzorovanje učinkov sporazumov o gospodarskem partnerstvu med prebivalci ter za zaščito njihovih interesov v tem okviru.

João Ferreira (GUE/NGL). - (*PT*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, revizija sporazuma iz Cotonouja bi morala spodbujati premik v politiki Evropske unije na področju sodelovanja in razvojne pomoči. Ta politika bi morala biti usmerjena k pristnemu sodelovanju in solidarnosti in bi morala pomagati spodbujati avtonomen in suveren razvoj držav AKP.

Nešteto je mehanizmov, ki trenutno zagotavljajo, da veliko teh držav ostaja nadvladanih in podrejenih. Dušeč zunanji dolg, večkrat preplačan, a še vedno rastoč, igra ključno vlogo v vzpostavitvi te vrste odnosov.

Pritisk Evropske unije, da se izvajajo sporazumi o gospodarskem partnerstvu – ki so po vsebini sporazumi o prosti trgovini –,je privedel do razmisleka o sedanjih prednostnih nalogah Evropskega razvojnega sklada, ki ga je treba ponovno preučiti, in pokazal pot, po kateri sedaj hodimo. To je pot, po kateri želimo prisiliti te države, da se podredijo novim odnosom, ki temeljijo na odvisnosti, ter interesom multinacionalk, vse to pa vodi v pretirano izkoriščanje njihovih virov za zadovoljevanje interesov, s katerimi se njihovi državljani ne strinjajo.

Razvojna pomoč ne sme biti pogojena z izvajanjem sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Pomisleke in nasprotovanja držav AKP je treba spoštovati, skupaj s prednostnimi zadevami, ki jih same določijo.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Gospod predsednik, povedal bom kar naravnost: menim, da odstavek 31 sedanjega predloga za drugo revizijo sporazuma ni smiseln. Tudi sam nasprotujem neke vrste štafetnemu teku, ki ga ustvarjajo razni sporazumi o ponovnem sprejemu priseljencev, na podlagi katerih se te osebe pošiljajo iz ene države v drugo. V tem smislu je prav gotovo nujno, da so takšni stopničasti sporazumi bolje urejeni na mednarodni ravni. Zdi pa se mi še pomembneje, da se takšnim vrstam situacij sploh skušamo izogniti. Zato verjamem, da ideja o izvedbi krožne vize za ljudi iz držav AKP ni prava pot. Podprimo raje samopomoč. Spodbujajmo samozadostnost. Spremenimo prejemnike miloščine v proizvajalce s samospoštovanjem. To bi zagotovo zaustavilo socialno izseljevanje in beg pred socialno revščino.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Gospod predsednik, danes popoldne je potekala razprava o obsežni in nepredstavljivi naravni nesreči na Haitiju in o tem, kako lahko Evropa pomaga žrtvam. Ta razprava bi nas morala spomniti – zato sem tudi na nocojšnji večerni seji prosil za besedo –, da se moramo sporazumov z državami, ki se soočajo z resnimi gospodarskimi težavami in so posebej ranljive za naravne nesreče, kot je pokazala tudi tragedija na Haitiju, lotiti v popolnoma drugačnem duhu kot drugih gospodarskih sporazumov, ki jih sklepa Evropska unija. Govorimo o državah, ki so prepuščene revščini, bedi in boleznim. Govorimo o državah, v katerih izraz "humanitarna kriza" že postaja pravilo.

Naša odgovornost, naša naloga in naš nazor, temeljni kamen Evropske unije, je, da človeško življenje postavimo nad vse ostalo, nad katero koli tehnično ali gospodarsko dimenzijo. Zato moramo vse, o čemer smo danes razpravljali, torej birokracijo in tehnična vprašanja, rešiti kar se da hitro.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Gospod predsednik, ko pomislim na Karibe, se mi pred očmi pojavita dve podobi: sedanja velika naravna nesreča na Haitiju in, glede na to, da v Parlamentu delam že vrsto let, tudi podoba poslancev EP na razkošnih zasedanjih Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU.

Po tej dolgi razpravi, v kateri smo slišali pomembne stvari, bi bilo morda mogoče posredovati zelo konkretno sporočilo in tako spričo sedanjih razmer na Haitiju preklicati naslednje eno ali dve potratni zasedanji Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU v teh državah ter čisti dobiček uporabiti v korist žrtev. To bi bilo sicer kot kaplja v ocean, vendar pa bi imelo simbolično vrednost in bi pokazalo, da vse te visokozveneče besede, ki jih izgovorimo v Parlamentu, resnično tudi mislimo.

Crescenzio Rivellini (PPE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, Skupna parlamentarna skupščina AKP-EU je zelo pomembna na tej politični točki, ko je globalizacija bolj ali manj razdelila svet na države, ki proizvajajo izdelke, in države, ki proizvajajo ideje, ter povzročila pretok delovne sile in seveda tudi blaga.

V srcu tega postopka je Sredozemlje, pravo osišče Evrope in držav AKP. Cotonoujska pravila se morajo torej prilagoditi tem novim razmeram in zato predlagam – na zahtevo predsednika Republike Italije Giorgia Napolitana, ki uradno podpira ta predlog –, da se decentralizirani urad ali redno letno srečanje Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU postavi v najbolj večetnično, najbolj sredozemsko evropsko mesto, ki je tudi blizu držav AKP: v Neapelj.

Ponavljam torej – spet na zahtevo predsednika Republike Italije –, da predlagam, da se ta predlog obravnava v novih sporazumih. Poleg prinaša tudi prednost približevanja Evrope njenim državljanom in prebivalstvu južne Italije, ki je prava logistična platforma Evrope za sredozemske države.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (*PL*) Gospod predsednik, dovolim si prositi za besedo, zatem ko sem poslušal govor gospoda Niculescuja, in bi želel močno podpreti njegovo misel – da v naših gospodarskih odnosih z drugimi državami, vključno z državami AKP, ne smemo pozabiti na zanesljivost preskrbe s hrano v evropski družbi. V zvezi z državami AKP se lahko spomnimo reforme trga sladkorja, ki je bila izvedena pod plemenitim sloganom o podpori tem državam, dejansko pa je razmere v Evropski uniji za naše kmete in potrošnike zelo poslabšala in državam AKP ni kaj prida pomagala. Imejmo vedno pred očmi zanesljivost preskrbe s hrano ter našo družbo, ki potrebuje to zanesljivost.

Karel De Gucht, *član Komisije*. – Najprej naj v zvezi z GSP in GSP+ povem, da načeloma ne nasprotujemo njuni vključitvi v sporazum iz Cotonouja, zavedati pa se moramo, da sta GSP in GSP+ enostranska, sporazum iz Cotonouja pa je pogodben. Menim, da ju je zato zelo težko vključiti v sporazum iz Cotonouja; morda pa lahko vseeno najdemo načine za subtilnejšo povezavo.

(FR) Demokratični nadzor: več govornikov je zahtevalo, da nadaljujemo z dvema letnima plenarnima zasedanjema. Komisija je pripravljena ponovno preučiti svoje stališče, vendar pa bi se morda vseeno lahko dogovorili, da regionalna srečanja sovpadejo, kolikor je to mogoče, z enim ali dvema plenarnima zasedanjema, saj se mi zdi, da vsa zasedanja Evropskega parlamenta, skupaj s tistimi v okviru drugih institucij, na koncu tvorijo ogromno število zasedanj. Zato se načeloma strinjam z idejo o dveh plenarnih zasedanjih, poskušajmo pa ju približati regionalnim srečanjem.

Več govornikov je govorilo tudi o vrsti sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Za ta izraz smo se odločili skupaj, dejansko pa bi jih morali poimenovati "sporazumi o razvojnem partnerstvu", in menim, da bi to tudi poenostavilo razprave z državami AKP. Menim, da bi bila zaradi tega razprava verjetno nekoliko bolj odprta. Vsekakor pa velja, da če bo Evropski parlament na neki točki soglašal z novo Komisijo, katere član sem, bom skušal storiti vse, kar je v moji pristojnosti, da ti sporazumi uspejo in da bom prisostvoval zasedanjem Skupne parlamentarne skupščine.

Bilo je tudi nekaj vprašanj o davčnih vidikih. Mislim, da sem o tem govoril že v uvodnem delu svojega govora, in resnično verjamem, da je pomembno, da to postane ključna tema naših razprav z državami AKP in tudi med nami samimi, saj, bodimo realni – in vem, da se tudi špansko predsedstvo resnično zanima za to področje –, če resnično želimo nekaj storiti, moramo biti tudi pogumni in poseči v naše družbe v teh državah v razvoju. Težava se ne pojavlja samo tam, pojavlja se tudi – rekel bi celo zlasti – v odnosu med Evropo in njenimi družbami in industrijami v državah v razvoju. Proces že poteka in, kot vem, bo špansko predsedstvo tudi prevzelo pobude v zvezi s tem.

Preseljevanje.

V členu 13 bi obe strani želeli posodobiti določbe o preseljevanju. V zvezi s členom 13 naj povem, da je Komisija že podala uravnotežen in koherenten predlog, ki temelji na treh stebrih sodelovanja na področju preseljevanja in razvoja, zakonitega in nezakonitega preseljevanja ter ponovnega sprejema. Vidiki, ki jih izpostavlja poročilo, so bili ustrezno upoštevani. Vsa področja si zaslužijo enako pozornost. Pogajanja so v teku in optimistični smo, da bomo dosegli sporazum ter ohranili ravnovesje med tremi stebri.

Gospod Cashman je omenil diskriminacijo. Gospoda Cashmana trenutno ni tu, toda menim, da ima popolnoma prav. Spolna usmerjenost je bila eden od elementov, ki jih je Komisija predlagala in ji pripisuje velik pomen, vendar pa se morate zavedati, kot se tudi Komisija, da v nekaterih državah AKP homoseksualnost prepoveduje zakon. Pred kratkim smo posredovali pritožbo burundskemu predsedniku in tudi ugandskemu predsedniku, kajti uvedla sta diskriminatorne zakone, vendar pa je to zelo občutljiva zadeva in menim, da se boste morali v določenem trenutku spoprijeti s tem. Bodisi vztrajajte, naj bo besedilo zelo jasno, in verjetno ne boste dosegli dogovora – to je prva možnost; druga možnost pa je ta, da bi morda lahko uporabili manj specifično izražanje. Izražanje ZN je manj specifično, vseeno pa zajema tudi spolno usmerjenost. O tem je treba še naprej razpravljati v pogajanjih. Mislim, da sem se odzval na večino točk, čeprav sem morda zaradi tega predolgo govoril.

Eva Joly, *poročevalka.* – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, od uveljavitve sporazuma iz Cotonouja se revščina ni nič zmanjšala. Torej smo v svoji razvojni nalogi odpovedali. V tej drugi reviziji se mora nekaj spremeniti.

Z veseljem vam povem, da imamo precej široko soglasje o ukrepih, ki jih sedaj predlagam, in menim, da je eden od ukrepov, ki jih lahko uporabimo za izkoreninjenje revščine, da resnično odpravimo davčne oaze in, da ta instrument uporabimo, da opravimo, kar lahko. V Evropski uniji in v regiji AKP lahko multinacionalke prisilimo, da prijavijo svoj zaslužek v vsaki državi, kjer poslujejo, in tudi znesek davka, ki ga plačajo.

To je tudi mednarodna zahteva. Vendar pa bo minilo veliko let, preden bo ta zahteva izpolnjena na mednarodni ravni. Zato izkoristimo priložnosti, ki jih imamo v okviru tega sporazuma, in to pravilo uvedimo v Evropi. Zato vas tudi prosim, da zavrnete predlagano spremembo odstavka 16 in ohranite prvotno besedilo, ki nas poziva, da najprej pospravimo po svoji hiši.

V enakem smislu lahko zahtevamo od naše investicijske banke, da ukrepa v zvezi z davčnimi oazami. Prepovedati bi morali vlaganja Evropskega razvojnega sklada v podjetja, ki ne služijo dobičkov v državah, v katerih poslujejo, ampak v davčnih oazah.

Primer tega je Zambija, kjer so bila izpeljana zelo velika vlaganja – mislim, da je bilo nič manj kot 46 milijonov USD – v rudnik Mopani. S tem se ni življenje Zambijcev prav nič izboljšalo; izboljšalo pa se je življenje delničarjev, ki so se okoristili s to pomočjo. To je torej popolnoma kontraproduktivno. To je v naši pristojnosti. Naši banki lahko spremenimo mandat. Storimo torej, kar je v naših močeh, in ničesar ne odlašajmo na jutri. Ukrepajmo na tem področju.

Imamo pa tudi načela, katerim bi morali ostati popolnoma zavezani: človekove pravice in pravice priseljencev; pozivam vas, da ohranite predlagano besedilo člena 31 in ne zavirate ugovorov proti dvostranskim sporazumom, ki so v resničnem življenju le izkoriščanje priseljenskih tokov.

(Aplavz)

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri (v sredo, 20. januarja 2010).

Pisne izjave (člen 149)

Corina Creţu (S&D), *v* pisni obliki. – (RO) Druga revizija sporazuma iz Cotonouja je priložnost za oceno področij, ki so bila nepravilno ali neučinkovito spremenjena, in tudi čas za popravke sporazuma v skladu z dogajanji v procesu globalizacije. Soočiti se moramo s številnimi izzivi, ki so jih povzročila gospodarska in družbena dogajanja, kot so gospodarska in finančna kriza ter oboroženi spopadi, in negativni trendi v zdravju prebivalstva, kar se odraža v vse večjem številu ljudi, okuženih s prenosljivimi boleznimi (tuberkuloza, AIDS, malarija), in vse večjem številu žrtev nasilja ali naravnih nesreč. Izzive pred nas postavljajo tudi podnebne spremembe, ki jih je težje nadzorovati, vsi ti izzivi skupaj pa pripomorejo k temu, da mora prebivalstvo držav v razvoju nujno postati odpornejše na sistemske socialne nepravilnosti. Ob tem se tudi predpostavlja, da se ponudba za razvojno sodelovanje bolj osredotoči na ključne elemente v sistemih javnega zdravstva in izobraževanja. Zato menim, da je ključnega pomena, da se s temi vidiki ukvarjamo bolj jasno, in sicer da konsolidiramo naslov I – Razvojne strategije – v delu 3 sporazuma.

Martin Kastler (PPE), *v* pisni obliki. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, glasoval bom za to poročilo, ker menim, da je poglobitev sodelovanja med Evropsko unijo in državami AKP v okviru partnerskih sporazumov pomembna. Pri tem moram izpostaviti, da poročilo vsebuje tudi besedno zvezo "zaščita spolnega in reproduktivnega zdravja". A kaj se skriva za to besedno zvezo? Ali, prvič, pomeni zagotavljanje dobrega telesnega in duševnega počutja ljudi v povezavi z vsemi področji človekove spolnosti in reprodukcije – na primer z odpravljanjem spolnega nasilja in pohabljanja spolnih organov? Ali, drugič, pomeni dostop do informacij o tem, čemur sedaj pravimo načrtovanje družine? Ali, tretjič, vključuje tudi splav? V preteklosti sta se Komisija in Svet jasno izrazila v odgovorih na vprašanja poslancev EP, da "spolno in reproduktivno zdravje" ne vključuje splava. Natanko tako to razumem jaz. Zato menim, da je pomembno potrditi, da izraz "spolno in reproduktivno zdravje žensk" ni mišljen v kontekstu splava, in predlagam, da se to pojasni v besedilu sporazuma.

Siiri Oviir (ALDE), v pisni obliki. – (ET) Danes poteka druga revizija sporazuma iz Cotonouja, ki je bil uveden leta 2000, in v okviru te revizije nameravamo uvesti vrsto sprememb sporazuma, ki nam bodo pomagale doseči cilje, opredeljene v sporazumu: odprava revščine, gospodarski razvoj in postopno vključevanje afriških, karibskih in pacifiških držav v svetovno gospodarstvo. Omeniti velja, da je se je od prejšnje revizije sporazuma iz Cotonouja v letu 2005 zvrstilo veliko novih dogodkov v globalnem prostoru (npr. finančna kriza, podnebne spremembe, rast cen hrane in energije), ki so neposredno prizadeli države v Afriki, na Karibih in na Pacifiku. Popolnoma se strinjam z mnenjem poročevalke, da bi vsi tisti dogodki v globalnem prostoru, ki so se zgodili, lahko otežili doseganje cilja sporazuma iz Cotonouja in razvojnih ciljev tisočletja do leta 2015, če jih ne bomo ustrezno obravnavali v postopku revizije sporazuma. Kot je dobro znano, so se EU in države AKP danes dogovorile o področjih in členih sporazuma iz Cotonouja, ki bodo prenovljeni, pri čemer je bilo zgoraj omenjeno deloma tudi upoštevano. Na žalost to pomeni – kar je zaskrbljujoče –, da Evropski parlament, Skupna parlamentarna skupščina AKP-EU in parlamenti držav članic in držav AKP niso sodelovali v postopku sprejemanja pravilnih odločitev, kar odločilno vpliva na preglednost in verodostojnost revizije sporazuma. Menim, da bi morali, če želimo povečati demokratično legitimnost in odgovornost do samih sebe, okrepiti vlogo Evropskega parlamenta, Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU in parlamentov držav članic in držav AKP v postopku revizije sporazuma.

9. Procesne pravice v kazenskih postopkih (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je razprava o

– vprašanju Svetu za ustni odgovor o p, ki so ga v imenu Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve postavili Sarah Ludford, Elena Oana Antonescu, Carmen Romero López, Heidi Hautala in Rui Tavares (OO-0155/2009 - B7-0343/2009),

– vprašanju Komisiji za ustni odgovor o p, ki so ga v imenu Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve postavili Sarah Ludford, Elena Oana Antonescu, Carmen Romero López, Heidi Hautala in Rui Tavares (O-0156/2009 - B7-0344/2009).

Sarah Ludford, *vlagateljica*. – Gospod predsednik, odkrito in v celoti priznavam, da so dogodki prehiteli ti dve vprašanji za ustni odgovor, ki sta bili vloženi 1. decembra lani, a je vendar vseeno vredno imeti to razpravo, da potrdimo, da je vprašanje procesnih pravic po žal predolgih letih zanemarjanja ponovno na naših mizah, ter poudarimo nujnost in prednostno obravnavo tega programa.

V zadnjem desetletju se je Evropski parlament vztrajno pritoževal, da postopkovna jamstva in pravice obtožencev niso bila deležna enake pozornosti, kaj šele dejanj, kot ukrepi za povečanje hitrosti in učinkovitosti preiskav in pregona. Zadnje navedeno smo podprli, ker se na ta način pač ujame več zločincev. Tisti, ki načeloma zavračajo evropski nalog za prijetje, so zagovorniki mafijskih zločincev in roparjev, posiljevalcev in teroristov na begu. Tu gre za vprašanje uravnoteženosti in pridobitve "evropskega naloga za prijetje plus" ter s tem splošne pravičnosti prek postopkovnih jamstev, ki so del poenostavitve čezmejnega pregona. Nasprotniki evropskega naloga za prijetje seveda ne želijo nobenega ukrepanja EU na področju pravic, želijo samo "evropski nalog za prijetje minus".

Vendar pa je uporaba evropskega naloga za prijetje brez ustreznih postopkovnih jamstev v nekaterih primerih pripeljala do odrekanja sodnega varstva, kajti vzajemno priznavanje ni bilo podprto s trdno osnovo za vzajemno zaupanje. Eden od teh primerov je moj volivec Andrew Symeou. Andrew je zaprt v Grčiji že šest mesecev in čaka na sojenje na podlagi obtožbe uboja, ki je bila menda osnovana na podlagi zmotne ugotovitve identitete in žal tudi policijske brutalnosti nad pričami, poleg tega pa je bil menda tudi evropski nalog za prijetje nepravilno uporabljen. Ko smo se leta 2002 dogovorili o nalogu, so vse strani razumele, da bodo temu ukrepu, ki bo veljal za državljane EU, ki se jim sodi ali so zaprti v drugi državi članici, takoj sledili ukrepi, ki obtožencu zagotavljajo pravico do poštenega sojenja in jamčijo, da ni sodnih zmot. To obljubo so države članice prelomile, ko niso sprejele predloga Komisije iz leta 2004 za razumno širok okvirni sklep o procesnih pravicah, sedaj pa je nesistematični pristop največ, kar lahko iztržimo. Hvaležna sem švedskemu predsedstvu, da ga je ponovno uvedlo, vendar imamo sedaj samo postopen načrt.

Videti moramo na pol poln kozarec in biti optimistični, čeprav obžalujem, da Svet obljublja, da bo samo premislil, ne pa uzakonil t. i. evro-varščine, ki bi pomagala Andrewu Symeouju, ki mu je bila varščina izrecno zavrnjena, ker je tujec. Sedaj se od sodnikov zahteva, da izvršijo sodbe in sodne naloge v drugih državah članicah, ne da bi ugotavljali dejansko stanje, vse bolj pa bodo izpostavljeni kritikam in javnemu nezadovoljstvu, če ne dosežemo vseevropske skladnosti z minimalnimi postopkovnimi jamstvi in pravicami obtoženca v kazenski preiskavi in pregonu. Ne gre samo za posamezne državljane, ki se bojijo, da so jamstva pravic neustrezna; predstavlja tudi oviro za sodnike, policiste in tožilce v njihovem sodelovanju.

Verjamem, da bi zagotovilo človekovih pravic v evropskih nalogih za prijetje moralo biti izrecna pravica pri izročitvi, tudi če Komisija tega ne mara preveč. Zahvaljujoč liberalnim demokratom, britanska zakonodaja, ki izvaja ta ukrep, pravi, da se mora sodišče prepričati, da se Evropska konvencija o človekovih pravicah ne krši. Kako nenavadno je, da se britanska sodišča plašno poslužujejo te določbe, da bi preprečila izročitev. Če bi vse države članice resnično spoštovale svoje obveznosti v skladu z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah, morda ukrepi na ravni EU sploh ne bi bili potrebni. Problem ni pomanjkanje standardov, ampak pomanjkanje praktičnega vidika, veliko držav članic pa se zaradi tega tudi znajde pred sodiščem v Strasbourgu. Če upoštevamo, da Pogodba o Evropski uniji in sedaj tudi Pogodba o delovanju Evropske unije obvezujeta države članice, da spoštujejo Evropsko konvencijo o človekovih pravicah, je to sramotno in nesprejemljivo. Zato vsekakor potrebujemo mehanizem za uveljavitev na ravni EU, ki bo odslej na voljo na podlagi pristojnosti Komisije za kršitve in pristojnosti Evropskega sodišča za nadzorovanje. Zato morajo biti ukrepi EU skladni z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in ji ne smejo nasprotovati ali jo spodkopavati, obenem pa morajo prinašati dodano vrednost s krepitvijo praktičnega izvajanja.

Upam, da se Komisija in Svet strinjata, da mora biti standard direktiv, ki jamčijo temeljne pravice, visok. Pobuda držav članic o tolmačenju in prevajanju, ki predlaga besedilo, o katerem se je Svet dogovoril prejšnji oktober, je manj ambiciozna kot besedilo Komisije in mora biti izboljšana. Zato smo zaskrbljeni, da prvi ukrep ne kaže najvišjih standardov. Upam, da bomo ambicioznejši in da bomo postavili precedens za naslednje faze vzpostavitve procesnih pravic, ki jim po tolmačenju in prevajanju sledijo drugi ukrepi, kot je pravni nasvet, pravica do obveščenosti, pravica do posvetovanja s konzularnimi organi in tako naprej. Zato želim od Sveta in Komisije zagotovilo, da bodo ukrepi v načrtu hitro izvedeni, da ohranimo zagon in resnično vzpostavimo pravice do poštenega sojenja, za katere je že davno čas.

Diego López Garrido, *predsedujoči Svetu*. – (ES) Vesel sem, da so baronica Ludford, ki je pravkar govorila, gospa Antonescu, gospa Romero, gospa Hautala in gospod Tavares vložili to vprašanje, kajti dejansko se soočamo z izredno pomembnim vprašanjem postopkovnih jamstev v kazenskih postopkih. O tej temi bi želel povedati, da soglašamo, da je treba dati več pozornosti tej zadevi, na katero ste nas opozorili, prav tako se tudi strinjamo, da bi jo bilo treba uskladiti na evropski ravni.

V svojem vprašanju ste že na začetku nakazali, da je švedsko predsedstvo doseglo velik napredek. In švedsko predsedstvo je res doseglo pomemben premik na tem področju. Oktobra se je Svet dogovoril o splošnih smernicah za besedilo o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih, le mesec pozneje, novembra, pa je Svet sprejel načrt za nadaljnje korake pri drugih ukrepih v zvezi s postopkovnimi jamstvi, kot odgovor na poziv baronice Ludford k ukrepanju. Nekatere od teh ste tudi sami omenili, baronica Ludford, kot je pravica do obveščenosti o pravicah – ponovitev besede je namerna – in obveznostih osebe v katerih koli kazenskih postopkih, o pomoči, o pravnem nasvetu, o komunikaciji s člani družine in konzularnimi organi ali o posebnih jamstvih, ki jih je treba vzpostaviti, ter zaščita ranljivih obtožencev. To je bilo v zvezi s Svetom med švedskim predsedstvom.

Na tej točki lahko rečete: to je sicer v redu, vendar ali je bil z Evropskim parlamentom sklenjen kak dogovor, da to delo še naprej opravlja prednostno? In lahko vam odgovorimo: da, nadaljevanje s tem pristopom je prednostna naloga. Kako? S kakšnimi pobudami?

Prva stvar, ki jo bo špansko predsedstvo poskušalo storiti, je ta, da bo v sodelovanju z Evropskim parlamentom zagotovilo sprejetje direktive o pravicah do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih, ki jo je predlagalo 13 držav članic. S predlogom, ki ga je vložila Komisija, ni bilo mogoče nadaljevati, zato je 13 držav članic nadomestilo to pobudo. Želimo si, da bi bila ta pobuda potrjena, seveda v sodelovanju z Evropskim parlamentom. Poleg tega upamo, da bo Komisija uvedla ustrezne pobude za preostale vidike postopkovnih jamstev. Zelo si želimo, da se to čim prej zgodi, da lahko začnemo postopek njihovega sprejetja, seveda v povezavi s Svetom in Parlamentom.

Za zaključek vam želim povedati, da namerava špansko predsedstvo v mesecu marcu v sodelovanju s Komisijo in Evropsko pravno akademijo organizirati seminar v Madridu na temo skupnih standardov v postopkovnih jamstvih. To pa kaže, baronica Ludford, da se z vsem srcem strinjamo z vami in vsemi, ki so podprli to vprašanje o nujni ureditvi teh zadev, njihovi uskladitvi po vsej Evropi in, seveda, o sprotnem obveščanju Parlamenta o napredku.

Jacques Barrot, podpredsednik Komisije. – (FR) Hvala za to vprašanje. Dobro veste, koliko pomena pripisujem tem postopkovnim jamstvom. Res je, da se Komisija že vrsto let bori, da bi zagotovila, da se ta minimalna skupna pravila glede pravice do obrambe resnično uporabljajo v vseh kazenskih postopkih v Evropi. To je nujno za pravosodno sodelovanje in je pogoj za prepotrebno medsebojno zaupanje med državami članicami. Komisija je neumorno delala, da bi zagotovila sprejetje evropske zakonodaje na tem področju. Poleg tega tudi drži, da je, zahvaljujoč švedskemu predsedstvu, Svet 30. novembra 2009 sprejel načrt. To je ključni korak za vzpostavitev evropske zakonodaje o minimalnih postopkovnih jamstvih. Države članice so se s pomočjo tega akta dogovorile o področju uporabe te zakonodaje in njenem prednostnem sprejetju, v polnem sodelovanju z Evropskim parlamentom. Kot vi sem tudi sam prisluhnil gospodu Lópezu Garridoju, ki je zelo dobro pojasnil, kako si je tudi špansko predsedstvo prizadevalo, da bi se ti začetni ukrepi sprejeli, s čimer bomo dobili celo vrsto minimalnih jamstev.

Res je, da se nam je postopni pristop iz načrta na koncu zdel dobra rešitev. S tem pristopom bomo lahko dosegli želeni cilj. Postopni pristop ne pomeni samo tega, da lahko vsako pravico podrobneje analiziramo v okviru zakonodajnega predloga, ampak tudi, da lahko v pogajanjih vsako pravico preučimo posamično. S tem se lahko izognemo medsektorskemu barantanju, ki je včasih značilno za preveč široko zastavljena zakonodajna besedila in ki nekaterim državam članicam omogoča zaviranje pogajanj, da bi pridobile prednost

pri določeni točki. Zato sem, gospa Ludford, prepričan, da bo nova Komisija delala kakor hitro je mogoče, da vloži vse zakonodajne predloge, ki so opredeljeni v načrtu, in zagotovi njihovo čimprejšnje sprejetje.

Kar zadeva pravico do tolmačenja in prevajanja, ki je prva določba v načrtu, je Komisija vzela na znanje pobudo, ki jo je predstavilo več držav članic. Ta pobuda, to moram reči, je osnovana na predlogu Komisije iz julija 2009 in na pogajanjih Sveta v drugi polovici leta 2009. Vendar pa tudi drži, da pobuda držav članic ni popolnoma skladna z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah ali s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice.

Prejšnjemu predlogu Komisije, ki je tolmačenje sestankov med obtoženim in njegovim zagovornikom opredelil kot obveznost, pobuda držav članic ne sledi v celoti, saj le-ta to pravico omeji le na komunikacijo s policijskimi organi in med sojenjem. Poleg tega je prejšnji predlog Komisije zagotavljal pravico do prevajanja, ki je v besedilu Komisije obsežnejša.

Seveda bo na tem področju še veliko dela med Evropskim parlamentom in Svetom, in menim, da bomo uspeli pripraviti ambiciozno besedilo o procesnih pravicah. To je bistvenega pomena, če želimo ustvariti resnično evropski pravosodni prostor. Zagotovili bomo tudi, da je besedilo skladno s standardi iz Evropske konvencije o človekovih pravicah in sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice kot tudi Listine o temeljnih pravicah. Zato sem prepričan, da se lahko zanesemo na Parlament, da bo ustrezno ukrepal, ponovno pa poudarjam, da nam bo tudi špansko predsedstvo nudilo podporo.

Elena Oana Antonescu, *v imenu skupine PPE.* – (RO) Čeprav smo napredovali na področju vzajemnega priznavanja sodb v kazenskih zadevah, pa je napredek na področju jamčenja in zagotavljanja pravic osumljencev in obtožencev zelo skromen.

Pomembnost skupnih standardov predstavlja predpogoj za vzpostavitev medsebojnega zaupanja v pravne sisteme držav članic. Neuravnoteženost pravice osumljencev in obtožencev na eni strani in instrumenti, ki jih ima tožilstvo na voljo, na drugi strani lahko ogrozijo načelo vzajemnega priznavanja sodb. Zato je pobuda švedskega predsedstva iz julija 2009 o načrtu za povezovanje procesnih pravic osumljencev ali obtožencev predstavljala zelo pomemben korak naprej.

V zvezi s pravico do prevajanja in tolmačenja je Lizbonska pogodba z uveljavitvijo 1. decembra 2009 vzpostavila nov institucionalni okvir. Predlog okvirnega sklepa, ki je bil še v postopku v Odboru za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, je moral biti pretvorjen v predlog direktive, da se je lahko delo na dosjeju nadaljevalo.

Zaskrbljeni smo bili zaradi časovnega okvira in obsega uporabe prihodnjih pobud o procesnih pravicah. Zato smo se odločili, da ta vprašanja predložimo Komisiji in Svetu. Kmalu po predložitvi v decembru je 13 držav članic, vključno z Romunijo, pobudo za direktivo predstavilo Evropskemu parlamentu in Svetu. Prepričana sem, da bomo v celotnem postopku uspeli izboljšati to besedilo, tako glede njegovega področja uporabe kot tudi glede zagotovitve enotnosti postopkov in kakovosti prevajanja in tolmačenja.

Glede drugih ukrepov iz načrta pa verjamemo, da je njihov namen zagotoviti dostop do pravic kot tudi do pravnega nasveta in pomoči, vzpostaviti posebna jamstva za osumljene ali obtožene osebe, ki so ranljive, kot tudi zagotoviti informacije o pravicah teh oseb in stroških. Želeli bi videti jasne zaveze Sveta in Komisije, da bi bili predlogi uredbe pripravljeni takoj, kot je mogoče.

Razlike, ki trenutno obstajajo med državami članicami, zahtevajo takojšnje sprejetje skupnih standardov.

Carmen Romero López, v imenu skupine S&D. – (ES) Rada bi pozdravila špansko predsedstvo in obenem tudi poudarila, da je to prva pobuda o procesnih pravicah. O tej temi smo že razpravljali, vendar pa je obvisela v zraku, ko se je švedsko predsedstvo zaključilo.

Ta osnutek pobude je že v Parlamentu in prva razprava je že mimo. Zato verjamemo, da je vprašanje tehtno in bo še naprej tehtno zaradi pomembnosti teme. Izboljšave je prav gotovo mogoče narediti na tem področju in upam, da bomo dosegli napredek, kajti pobuda prehaja skozi različne faze.

Kot je izpostavil že gospod Barrot, predlog Komisije je bil nedvomno ambicioznejši in zato moramo v Parlamentu izboljšati sedanje besedilo. To vsekakor ni novo besedilo, saj sta Parlament in Komisija o njem že razpravljala, z nasprotovanjem držav članic.

Švedsko predsedstvo je poskušalo stvari ponovno zagnati na podlagi načrta, vendar pa je kljub temu ta zadeva za države članice še vedno zahtevna. Situacija se je precej spremenila po uveljavitvi Lizbonske pogodbe,

kajti Parlament sedaj lahko sprejema odločitve. Verjamemo torej, da morata Komisija in Svet procesne pravice ponovno preučiti v novem scenariju, v katerem smo se znašli danes.

Želeli bi, da bi te procesne pravice obravnavali kot sveženj. Ni mogoče priznati pravice do prevoda brez priznavanja pravice do pravne pomoči ali pravice do obveščenosti. Zato morajo biti načrti Komisije, da iz leta v leto nadaljuje z vlaganjem predlogov za te pravice, po našem mnenju pospešeni, da se lahko to temo obravnava kar se da hitro.

Drži, da protiteroristična zakonodaja razveljavlja jamstva, vendar če želimo vzpostaviti območje pravice in svobode, moramo zaupati svojim vrednotam, da jih lahko prenesemo tudi v evropski projekt.

Graham Watson, *v imenu skupine ALDE.* – Gospod predsednik, Parlament je predlagal uvedbo evropskega naloga za prijetje 6. septembra 2001. Na našem predlogu bi se še vedno nabiral prah, če se ne bi čez pet dni v New Yorku zgodilo, kar se je. Gospod Bin Laden nam je pomagal uresničiti to zadevo in meni je pripadla čast, da ta ukrep pilotiram skozi Parlament.

Parlament je takrat vztrajal, da morajo nalog spremljati minimalna postopkovna jamstva v kazenskih postopkih. Komisija je svoje predloge pripravila v letu 2002 in poskrbela za hitro ukrepanje. Torej zakaj je še do nedavnega to ležalo v poštnem predalu Sveta? Zakaj se Komisija ni potrudila, da bi bili vsi njeni predlogi potrjeni, ne pa da je dopustila, da so se potrjevali posamično?

Evropski nalog za prijetje je nadomestil izročitev. Čas za predajo je precej skrajšal. Spodbudil je neposredni stik med pravosodnimi organi držav članic. Izločil je odločitve na podlagi političnih interesov, tako da države članice predajajo svoje lastne državljane.

Evropski nalog za prijetje je precej izboljšal pravno državo na naši celini, vendar pa temelji na vzajemnem zaupanju in vse preveč je primerov, ko naši državljani dvomijo v to zaupanje.

Dva moja volivca sta trenutno v priporu na Madžarskem in čakata na sojenje. Čeprav je bila njuna izročitev zahtevana že pred letom dni in čeprav sta tam že dva meseca, nista še bila obtožena in do njunega sojenja bo morda preteklo več mesecev. Eden je izgubil delo, ki je glavni vir preživljanja njegove družine. Obema je bila odvzeta možnost stika s svojimi najbližjimi. In vendar sta morda oba nedolžna in nista zagrešila dejanj, za katera sta obdolžena.

Takšni primeri mečejo slabo luč na evropsko pravosodno sodelovanje. Pasivnost vlad v Svetu je sramota. Vlagatelji tega vprašanja za ustni odgovor imajo prav: zahtevajo takojšen odziv Evrope.

(Govornik se je strinjal, da sprejme vprašanje na podlagi modrega kartončka v skladu s členom 149(8).)

Predsednik. - Hvala, gospod Watson. Nameraval sem vas poimenovati "boter" evropskega naloga za prijetje, vendar bi lahko bilo to napak razumljeno.

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – Gospod Watson, Bin Ladna in 11. september navajate kot razlog za premik v prizadevanjih za sprejetje evropskega naloga za prijetje. Ali zagovarjate mnenje, da bi evropski nalog za prijetje morali uporabiti samo proti teroristom in morilcem ter v primeru hujših nasilnih kaznivih dejanj?

Graham Watson, *v imenu skupine ALDE.* – Gospod predsednik, z dovoljenjem, gospoda Bin Ladna nisem navedel kot razlog, dejal sem, da nam je pomagal pospešiti postopek. Nalog ni bil nikoli mišljen samo za teroristična kazniva dejanja, ampak za vsa hujša kazniva dejanja. Tisti, ki mu nasprotujejo, so dejansko tisti, ki nasprotujejo pravni državi na naši celini in zaščiti, ki jo evropski nalog za prijetje nudi našim državljanom.

Heidi Hautala, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (*FI*) Gospod predsednik, gospod Watson ima popolnoma prav, ko pravi, da je Evropski parlament že od samega začetka vztrajal, da morajo evropski nalog za prijetje spremljati tudi jasni minimalni standardi v kazenskem postopku. Sedaj lahko jasno vidimo vrsto problemov, s katerimi se sooča veliko držav članic, ker je bil evropski nalog za prijetje zgrajen na pesku. Dejansko je bil zgrajen na pesku, kajti predpostavka je, da bi se morale države članice zanesti na pravne sisteme drugih: da pravna država in standardi poštenega sojenja realno obstajajo v različnih državah članicah.

Kot nekateri pred mano bi tudi sama lahko pripovedovala zgodbe o tem, kako stvarnost ni takšna in kako je nujno, da Komisija ukrepa, kot je predlagal tudi kolega poslanec pred mano. Vzpostaviti moramo celovit sistem, kjer se v ospredje postavijo minimalne pravice v kazenskih postopkih. Verjamem, da nam bo Lizbonska pogodba ponudila to priložnost, kajti sedaj je Evropski parlament polno pristojen zakonodajalec skupaj s Svetom in zelo lepo je bilo slišati gospoda Barrota, da zaupa v to partnerstvo med Komisijo in Parlamentom.

Komisija in Parlament morata sedaj izoblikovati os moči, ki lahko premaga nasprotovanja držav članic, ki na tem področju ne želijo napredka.

Obljubila sem, da vam bom povedala zgodbo o tem, kaj se zgodi, če se pravne države ne spoštuje, upošteva pa se evropski nalog za prijetje. Na Finskem sta trenutno pridržana čečenska zakonca, Hadižat in Malik Gataev. Prišla sta iz Litve, kjer sta več let vodila sirotišnico za otroke, ki so bili žrtve vojne v Čečeniji, in zgodilo se je, da je v Čečeniji varnostna policija prekinila njuno dejavnost z izgovorom, da je morda prišlo do neke manjše povezave z nasiljem v družini; morda je bilo povezano samo z družino in dejansko ni imelo nobene zveze s hujšim napadom, na primer. Sedaj sta zakonca na Finskem. Prosita za azil, Litva pa zahteva njuno izročitev. Primer bo obravnavan naslednji ponedeljek na okrožnem sodišču v Helsinkih.

Kaj za božjo voljo lahko človek naredi v taki situaciji, glede na to, da je poanta v tem, da bi se morala Finska zanesti na dejstvo, da bosta zakonca v Litvi deležna poštenega sojenja? Imamo zelo trdne dokaze, da to dejansko ni tako, in reči moram, da je takšnih primerov, ko evropski nalog za prijetje izgubi svoj pomen, kolikor jih želite. Moramo doseči napredek v tej zadevi, drugače bo popolnoma nemogoče zgraditi zaupanje med državami članicami, kar pa bo neizogibno potrebno, če se želimo vključiti v pravosodno sodelovanje.

Janusz Wojciechowski, *v imenu skupine ECR*. – (*PL*) Gospod predsednik, tudi sam bom kot gospa Hautala povedal en primer. Neki mladenič iz Poljske je bil v Veliki Britaniji obsojen na dosmrtno kazen zaradi posilstva, in sicer na sojenju, ki je temeljilo na posrednih okoliščinah in je bilo pod velikim vplivom medijske gonje in ki po mnenju nekaterih opazovalcev nikakor ni izpolnjevalo poljskih standardov za pravično sojenje. Mladenič sedaj služi dosmrtno kazen v zaporu na Poljskem, čeprav poljski zakon ne predvideva dosmrtne kazni za posilstvo, le za umor – za posilstvo je najvišja zagrožena kazen 12 let. Imamo torej situacijo, kjer nekdo služi kazen v poljskem zaporu na podlagi obsodbe, ki ni v skladu z načeli poljskega zakona.

Ta primer sem predstavil, da ponazorim problem in tudi kot argument za čim hitrejšo uvedbo določenih splošnih standardov, tako v zvezi s kazenskim postopkom kot, po mojem mnenju, v zvezi s pravili za izvršitev sodbe. Sedaj smo priča vse več situacijam, ko se storilcu kaznivega dejanja sodi v eni državi, kazen pa mora prestajati v drugi. Zato podpiram idejo o standardih in idejo o direktivi.

Rui Tavares, *v imenu skupine GUE/NGL*. – (*PT*) Gospod predsednik, Evropska unija potrebuje dve nogi za hojo: ena so države članice, druga so njihovi državljani, ki jih v Evropskem parlamentu predstavljajo njihovi izvoljeni predstavniki.

Sedaj se pogosto dogaja, da ko države članice rešijo svoje probleme, zaprejo svoje pravosodne sisteme; ko svojim političnim sistemom dovolijo komunicirati, pozabijo poskrbeti še za vse drugo in postaviti temelje za zaupanje med državljani Evropske unije. To je eden teh primerov.

Evropski mandat zagotovo pospeši stvari in pravosodnim sistemom v Evropski uniji poenostavi življenje. Vendar pa so nujno potrebne tudi druge pravice, kot je pravica do prevajanja in tolmačenja (glede katere mi je v zadovoljstvo in čast delati skupaj s kolegico poslanko gospo Ludford), če naj imajo evropski državljani zaupanje v svoje odnose s pravosodnimi sistemi drugih držav članic.

Z veseljem se pridružujem svojim kolegom v njihovi zahtevi, da Komisija in Svet pohitita s pripravo besedil, ki bi prek postopka soodločanja peljali ta postopek naprej za druge procesne pravice v kazenskih zadevah.

William (The Earl of) Dartmouth, v imenu skupine EFD. – Nocoj sem prosil za besedo, ker sta, kot je že bilo povedano, dva volivca – Michael Turner in Jason McGoldrick – zaprta v 2. enoti osrednjega zapora v Budimpešti na Madžarskem. V zaporu sta od 3. novembra in še čakata na sojenje. Dejansko datum sojenja še ni bil določen. Pogoji v zaporu so težki. Sta v ločenih celicah in nimata stikov drug z drugim. Majhno celico si delita s tremi drugimi zaporniki. V celici sta zaprta 23 ur na dan. Dovolijo jima tri telefonske klice in eno tuširanje na teden. Dovolijo jima samo en obisk svojcev na mesec.

Na kratko, sta v osamitvi. Jezikovna pregrada to osamitev le še poslabšuje. Obtožena sta gospodarskega kriminala. Nista morilca ali terorista. Zaprta sta samo zaradi evropskega naloga za prijetje.

Evropski nalog za prijetje je z eno potezo pometel vsa jamstva proti prijetju, ki so bila v Veliki Britaniji uvedena pred več kot tisoč leti. Gospod Watson, kar zmajajte z glavo: bolje bi bilo, če bi se opravičili. Zmotna ugotovitev identitete in kraja identitete pomenita, da se to, kar se je zgodilo Jasonu in Michaelu, lahko sedaj zgodi kadar koli in kateremu koli britanskemu državljanu.

Laburistična stranka, liberalni demokrati in konzervativna stranka so glasovali za evropski nalog za prijetje. Če citiram Zolaja, "J' accuse" – obtožujem stranke britanske politične srenje: njihova podpora evropskemu nalogu za prijetje je vsakega Britanca izpostavila tveganju za naključno prijetje.

Krisztina Morvai (NI). – (*HU*) Kot Madžarko in pravnico na področju kazenskega prava bi me moralo biti sram, kajti danes sta tu, v Evropskem parlamentu, na temo postopkovnih jamstev v kazenskem postopku kolega poslanca, ki drugače zastopata dve različni politični strani, navedla Madžarsko kot zelo očiten primer. Čeprav me je sram, se moram z njima strinjati, ker imam tudi sama podobno izkušnjo. Prosim njiju in tudi vse vas, peščico poslancev, ki še prisostvujete tej razpravi o tako pomembni temi, da premislite o naslednjem: če sta izvedela o tako hudih kršitvah zakona v primeru tujcev, ki so politično dokaj nepomembni za madžarsko državo in madžarsko vlado, kakšna usoda šele lahko doleti nasprotnike madžarske vlade, recimo politične nasprotnike?

Trenutno je na podlagi predhodnega priprtja v zaporu 15 ljudi, ki so poskušali pričati proti koruptivnim poslom madžarske vlade. V povračilo so proti njim sprožili kazensko ovadbo na podlagi izmišljenih obtožb terorizma. Do danes ni bil predstavljen niti en samcat dokaz; oblasti se ne čutijo dolžne predložiti kakršen koli dokaz. Te osebe so v priporu v pogojih, o katerih ste pravkar slišali, stran od svojih družin, javnosti in novinarjev. Prosim, združimo se in naredimo nekaj, da se razmere na Madžarskem normalizirajo, in preprečimo, da se odsotnost postopkovnih jamstev v kazenskem postopku ne izkorišča, zlasti zaradi političnih razlogov. Madžarska mora uvesti ta jamstva.

Carlos Coelho (PPE). – (*PT*) Gospod predsednik, gospod Lopez Garrido ne bo imel nič proti, če svoje prve besede namenim podpredsedniku Barrotu. Ne vem, ali bomo lahko bili spet v njegovi družbi na plenarnem zasedanju pred uveljavitvijo nove Komisije, in zato bi se mu za vsak primer želel zahvaliti za njegov trud, inteligenco in odlično sodelovanje z Evropskim parlamentom na področju pravosodja in notranjih zadev.

Želel bi dodati svoj glas tistim, ki menijo, da je to področje zelo pomembno. Ne želimo zgraditi le varno Evropo. Želimo zgraditi tudi pravično Evropo, zato je katera koli pobuda, ki vpliva na procesne pravice, ključnega pomena.

Sprejeti moramo ukrepe za podporo žrtvam in spodbujati spoštovanje pravic državljanov, ki so privedeni pred sodišče. Menim, da ima to sporočilo dva zelo jasna poziva – enega je za Svet pripravil gospod Watson, ki se je v svojem govoru bolje izrazil kot jaz.

Nezaslišano je, da smo po osmih letih še vedno v tej fazi postopka in da obravnavamo samo nekatere vrste pravic. Biti moramo učinkovitejši in hitrejši. To je naloga Sveta in Parlamenta, komisar Barrot pa bi tudi moral vplivati na svojega kolega, prihodnjega komisarja, in prihodnjo Komisijo.

Komisija mora prevzeti pobudo na vseh drugih področjih, ki imajo opraviti s procesnimi pravicami, ne samo tistih, ki se nanašajo na jezik in prevajanje.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (*SK*) Vprašanje temeljnih procesnih pravic v kazenskem postopku je eno ključnih vprašanj, ki bi moralo odmevati v pravosodju in notranjih odnosih.

Osnutek okvirne direktive načeloma opredeljuje zbir temeljnih procesnih pravic v kazenskem postopku, in sicer pravico do pravnega nasveta, pravico do tolmačenja in prevajanja, pravico do posebne obravnave občutljivih področij ter pravico do komuniciranja in sodelovanja s konzularnimi organi. Ta seznam temeljnih pravic bi nam moral služiti v izključno demonstrativne namene, kajti vloga Evropske unije je zagotoviti, da države članice spoštujejo najširši možen razpon temeljnih pravic, tudi zaradi članstva držav članic v Svetu Evrope in v zvezi z njegovo konvencijo.

Prizadevati bi si morali spodbujati takšno regulativno sredstvo postopkovnih odnosov v kazenskih zadevah, ki bi prej omenjene pravice zagotavljalo vsem udeležencem kazenskega postopka, naj si bodo žrtve in oškodovanci ali storilci, da se doseže poštena in demokratična razsodba, ki v celoti izpolnjuje namen kakršne koli naložene kazni, ne samo zatiranje, ampak tudi socialna rehabilitacija in izobraževanje.

Gerard Batten (EFD). – Odbor poziva Svet, naj nadaljuje z delom za uvedbo skupnih evropskih procesnih pravic v kazenske zadeve. Obstoječi skupni postopek v obliki evropskega naloga za prijetje je odstranil stoletja stara jamstva pred nepravičnim priprtjem in zaporno kaznijo, ki so bila na voljo Angležem. To ni akademski argument. Evropski nalog za prijetje nedolžnim ljudem uničuje življenje. Moj volivec Andrew Symeou je samo eden od vedno večjega števila ljudi, ki so bili izročeni, ne da bi bilo angleško sodišče pristojno za obravnavo dokazov *prima facie* proti njim in bi lahko preprečilo nepravično izročitev. Izročitev je sedaj zreducirana na birokratsko formalnost. Gospod Symeou je zaprt v zloglasnem zaporu Korydallos že šest

mesecev, brez varščine ali obetov za sojenje. Politični cinizem britanskih liberalnih demokratov je resnično osupljiv. V Londonu pretakajo krokodilje solze zaradi usode gospoda Symeouja, čeprav so materialno odgovorni za skupne postopke, ki so to povzročili, in sedaj si tu celo prizadevajo, da bi bilo tovrstne zakonodaje še več. Skupni postopki bodo znižali evropske pravne standarde, ne zvišali.

Predlagal bi nekaj. Če želite višje standarde v evropskih kazenskih postopkih, sprejmite *habeas corpus*, sojenje s poroto in glavne določbe Magne Carte in Listine svoboščin iz leta 1689 kot skupne evropske standarde.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Gospod predsednik, ključnega pomena je, da dosežemo čim večji napredek pri vzpostavitvi skupnega evropskega referenčnega okvirja za procesne pravice pri delitvi pravice. Ključni pojem je pojem zaupanja. Želimo, da evropski državljani, ki iščejo pravico, zaupajo, da bodo njihove temeljne pravice zaščitene. Želimo si tudi zaupanja med državami članicami pri sodelovanju in pri delitvi pravice za vsako osebo, ki je poklicana na odgovornost. Nazadnje pa potrebujemo zaupanje vseh nas v delitev pravice. Če ne bomo spodbujali teh skupnih okvirov na evropski ravni, pa če so nam všeč ali ne, bodo kdaj pa kdaj kazniva dejanja izkoristila pravne vrzeli in na koncu ne bomo dosegli delitev pravice, za katero si tako prizadevamo, prav zaradi tega, ker takšen okvir ne obstaja.

Diego López Garrido, *predsedujoči Svetu.* – (*ES*) Poslušal sem govore in dejal bi, da me veseli, da veliko poslancev EP iz zelo različnih skupin soglaša, da je treba uskladiti postopkovna jamstva na evropski ravni in pripraviti pravi evropski zakon o postopkovnih jamstvih.

Vsi govorniki v vseh parlamentarnih skupinah se strinjajo, da je treba pripraviti pravi evropski zakon o postopkovnih jamstvih. To kaže na pomembnost in potrebo po evropskem postopku združevanja ter pomen Evrope državljanov, evropskega pravosodnega prostora in izvajanja Lizbonske pogodbe. Pričujoča tema je v središču programa španskega predsedstva za naslednjih šest mesecev in je prejela nesporno podporo v vseh govorih, ki sem jih slišal, na osnovi različnih argumentov in z različnih vidikov: premakniti se moramo proti usklajenim postopkovnim jamstvom.

Omenil bi še nekaj na temo, ki jo je sprožila gospa Flašíková Beňová, saj menim, da je zelo pomembna, in sicer da moramo ta korak storiti ravno v času, ko bo Evropska unija podpisala Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot določa Lizbonska pogodba.

Gospod predsednik, naj zaključim z izjavo, da si bosta Svet in špansko predsedstvo prizadevala zagotoviti, da se vsa ta postopkovna jamstva uvedejo v prakso prek direktiv, ki jih bo Evropska komisija še pravočasno vložila, ter direktive, ki je že v teku, na podlagi pobude 13 držav članic, če se prav spomnim.

Še nekaj besed o evropskem nalogu za prijetje za zaključek. Evropski nalog za prijetje je ves čas deležen kritike. Rad bi dejal, da je evropski nalog za prijetje temeljni primer Evropske unije in sodelovanja v boju proti organiziranem kriminalu v Evropski uniji. Pravico imam, da to povem celemu svetu, saj prihajam iz Španije, ki je še vedno žrtev terorističnih napadov in za katero je evropski nalog za prijetje ključno orožje v boju proti terorizmu.

Jacques Barrot, *podpredsednik Komisije*. – (FR) Gospod predsednik, minister ima prav, gospod Coelho pa je prej lepo povedal, da želimo "varno Evropo, pravično Evropo". Da, gospod Watson, evropski nalog za prijetje je zelo učinkovit in zelo koristen, čeprav drži, da moramo obenem vzpostaviti in zagnati tudi evropski pravosodni prostor; prav na tem področju moramo delati za pravično Evropo, da bomo res vsi imeli zaupanje v deljenje pravice po vsej Evropi.

V zvezi s tem bi se želel še enkrat zahvaliti vlagateljem vprašanja in jim ponovno potrditi, da bo Komisija na podlagi besedila, ki odraža splošen pristop Sveta z dne 23. oktobra 2009, s pomočjo Evropskega parlamenta in španskega predsedstva zagotovila, da bo novo besedilo kakovostnejše od sedanjega. Dodal bi še, da bomo seveda pazili, da pravočasno oblikujemo vse potrebne zakonodajne predloge, da državam članicam ne bo treba podajati nobenih pobud.

Komisija se že ukvarja s predlogom za obvestilo o pravicah. Komisija si bo prizadevala, da bi bili vsi ukrepi, predvideni v načrtu, sprejeti čim prej. Ocena, da bi vsak ukrep uveljavili v enem letu, je samo okvirna. Če bodo pogajanja to dopuščala, bo Komisija z veseljem pospešila zadeve, to je popolnoma jasno.

Trdno verjamem, da so se mnenja spremenila in da smo na podlagi večletnega stockholmskega programa resnično dolžni pokazati rezultate na tem področju. Poleg tega moram reči, da odkar so mi zaupali te odgovornosti, počnem vse, kar je v moji moči, za napredek na področju postopkovnih jamstev, in čeprav smo izbrali postopno metodo, verjamem, da smo sedaj na dobri poti. Želel bi se zahvaliti Evropskemu

parlamentu in španskemu predsedstvu, saj sem prepričan, da bo pravična Evropa v letu 2010 beležila velik napredek.

Predsednik. – Hvala, komisar. Prepričan sem, da jih je veliko zunaj te dvorane, ki bi pritrdili besedam Carlosa Coelha in se vam zahvalili za vašo predanost in prizadevnost v vlogi komisarja v tem obdobju. Najlepša hvala.

Razprava je zaključena.

10. Trgovina z ljudmi (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je razprava o

- vprašanju Svetu za ustni odgovor o trgovini z ljudmi, ki sta ga v imenu Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov postavili Anna Hedh in Edit Bauer (O-0148/2009 B7-0341/2009), in
- vprašanju Komisiji za ustni odgovor o trgovini z ljudmi, ki sta ga v imenu Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov postavili Anna Hedh in Edit Bauer (O-0149/2009 B7-0342/2009).

Anna Hedh, vlagateljica. -(SV) Vsi dobro vemo, da je trgovina z ljudmi med najhujšimi in najbolj grozljivimi zločini na svetu. Zato sem zelo razočarana, da o tem pomembnem vprašanju razpravljam tako pozno zvečer, pred prazno dvorano, brez občinstva in novinarjev.

Leta 1850 je bilo suženjstvo uradno prepovedano po vsej Evropi. Ne glede na to pa skoraj 200 let pozneje več sto tisoč ljudi živi v sodobni obliki suženjstva – zaradi trgovine z ljudmi. Evropski parlament in druge institucije EU imajo veliko odgovornost, da se borijo proti in zaustavijo to moderno suženjstvo, ki se kaže v različnih oblikah: prisilno delo, spolno suženjstvo, trgovina z organi, posvojitve in prosjačenje so primeri tega.

Zato me veseli, da nocoj razpravljamo o tem pomembnem vprašanju. Izkoristila bi to priložnost, da se vam zahvalim za vaše dosedanje dobro sodelovanje, in upam, da bomo skupaj na koncu uspeli pripraviti skupno resolucijo. Upam tudi, da bo nova Komisija čim prej pripravila direktivo o trgovini z ljudmi – direktivo, ki je prodornejša in seže dlje kot predlog prejšnje Komisije, ki je bil sam po sebi dober.

Da bi rešili problem trgovine z ljudmi, moramo imeti splošno perspektivo, ki upošteva vse zadevne politike, torej ne samo na področju kazenskega prava, ampak tudi preseljevanja. Določiti moramo tudi ustrezne sankcije, ki resnično odražajo resnost tega kaznivega dejanja in resnično prizadenejo tiste, ki služijo s trgovino z ljudmi. Zagotoviti moramo, da žrtve dobijo boljšo pomoč in zaščito in da se posebno pozornost nameni mladoletnim žrtvam; potrebujemo tudi boljše usklajevanje med institucijami EU.

Da bi se resnično lahko spopadli s problemom trgovine z ljudmi, pa morajo vse države članice vložiti velike napore v preventivno delo, kar v glavnem pomeni v zmanjšanje povpraševanja po storitvah žrtev trgovine z ljudmi v naših državah. Če lahko zmanjšamo povpraševanje, bo upadlo tudi posredovanje storitev.

Nazadnje pa pozivam Svet, Komisijo, Evropski parlament, države članice in druge institucije EU: stopimo skupaj in v Evropi zaustavimo trgovino z ljudmi, to moderno obliko suženjstva.

Edit Bauer, *vlagateljica*. – (*HU*) Ni prepričljivejšega dokaza o resnosti problema trgovine z ljudmi, kot je dejstvo, da celo v Evropi vsako leto več sto tisoč ljudi postane žrtev te trgovine. To je verjetno tako neverjetno, da so tolmači rekli več sto, namesto več sto tisoč. Javno mnenje je tudi bolj ali manj takšno. Menijo, da je to obrobna zadeva in podcenjujejo tako posledice kot težo tega pojava. Menim, da je Evropa dolžna okrepiti svoj boj proti trgovini z ljudmi. Posvetila bi se dvema zadevama. Prva je zaščita žrtev, druga pa odprava povpraševanja. V zvezi z zaščito žrtev imamo zakonodajni akt v okviru Evropske skupnosti, za katerega je Komisija obljubila, da ga bo ponovno preučila do leta 2009. Na žalost pa kljub temu, da bi direktiva št. 2004/81 resnično morala biti posodobljena, do obljubljene ponovne preučitve še ni prišlo, obenem pa so žrtve večinoma še vedno obravnavane kot soudeleženci v kaznivem dejanju in so preganjane. Vsi pa se dobro zavedamo, da kriminalnih združb ni mogoče prijeti brez pomoči žrtev, kot je potrdila tudi uprava Europola.

Vašo pozornost bi želela usmeriti na zakonodajni postopek za drugo zadevo, in sicer za odpravo povpraševanja. Trgovina z ljudmi ima svoj trg. Zakoni ponudbe in povpraševanja delujejo enako kot na

drugih trgih. Običajno obravnavamo ponudbo in bolj ali manj pozabimo ali se ne želimo posvetiti povpraševanju, čeprav bomo verjetno zaman poskušali odpraviti trgovino z ljudmi, če ne bomo prej uspeli odpraviti povpraševanja. Poleg tega bi želela poudariti potrebo po uskladitvi politik. Ugotovili smo, da nekateri generalni direktorati Komisije ne usklajujejo svojih politik, prav tako pa je tudi izmenjava informacij med njimi nezadovoljiva. Menim, da imamo tudi na tem področju še veliko dela.

Diego López Garrido, *predsedujoči Svetu.* – (*ES*) Gospa Hedh in gospa Bauer, ne bi se mogel bolj strinjati s pobudo, vprašanjem in razpravo, ki sta jo danes tu začeli. Menim, da je trgovina z ljudmi največja nadloga človeštva. Gre torej za enega največjih izzivov, s katerim se moramo spopasti, in to vsi skupaj. To je še en primer več, kako pomembno je združevati prizadevanja na evropski ravni in tudi zunaj Evrope, da iztrebimo to nadlogo.

V vprašanju ste spraševali, ali bi moral biti pristop Evropske unije osredotočen na človekove pravice, celovit in usmerjen k politiki vračanja in ponovnega vključevanja ter socialnim zadevam in socialnemu vključevanju.

Odgovor je "da".

Popolnoma se strinjamo, da je to pravi pristop. Soglašamo tudi s sorazmernostjo kazni – to je tudi ena od zadev, ki jih izpostavljate v vprašanju – in potrebo po dodatnih ukrepih za zaščito žrtev. Izpostavili in poudarili ste – in popolnoma se strinjam z vami –, da je zaščita žrtev nujna, če želimo odpraviti trgovino z ljudmi, in da je privolitev nemočne žrtve ali otroka v izkoriščanje popolnoma nebistvena; postati mora nebistvena, kadar želimo kaznovati to izkoriščevalsko ravnanje.

Menim, da je vaša ideja o povpraševanju tudi pomembna. Gre za zelo pomembno idejo, ki jo moramo izpeljati do konca. Enako velja za vprašanje sodne pristojnosti.

Glede drugega dela vašega vprašanja smo mnenja, da je usklajevanje informacij absolutno potrebno. Zatorej soglašamo s predlogom v tem vprašanju, ki se nam zdi zelo primeren.

Spraševali ste tudi o preventivnih ukrepih. V zvezi s tem lahko povem, da se Evropska unija ukvarja s tovrstnimi preventivnimi ukrepi. Že leta 2005 je Svet sprejel načrt v zvezi s tem, ki bi ga bilo treba učinkovito izvesti. Kot veste, je trgovina z ljudmi vključena tudi v veliko sporazumov med Evropsko unijo in tretjimi državami, na primer sporazum o strateškem partnerstvu med Afriko in Evropsko unijo. Je tudi ena od prednostnih točk v stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumih med Evropsko unijo in državami zahodnega Balkana. Poudariti moram tudi, da v boju proti trgovini z ljudmi pomembno vlogo igra tudi pomoč pri izobraževanju in ozaveščanju ljudi, ki bi lahko prišli v stik z žrtvami. Primeri teh ljudi so mejni policisti ter policijski in varnostni uslužbenci v tretjih državah.

Za zaključek bi rad dejal, da bo špansko predsedstvo delalo v tej smeri in si bo njegova posebna naloga skrb za otroke, ki so žrtve trgovine z ljudmi, kar je ena od prednostnih nalog španskega predsedstva. Med drugimi pobudami smo tudi pozvali Komisijo, da na začetku leta 2010 predloži akcijski načrt o mladoletnih osebah, ki brez spremstva odraslih vstopajo v Evropsko unijo.

Nazadnje, gospod predsednik, špansko predsedstvo v svojem šestmesečnem mandatu poziva k takojšnji razpravi o direktivi za boj proti trgovini z ljudmi, in prepričan sem, da bo nova Komisija to takoj storila. Ko bo Komisija predložila svoj osnutek, bo špansko predsedstvo začelo z razpravami v Svetu in s Parlamentom. To lahko razumete kot izraz naše odločenosti, da odpravimo to moderno obliko suženjstva, kot sta ga primerno poimenovali govornici pred mano.

Jacques Barrot, *podpredsednik Komisije*. – (FR) Gospod predsednik, minister je pravkar razložil, da je trgovina z ljudmi dejansko oblika suženjstva. Toplo bi se zahvalil gospe Hedh in gospe Bauer, da sta zastavili to vprašanje.

Pripraviti moramo celosten, večdisciplinaren pristop, ki ne sme biti omejen le na zatiranje, ampak mora vključevati mednarodno sodelovanje s tretjimi državami. Takšen združen pristop je bil pristop Komisije, ki ga je sprejela po objavi predloga za okvirni sklep v marcu 2009. Ta okvirni sklep temelji na Konvenciji Sveta Evrope o ukrepih proti trgovini z ljudmi iz leta 2005, vendar seže še dlje.

Seveda, kot je pravkar dejal minister, bomo uporabili nove pravne osnove, ki nam jih ponuja Lizbonska pogodba, da bi čim hitreje predstavili predlog za direktivo, ki bo upošteval razprave iz časa pred uveljavitvijo Lizbonske pogodbe. Upamo, da bomo s tem novim predlogom direktive lahko ohranili visoko raven ambicioznosti.

Menimo, da mora Evropski parlament odigrati osrednjo vlogo in da je njegova zavezanost zelo pomembna za krepitev evropskega pravnega okvira ukrepov v prihodnjem boju proti trgovini z ljudmi. Zato vam bom dal nekaj informacij v zvezi z vsebino vprašanja.

Prvič, kazni: trgovina z ljudmi je zelo hudo kaznivo dejanje in ga je treba tudi primerno kaznovati. Obsodbe morajo biti stroge, nadaljevati pa moramo tudi z usklajevanjem najvišjih kazni. Te se med državami članicami močno razlikujejo, od treh do dvajsetih let za osnovna kazniva dejanja in od desetih let do dosmrtne zaporne kazni za obteževalne okoliščine.

Čeprav dopuščam, da se izreki obsodb lahko od države do države razlikujejo, pa ja tako veliko razhajanje med kaznimi v evropskem okviru neopravičljivo, zato bomo v novem predlogu predvideli zelo stroge kazni.

Sedaj se bom posvetil pomoči žrtvam in njihovi zaščiti. Pomoč, podpora in zaščita za žrtve trgovine z ljudmi v obliki nastanitve, zdravstvene in psihološke pomoči, svetovanja, obveščanja, tolmačenja in pravnega zastopanja so vse bistvenega pomena.

Ker to želi tudi špansko predsedstvo, bomo preučili tudi posebne in bolj zaščitne ukrepe za otroke, ki so žrtve trgovine z ljudmi. Sistem pravne pomoči in zastopanja mora biti brezplačen, zlasti za otroke.

Nazadnje pa bo Komisija v letu 2010 objavila svoje prvo poročilo o izvajanju direktive v zvezi z dovoljenji za prebivanje, ki se izdajajo državljanom tretjih držav, ki so žrtve trgovine z ljudmi in sodelujejo s pristojnimi oblastmi. Na podlagi tega poročila bomo ugotavljali, ali je smiselno spremeniti direktivo.

Glede ukrepov za zmanjševanje povpraševanja pa namerava Komisija v svoj prihodnji predlog direktive vključiti določbo, ki države članice obvezuje, da prevzamejo pobude na tem področju, in jih spodbuja, da razglasijo za kaznivo dejanje uporabo spolnih uslug ali dela, kadar uporabnik ve, da je oseba žrtev trgovine z ljudmi.

Kar zadeva sodno pristojnost, pa moramo povečati zmogljivosti vsake države članice, da sodno preganja ne samo svoje državljane, ampak tudi ljudi, ki običajno prebivajo na njenem ozemlju in so v tujini spoznani za krive ukvarjanja s trgovino z ljudmi. To je bistvenega pomena v boju proti pojavu tako imenovanih "novih mafij" – to so zločinske organizacije, ki jih sestavljajo pripadniki različnih narodnosti, ki središče svoje kriminalne dejavnosti in s tem svoje običajno prebivališče postavijo v eno od držav Evropske unije.

Še nekaj besed o zbiranju podatkov. Komisija je vložila veliko v razvoj skupnih kazalcev za zbiranje podatkov. Evropski uniji moramo zagotoviti zanesljivo in primerljivo statistiko. Izvedenih je bilo več pomembnih projektov, rezultate teh pobud pa je treba ustrezno spremljati, da se na tej podlagi razvije skupni model kazalca v sodelovanju z Eurostatom, agencijami Evropske unije, Europolom, Eurojustom, Frontexom in Agencijo za temeljne pravice.

Končal bom s preprečevanjem. Imamo finančni program "Preprečevanje in boj proti kriminalu", ki bo v letu 2010 vključeval ciljni poziv glede boja proti trgovini z ljudmi. Stockholmski program pa predvideva posebne ukrepe, ki v dokumentu s splošnimi smernicami, ki ga je sprejel Svet za pravosodje in notranje zadeve, opredeljuje ukrepe za krepitev sodelovanja s tretjimi državami.

Izčrpnejša politika za boj proti trgovini z ljudmi se torej že oblikuje. Kot sem dejal, bo Komisija osnutek direktive predstavila zelo kmalu, in veseli me, da je špansko predsedstvo napovedalo razpravo, ki vam bo omogočila nadaljnjo obogatitev predloga Komisije, za katerega menim, da prihaja ob pravem času, glede na to, da ta pojav v naših državah sploh ne upada, ampak še vedno narašča. Zato je napočil čas, da se odzovemo, in to silovito.

Roberta Angelilli, *v imenu skupine PPE.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej bi se želela zahvaliti gospe Hedh in gospe Bauer za njuno pobudo.

Trgovina z ljudmi, kot so že vsi povedali, je izredno hudo kaznivo dejanje, ki je povezano s spolnim izkoriščanjem in nezakonitim zaposlovanjem. Te zločine zagrešijo brezvestni ljudje, ki svoje žrtve pridobivajo z nasiljem ali prevaro, morda z obljubo po poštenem, dobro plačanem delu ali z grožnjo ne samo žrtvi, ampak tudi njenim otrokom ali sorodnikom.

Na žalost, kot se pogosto dogaja, najvišjo ceno plačujejo ženske in otroci. Ocene kažejo, da je na svetu okrog tri milijone žrtev trgovine z ljudmi, od tega je okrog 90 % žensk in otrok. Leta 2008 je Evropski parlament v prvi evropski strategiji za pravice otrok navedel, da ima trgovina z otroki veliko zločinskih ciljev: trgovina z organi, nezakonita posvojitev, prostitucija, nezakonito delo, prisilne poroke, beračenje na ulicah in spolni turizem so le nekateri med njimi.

V tem dokumentu je bila trgovina z ljudmi opredeljena kot prava "šiba božja" v Evropski uniji, rečeno pa je bilo, da mora boj proti trgovini in izkoriščanju postati prednostna naloga na prihodnjem dnevnem redu Evropske unije, predvsem s sprejetjem vseh nujnih zakonodajnih ukrepov, ki so potrebni za jamčenje popolne zaščite in zagotavljanje pomoči žrtvam. Nedavni stockholmski program je govoril tudi o trgovini z mladoletnimi osebami in njihovem izkoriščanju.

Za zaključek in v luči nocojšnje razprave naj povem, da upamo, da bosta Komisija in Svet ohranjala svoje zaveze in da bo Komisija pripravila nov predlog direktive, ki ga bomo zelo podrobno preučili.

Claude Moraes, *v imenu skupine S&D.* – Gospod predsednik, dosežek gospe Hedh in gospe Bauer, čeprav sta govorili ob tako pozni uri, kot je omenila tudi gospa Hedh, je že v tem, da smo nocoj prišli sem in slišali odhajajočega komisarja gospoda Barrota in novo špansko predsedstvo uporabiti besedi "odločeni" in "ambiciozno" za komisarja. Splačalo se je počakati do te pozne ure in to slišati, kajti danes je v tej dvorani veliko ljudi, vključno z vlagateljicama, ki razumejo kompleksnost tega brutalnega sodobnega pojava, razumejo pa tudi, da državljani od EU pričakujejo, da bo odpravila to sodobno nadlogo.

Gospod Barrot je dejal, da potrebujemo novo zakonodajo. Upam, da bomo predlog Komisije dobili zelo kmalu. Danes zjutraj smo na zaslišanju kandidatke za komisarko gospe Malmström slišali tudi pozitiven odgovor na naš predlog za koordinatorja na področju boja proti trgovini z ljudmi na ravni EU.

Če začnemo sestavljati različne koščke te sestavljanke, ugotovimo, da se vendarle premikamo naprej, vendar pa že sam obseg problema, ki ga je opisala Anna Hedh, od nas terja, da besede spremenimo v dejanja. Ker je trgovina z ljudmi tako kompleksen pojav, ki se dotika zelo veliko različnih področij, kot so prisilno delo, organiziran kriminal, spolno izkoriščanje in zloraba otrok, mora biti naš odziv celosten in usmerjen v več strani. Gospod Barrot je naštel veliko stvari, ki bi jih radi videli v resničnem življenju, in če jih razširimo v obliki svežnja po vsej EU, bomo imeli odločno politiko, ki jo bodo državljani EU razumeli kot načrt ukrepanja. Sedaj državljani EU razumejo, da je trgovina z ljudmi hud problem, ne vidijo pa celostnega pristopa in ne razumejo, kaj EU počne kot celota.

Vesel sem, da je kandidatka za komisarko gospa Malmström danes poudarila svojo zavezanost, da kmalu pripravi novi zakonodajni predlog, prav tako pa me veseli, da je špansko predsedstvo izpostavilo ne samo boj proti trgovini z ljudmi, ampak tudi s tem povezana vprašanja, kot je nasilje nad ženskami. Pomembno je, da se vsi ti združijo skupaj in odrazijo resnično odločenost in srčnost v tem predlogu. Čeprav je že pozna ura, sedaj želimo, da se besede spremenijo v dejanja, vlagateljici pa sta za nas danes opravili veliko delo.

Nadja Hirsch, v imenu skupine ALDE. – (DE) Gospod predsednik, najprej bi se rada zahvalila poročevalki za njeno predanost in odlično sodelovanje, saj gre res za pomembno temo. Kot smo že dejali, je trgovina z ljudmi morda najhujša oblika kriminala. Številke Europola, ki so bile omenjene v vprašanju, kažejo, da na tem področju ni bilo izboljšanja. V resnici je ravno nasprotno. Na področju prisilnega dela številke naraščajo, številke o trgovini z ženskami pa ostajajo na enaki ravni. Zato je popolnoma jasno, da je nujno zlasti dosledno ukrepanje.

Da bi ukrepanje doseglo svoj namen, pa je potrebno predvsem sprejeti združen pristop za najrazličnejša področja. Med nujno potrebnimi elementi je večja ozaveščenost – tudi evropskega prebivalstva –, da se trgovina z ljudmi odvija prav sredi Evrope, v vsaki državi. Predvsem se moramo lotiti dela na področju izobraževanja, kot smo na primer za svetovno nogometno prvenstvo v Nemčiji, da bi osvetlili problem prisilne prostitucije in pokazali, da se to resnično dogaja povsod, ter spodbudili razprave med ljudmi, da bodo ozaveščeni, kar bo vodilo k pomoči žrtvam.

Moja druga točka se nanaša na zaščito žrtev. Ko se osebe rešijo iz tako dramatičnih razmer, bi jim morale države članice zagotoviti zdravniško nego in psihološko podporo, da se lahko vrnejo v svojo domovino, če je to primerno, ali da se nastanejo v azilu ali imajo druge podobne možnosti, da si ustvarijo nov dom in začnejo novo življenje.

Judith Sargentini, *v imenu skupine Verts/ALE*. – (*NL*) Danes je nizozemski časopis poročal o pridelovalcu belušev, ki je bil priprt na podlagi suma ukvarjanja s trgovino z ljudmi in suženjskega izkoriščanja Romunov, z drugimi besedami, evropskih državljanov. Trgovanje z ljudmi se ne dogaja samo ljudem v neevropskih državah, ampak tudi državljanom EU. Celostna politika za boj proti trgovini z ljudmi ne more biti omejena preprosto na priprtje trgovcev, kot je bil ta, in na splošno ukvarjanje s tistimi, ki zagrešijo te zločine, ampak se mora ustrezno osredotočiti na žrtve. Njihove pravice in prihodnost morajo biti na vrhu prednostne obravnave. Žrtve trgovine z ljudmi ne bi nikoli smele dobiti vtisa, da so same ali da smo jih pustili na cedilu. Podpirati jih moramo na vse načine: pravno, zdravstveno, socialno, finančno in v okviru skupnosti, po

možnosti pa bi morale dobiti tudi odškodnino. V kateri koli novi direktivi je ključnega pomena, da žrtve uveljavijo svoje pravice in izkoristijo priložnosti, ki jih dopušča naša zakonodaja. V tem smislu sta gospod López Garrido in gospod Barrot povedala veliko tehtnega.

Komisar je dejal tudi, da bi morali uporabniki storitev ljudi, s katerimi se trguje, dobiti strožje kazni. Menim, da strožje kazni za te dejavnosti nikakor niso napačne, vendar pa se sprašujem, kako bomo pomagali žrtvam, če njihovo funkcijo, njihovo delo še naprej inkriminiramo – saj gre še vedno za delo, pa čeprav je suženjsko. Kako pomagamo žrtvam, če se bojijo, da je delo, ki ga opravljajo v tistem času, še naprej inkriminirano? Hvaležna bi bila za odgovor na to vprašanje.

V knjigi Skupine Zelenih/Evropske svobodne zveze imajo žrtve trgovine z ljudmi pravico do dovoljenja za prebivanje, v določenih okoliščinah tudi pravico do stalnega prebivališča, da se jim ni treba bati vrnitve v državo, kjer se je vse začelo, in da lahko vložijo tožbo proti trgovcu z ljudmi, saj so lahko brez skrbi, da je njihovo prebivanje v državi zagotovljeno. To pa zato, ker ne smemo dopustiti niti najmanjše možnosti, da bi bila oseba poslana nazaj in bi nato spet padla v roke trgovca. Vaša nova okvirna direktiva, komisar, predsedujoči Svetu, mora dati več moči žrtvam. Dati jim mora pravice in novo prihodnost. To bi rada videla.

Zbigniew Ziobro, *v imenu skupine ECR.* – (*PL*) Gospod predsednik, izredno sramotno je, da je sodobna Evropa, v kateri vladata svoboda in spoštovanje človekovih pravic, postala kraj zatiranja in zlorabljanja tako velikega števila ljudi. To je še toliko bolj šokantno, ker pogosto vključuje ženske in otroke, ki so izpostavljeni posebnemu tveganju in so še posebej nemočni.

Kot minister za pravosodje in državni tožilec na Poljskem sem nadzoroval veliko preiskav, ki so pokazale, da se te stvari dogajajo v Evropi, da presegajo meje posameznih držav in so včasih zelo krute. Glavni cilj trgovine z ljudmi je spolno izkoriščanje ali prisilno suženjsko delo. Da bi učinkovito preprečevali in odpravili te pojave, je nujno v določenih državah članicah ustanoviti profesionalne izvršilne agencije, ki bi bile v idealnem primeru centralizirane in bi zagotavljale odločno in učinkovito ukrepanje ter dobro mednarodno sodelovanje. Institucije Evropske unije bi morale igrati glavno vlogo, zlasti v zvezi z zadnjo točko.

Poleg tega pa sta tu še dve zadevi. Ker se zavedam dejstva, da trgovino z ljudmi pogosto izvajajo organizirane zločinske združbe, bi morale posamične države članice zagotavljati dovolj stroge sankcije za tako huda kazniva dejanja, da storilce odvračamo od teh dejanj in jih osamimo, vključno s sankcijami, kot je zaseg premoženja, ki bi zatrl ekonomski razlog za njihovo dejavnost.

Cornelia Ernst, v imenu skupine GUE/NGL. – (DE) Gospod predsednik, trgovina z ljudmi je resnično šiba božja sodobnega časa, ki se napaja na revščini in neznanju. Najhujša oblika je trgovina z otroki, ki je pogosto povezana s spolnimi zlorabami. V Konfederalni skupini Evropske združene levice/Zelene nordijske levice smo mnenja, da mora Komisija nujno ukrepati. Eden on najpomembnejših predpogojev za uspešen boj proti trgovini z ljudmi je okrepitev pravic žrtev. Le če nam to uspe – in ne samo s kaznovalnimi ukrepi –, se lahko sploh borimo proti trgovini z ljudmi. To pa zahteva zelo jasna pravila, po katerih trgovina z ljudmi ne bo privedla do nobenih sankcij za žrtve. Kar žrtve potrebujejo, sta učinkovita zaščita in podpora v kazenskem postopku, v katerem sodelujejo kot priče, ter tudi pred njim in po njem. To mora biti zlasti pomembno v obdobju ponovne preučitve ali ob umiku pričevanj prič. Programi za dolgoročno zaščito prič so nujno potrebni.

Druga stvar, ki je po mojem mnenju pomembna, je ta, da mora biti vsem žrtvam trgovine z ljudmi, ne samo otrokom, na voljo brezplačno svetovanje. Pri otrocih je tudi nujno – če se vrnem na to točko –, da je na voljo pomoč pravnikov, ki so specializirani za otroke. Potrebujemo nujne ukrepe za krepitev preprečevanja, kot so usposabljanje pravnikov, policije, sodnikov in svetovalcev. Veseli me, da se bo špansko predsedstvo posvetilo temu vprašanju.

Mario Borghezio, *v imenu skupine EFD.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, danes sem med zaslišanjem kandidatke za komisarko slišal zelo specifično zavezo glede boja proti trgovini z ljudmi.

Vesel sem, da tu slišim soglasno mnenje. Take soglasnosti ni bilo, ko so pred nekaj leti tisti, ki so sedeli na teh sedežih – vključno z mano –, zamahnili z roko ob nevarnostih, ki naj bi jih povzročilo množično nezakonito priseljevanje, med drugim tudi velik porast kriminalnih organizacij, ki izkoriščajo to delovno silo, in tveganje zaradi trgovine z ljudmi in celo trgovine z organi. Danes smo se vsi soočili s tem pojavom in smo lahko več kot zadovoljni, da je zaveza soglasna.

Vsekakor pa je za nas pomembno, da spoznamo, da se vzrok ni nič spremenil. Vzrok, izvor, gojišče te trgovine ima eno ime ali glavni vzrok: razsežnost nezakonitega priseljevanja in vloga, ki jo ta igra v lokalnih, evropskih

in neevropskih kriminalnih organizacijah, kajti sedaj trgovino z ljudmi preprosto upravljajo organizacije izven Evrope.

Sedaj vzemimo to za izhodišče. Zavzeti bi morali premišljeno stališče, da je ta izjemno resen in sramoten pojav podvrsta ali podposledica množičnega nezakonitega priseljevanja, ki ga nismo ustrezno nadzorovali. Evropa bi morala imeti pogum in reči bobu bob.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Gospod predsednik, tudi jaz bi čestital vlagateljicama tega zelo pomembnega vprašanja. Živimo v modernih časih in predstavljamo si, da v naši družbi ni prostora za trgovino z ljudmi. Na žalost pa številke to zanikajo. Na primer: ocenjuje se, da vsako leto 1 800 000 otrok in mladih postane žrtev trgovine z ljudmi. Številke ZN kažejo, da je v Evropski uniji 270 000 žrtev. Samo v Grčiji se ocenjeno število žrtev trgovine z ljudmi za prostitucijo poveča na 40 000 na leto, vključno z ženskami in otroki, niso pa upoštevane druge vrste trgovine.

Dva osnovna parametra, ki bi jih želel poudariti, ne da bi pri tem podcenjeval pomena drugih parametrov, sta: prvič, evropski institucionalni okvir za boj proti tej vrsti kriminala, ki je čezmejni in ga poglablja nezakonito priseljevanje, je – kot je bilo povsem upravičeno rečeno – neprimeren. Zato moramo povečati vložek v celosten pristop, pričakovana direktiva pa je v tem okviru zelo pomembna, kot je bilo pravilno ugotovljeno.

Drugič, v zaščiti žrtev se je pokazala specifična vrzel, zlasti glede podpornih struktur. Zato je nujno – in veseli me, da sem to slišal od španskega predsedstva –, da so na voljo viri in infrastrukture, da lahko izboljšamo obstoječe infrastrukture in ustvarimo nove ter seveda ustrezno usposobimo osebje za nudenje te podpore.

Ta sodobna oblika trgovine s sužnji ne more in ne sme imeti prostora v Evropski uniji, ki temelji na načelu spoštovanja človekovih pravic in človeškega dostojanstva.

Silvia Costa (S&D). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, naj izrazim svoje veliko zadovoljstvo, da danes takšno temo obravnavamo na podlagi pomembnega vprašanja, za katerega se vlagateljicama toplo zahvaljujem, poleg tega pa sem tudi hvaležna za visoko raven sodelovanja med vsemi političnimi strankami in dvema odboroma.

Zelo me veseli, da sem slišala zelo resne zaveze Komisije in tudi španskega predsedstva, in resnično verjamem, da bo nova direktiva pripravljena kmalu in v skladu z razmišljanji, s katerimi, kot je videti, soglaša velika večina.

Menim, da se zavedamo, da so številke na tem področju zelo zapletene za analizo, na kratko pa lahko ugotovimo, da se v naši civilizirani Evropi vsako leto trguje s skoraj 300 000 ljudmi, med katerimi je 79 % žensk in veliko mladoletnih oseb. Žal se v zadnjih letih številke le še povečujejo. Tudi zato moramo doseči zelo velik napredek na novih področjih odgovornosti, ki jih ima Evropska unija, in v okviru tistega, kar smo že potrdili v stockholmskem programu, da bomo lahko uvedli nekatere novosti.

Storili smo velik korak naprej, ko smo na ravni EU odobrili določbo – ki je v Italiji na primer v veljavi že od leta 1998 –, na podlagi katere se žrtvam izdajajo humanitarna dovoljenj za prebivanje. Vendar pa moramo za žrtve storiti še veliko več na področju zaščite, ponovnega vključevanja v družbo in zaposlovanje, preprečevanja negativnih vplivov strank – o čemer moramo zelo resno razmisliti – ter strožjih in učinkovitejših ukrepov za sankcije, ki jih je treba, kot ste dejali, komisar, uskladiti na ravni EU.

Zlasti pa zahtevamo, da se privolitev žrtev k izkoriščanju obravnava kot nebistveno, saj je v teh situacijah velikokrat posredi izsiljevanje.

Za zaključek bom zelo na kratko dodala še to: ne potrebujemo samo posebne zaščite za mladoletne osebe, ampak predvsem oblike podpore za osebe, ki prihajajo v Evropo in so bile žrtve trgovine z ljudmi že med potjo, ki je postala vedno daljša in vedno bolj tragična in se je zaključila, še preden so te osebe dosegle naše obale in naša ozemlja.

Antonia Parvanova (ALDE). – (*BG*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, tudi jaz bi čestitala poročevalkama, Komisiji in španskemu predsedstvu za pogum, da so nam omogočili, da danes končno najdemo pravo rešitev za ta problem. Ko govorimo o trgovini z ljudmi, je zelo pomembno, da razmišljamo o ustanovitvi stalne policije na ravni Evropske unije. Takšna politika bo pripomogla k bolj usklajenemu pristopu in omogočila, da bodo ukrepi držav članic učinkovitejši pri odkrivanju in pregonu ter pri zaščiti in pomoči žrtvam tovrstne trgovine.

Imenovanje koordinatorja Evropske unije za boj proti trgovini z ljudmi, ki bi delal pod neposrednim nadzorom komisarja za pravosodje, temeljne pravice in državljanstvo, bo zagotovilo, da vse države članice, ki želijo odpraviti ta huda kazniva dejanja, uporabljajo enoten in koherenten politični pristop. Vloga koordinatorja bo prepoznati probleme in vire trgovine z ljudmi, izvajati preprečevalne ukrepe, pripravljati in uveljavljati strategije na evropski ravni, vključno z dejavnim sodelovanjem in posvetovanjem z agencijami civilne družbe, kot tudi organizirati kampanje obveščanja in uvajati ukrepe za večjo zaščito žrtev ter nudenje pomoči in podpore v postopku ponovnega vključevanja v družbo.

Da bi lahko uspešno reševali ta svetovni, nadnacionalen problem, potrebujemo usklajeno strategijo na evropski ravni, ki države članice usmerja in podpira v njihovih skupnih prizadevanjih za učinkovito odpravljanje trgovine z ljudmi. Najlepša hvala za vašo pozornost.

Marina Yannakoudakis (ECR). – Oseba v lasti nekoga drugega in nemočna žrtev nadvlade – odpustim vam, da menite, da je to definicija za trgovino z ljudmi. Dejansko je definicija za suženjstvo.

Trgovina z ljudmi je današnja oblika suženjstva. Trgovina z ljudmi, naj si bodo ženske, moški ali otroci, je kaznivo dejanje in se v vseh državah le še povečuje. Izredna revščina, razpad družine in nasilje v družini pripomorejo k nekaterim osnovnim vzrokom za trgovino z ljudmi. Ocenjujemo, da je v Združenem kraljestvu okrog 5 000 žrtev, od tega 330 otrok.

Skupina ECR pozdravlja to razpravo. Nacionalne vlade, organi pregona in mejni organi morajo sodelovati. Okrepiti je treba mehanizme za podporo žrtvam. Pobude morajo biti močne, države članice jih morajo izvajati, EU pa podpirati.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (*SV*) Če ne bi bilo povpraševanja po izkoriščanju ljudi kot ceneno delovno silo, če ne bi bilo povpraševanja po organih, če ne bi bilo povpraševanja po spolnih storitvah za plačilo – potem v takšnem svetu ne bi bilo niti trgovine z ljudmi.

Povpraševanje je ključna beseda v boju proti trgovini z ljudmi. Drugi pomemben dejavnik je ta, da ljudje v veliko državah po svetu živijo v revščini in v nečloveških razmerah ter tako zlahka postanejo plen tistih, ki želijo ljudi kupovati in prodajati.

Zato potrebujemo ne le prizadevanja za zmanjšanje povpraševanja, ampak seveda tudi preprečevalne ukrepe v obliki izboljšanja življenjskih pogojev velikega števila ljudi v tistih delih sveta, kjer trgovci dobijo svoje žrtve.

V svojem imenu in v imenu Konfederalne skupine Evropske združene levice – Zelene nordijske levice se zahvaljujem gospe Hedh in gospe Bauer ter njunim kolegom v Odboru za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve in Odboru za pravice žensk in enakost spolov. Želela pa bi si več različnih predlogov glede načinov podpore žrtvam trgovine z ljudmi. Žrtve prisilnega dela potrebujejo drugačne ukrepe in podporo kot žrtve suženjske trgovine z belim blagom.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (ES) Po poročilu Združenih narodov je bilo v letu 2009 v Evropski uniji okrog 270 000 žrtev trgovine z ljudmi. Upoštevajoč te številke, moramo zagotoviti, da Evropska unija temelji zlasti in predvsem na zaščiti žrtev, s posebnim poudarkom na ženskah in otrocih, ki so najranljivejši.

Ne moremo še naprej stati križem rok in brezbrižno opazovati igro, ki se pred našimi očmi odvija v ozadju spolnega izkoriščanja. Zato v celoti podpiram zahteve Parlamenta, da mora biti pomoč žrtvam brezpogojna in da je treba sprejeti prodornejše metode in strožje kazni, kot je pravkar dejal tudi gospod Barrot.

Ob tem bi želela pozvati špansko predsedstvo, Evropsko komisijo in Svet, da uporabijo vso evropsko zakonodajo, ki je na voljo, tako obstoječo kot bodočo, in zaščitijo žrtve trgovine z ljudmi. Menim, da bo predlagani evropski sistem za zaščito žrtev, ki sem ga na razpravah o stockholmskem programu osebno zahtevala od španskega predsedstva in ki je končno obrodil sadove, učinkovito orodje v boju proti tem zločinom. Upam na trdno zavezo španskega predsedstva, kot smo jo tudi videli, da zagotovimo, da sistem žrtvam ponudi posebne zaščitne ukrepe, ki bodo učinkoviti po vsej Evropski uniji.

Upam, da bomo vsi, ki smo odgovorni za ukrepanje proti najhujšim problemom v naši družbi, uspeli pripraviti stvaren in tehten odziv na ta zelo hud problem trgovine z ljudmi in da naše besede ne bodo le prazne obljube. To resnično dolgujemo vsem žrtvam.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (*SK*) Sprva naj izrazim svojo hvaležnost obema kolegicama poslankama, gospe Hedh in gospe Bauer, kajti kljub omejenemu času sta se te teme lotili zelo celovito.

Podpiram vprašanje in bi želela dodati nekaj stvarnih opažanj in pripomb. Ljudje običajno ne vedo, kako obsežna je trgovina z ljudmi. Gre dejansko za tretjo najdonosnejšo nezakonito trgovino na svetu. Že zaradi dejstva, da so žrtve večinoma ženske in otroci, je ta ogromna trgovina še toliko bolj nehumana. Naš odziv mora biti močan in osrediščen. Naš boj mora biti enako učinkovit na vseh točkah trikotnika trgovine z ljudmi – vplivati mora na ponudbo in povpraševanje ter na same trgovce. Ponudba obstaja predvsem tam, kjer so nečloveški življenjski pogoji, revščina in njena feminizacija, nezaposlenost, nasilje nad ženskami ter vsesplošno zatiranje in nestabilnost, ki v ljudeh poraja obup. Zato moramo storiti vse, kar je v naših močeh, da ljudem, ki so žrtve trgovine z ljudmi v Evropski uniji in izven nje, pomagamo k dostojnejšemu življenju.

Povpraševanje si zasluži stroge sankcije. Tisti, ki služijo z izkoriščanjem obupanih in zmanipuliranih ljudi v sivi ekonomiji, ne smejo ostati nekaznovani. Tisti, ki te storitve ponujajo, in tisti, ki jih zavestno uporabljajo, bi morali prav tako biti sankcionirani.

Nazadnje, izvajalci dejavnosti trgovine z ljudmi si zaslužijo svarilno kazen – organiziran kriminal na tem področju mora biti prednostna tarča organizacij, kot so EUROJUST, EUROPOL in FRONTEX.

Cecilia Wikström (ALDE). – (*SV*) Suženjstvo še ni odpravljeno, kot so poudarili že mnogi v tej dvorani. Sodobno suženjstvo ima obliko trgovine z belim blagom in se dogaja tu in sedaj. Telesa žensk, deklic in dečkov se prodajajo kot kosi mesa, kot katero koli drugo blago, in to se dogaja ves čas.

Ljudje so oropani svojih najosnovnejših človekovih pravic in v različnih državah članicah postajajo sodobni sužnji. To bi morali videti kot največji poraz in pomanjkljivost Evrope in bi se moralo reševati z omejevanjem in ustavitvijo tako ponudbe kot povpraševanja.

V moji domovini, na Švedskem, je pred desetimi leti stopil v veljavo zakon, ki prepoveduje kupovanje spolnih uslug. Ta zakon je pomemben, kajti z njim družba sporoča, da noben človek ni naprodaj. Trgovina s sužnji v Ameriko je bila prepovedana leta 1807, vendar pa se sedaj še vedno odvija sredi Evrope. Čas je, da jo pošljemo v najtemnejši kot zgodovine. Sedaj je naša odgovornost, da storimo vse, kar je v naši moči, želim pa se zahvaliti vlagateljicama, gospe Hedh in gospe Bauer, za njuno odlično delo, ki je v dobrobit vseh nas.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Gospod predsednik, pred nekaj minutami je predstavnica Zelene stranke zelo primerno poudarila, da ta zadeva – trgovina z ljudmi ali prodaja ljudi – ni zunanji problem, ki prihaja v Evropsko unijo. Je tudi notranji problem. Državljani iz moje domovine se ravno tako prodajajo v več držav članic Evropske unije. Gre za zelo pomemben in resen problem. Prepričan sem, da pri tej zadevi potrebujemo močno in enotno ukrepanje, ne samo s strani institucij EU, ampak tudi s strani posameznih držav članic. Omenil bi primer, ki se je zgodil pred nekaj leti, ko se je italijanska policija in uprava odzvala na obvestilo iz Poljske in preprečila trgovino z ljudmi, kjer so bili Poljaki nezakonito zaposleni v Italiji. Tudi to je trgovanje z ljudmi in o tem ne smemo molčati.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Gospe in gospodje, vsako leto je več kot milijon ljudi zlorabljenih zaradi suženjskega dela, 90 % od njih mora opravljati spolne storitve. Samo 3 000 žrtev je prejelo pomoč in samo 1 500 primerov je bilo obravnavanih na sodišču, čeprav velja ta dejavnost za kaznivo dejanje v vsej Evropski uniji. Raziskave so pokazale, da dobički trgovine z ljudmi presegajo dobičke tihotapljenja in preprodajanja prepovedanih drog. Ta vrsta organiziranega kriminala se je s širitvijo Unije proti vzhodu povečala. In vendar še vedno nimamo skupne strategije in nismo še uskladili ukrepe, ki jih izvajajo različne ustanove in države članice, ki se ne bi smele upirati usklajevanju zakonodaj, čeprav to ni predvideno v sporazumih.

Zato prosim špansko predsedstvo, da zaključi pogajanja z državami članicami o skupnih določitvah kazni in sankcij. Poudarila bi, da bi se morala nova direktiva, ki jo pričakujemo, učinkoviteje boriti proti povpraševanju po nezakonitih spolnih storitvah; alarmantno je, da se zlasti povečuje zlorabljanje otrok. Pri otrocih se številke približujejo 20 %. Manjka tudi učinkovito preprečevanje in izobraževanje, usmerjeno tako k otrokom kot staršem. Ali veste, da je samo 4 % staršev zlorabljenih otrok priznalo, da so bili njihovi otroci zvabljeni na srečanje prek interneta. V letu 2008 je bilo odkritih 1 500 spletnih strani, ki prikazujejo spolne zlorabe otrok. Kar nedvomno dolgujemo državljanom Evropske unije, je nov, usklajen pristop in uskladitev zakonodaje, da se lahko borimo proti povpraševanju in seveda tudi proti trgovanju z ljudmi. Zato pozivam Komisijo, da Evropskemu parlamentu v najkrajšem možnem času predstavi celovit zakonodajni predlog za učinkovitejši boj proti trgovini z ljudmi.

Britta Thomsen (S&D). – (DA) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rada bi se zahvalila vlagateljicama te pomembne pobude, saj je pred EU velik izziv, ki ga predstavlja boj proti trgovini z ljudmi. Trgovina z ljudmi je hitro rastoč in dobičkonosen posel, privlačen pa je zato, ker so kazni v primerjavi z drugimi

dobičkarskimi oblikami organiziranega kriminala, kot sta promet s prepovedanimi drogami in trgovina z orožjem, mile. Zato moramo ljudi, ki se s tem ukvarjajo, trdo prijeti.

Žrtve trgovine z ljudmi so najranljivejši in nemočni ljudje, ki potrebujejo našo zaščito. Ne moremo jih poslati nazaj v roke trgovcev z ljudmi. Dobiti morajo dovoljenje za prebivanje. Poleg tega se moramo osredotočiti tudi na povpraševanje po storitvah ljudi, s katerimi se trguje, ter izvesti različne ukrepe, kot je inkriminiranje plačila storitev prostitucije in poostritev sankcij proti tistim, ki uporabljajo delovno silo iz trgovine z ljudmi. Zato sem zadovoljna, da Komisija razmišlja o inkriminiranju zlorabljanja ljudi, s katerimi se trguje.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (*LT*) Zadnji dogodki iz Litve, ko so prijeli organizirano združbo, ki se je okoriščala s trgovino z ljudmi, so ponovno pokazali, da je ta vrsta kriminala močno razširjena in da se v gospodarski in finančni krizi le še poglablja. Trenutno skoraj 90 % žrtev trgovine z ljudmi predstavljajo ženske in otroci, večina pa jih postane žrtev zaradi revščine in poskusov, da bi našli sredstvo za preživljanje. Trgovina z ljudmi je pošasten zločin in izredno poniževanje človekovega dostojanstva; nič ni hujšega kot biti prodan v suženjstvo. Zato je zelo pomembno okrepiti sodelovanje med državami članicami in s tretjimi državami, da zagotovimo dialog z nevladnimi organizacijami, ter pozvati Komisijo, da vzpostavi funkcijo evropskega koordinatorja za to področje. Potrebno je tudi zagotoviti varnost žrtvam trgovine z ljudmi in njihovo popolno vključevanje v družbo. Sostorilci, izvajalci ali sponzorji tega grozljivega kriminalnega početja se ne smejo izogniti svoji odgovornosti.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (*SK*) Želel bi se zahvaliti vlagateljicama vprašanja, gospe Hedh in gospe Bauer. Rad bi povedal, da je trgovina z ljudmi med najdobičkonosnejšimi oblikami mednarodnega organiziranega kriminala in, glede na različna poročila in vire, po vsem svetu prizadene od 70 000 do 2 milijonov ljudi – nekateri pravijo, da je številka še višja – od katerih je od 300 do 500 tisoč žrtev v Evropski uniji.

Sedanji zakonodajni okvir je neprimeren, zato popolnoma podpiram sprejetje učinkovitih ukrepov v bližnji prihodnosti za okrepitev tako preprečevanja kot zatiranja trgovine z ljudmi. Strožje sankcije bi morale veljati za neposredne storilce, vključno s pravnimi osebami, kot tudi za uporabnike storitev, ki jih izvajajo žrtve. Po drugi strani pa sem trdno prepričan, da je treba žrtvam ponuditi visoko raven zaščite ter ob tem tudi pravično in primerno odškodnino, ne glede na to, v kateri državi članici živijo ali kje je bilo kaznivo dejanje storjeno. Ponujena zaščita, podpora in pomoč ne smejo pripeljati do sekundarnega preganjanja, dejal pa bi tudi, da določbe v zvezi z mladoletnimi osebami, ki zaradi svoje ranljivosti in zaupljivosti zlahka postanejo žrtve, potrebujejo posebno pozornost.

Za zaključek bi dejal, da se trgovina z ljudmi pogosto pojavlja tudi za namene trgovanja z organi.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Gospod predsednik, zelo pomembno je, da danes tu razpravljamo o trgovini z ljudmi, saj ta tema ostaja tabu in so žal v naši visoko razviti družbi njene žrtve zelo pogosto ravno ženske. V mislih imam predvsem prostitucijo, pa tudi otroke. Zelo pogosto tega nočemo videti. Za uspešen program proti trgovini z ljudmi moramo v ospredje postaviti izobraževanje in ozaveščanje, nato pa bomo potrebovali še finančna sredstva. To bi morali upoštevati v naših razmišljanjih že od samega začetka, saj ne more biti naš cilj le prijeti storilce in jim dodeliti pravične kazni, prizadevati si moramo tudi za zaščito žrtev, da ne postanejo spet žrtve, in zagotoviti sredstva za njihovo ponovno vključevanje v družbo. Prizadevati si moramo odpraviti travme, ki jih doživljajo otroci, ter ženske – kar naj bo naša prednostna naloga – ponovno vključiti v zakonit sistem zaposlovanja.

Catherine Bearder (ALDE). – Gospod predsednik, že davno je napočil čas, da Evropa ukrepa na tem področju, zato sem bila zelo zadovoljna, ko sem slišala pripombe gospoda Lópeza Garridoja, komisarja, o otrocih, pa tudi danes zjutraj kandidatko za komisarko Malmströmovo, ki namerava uvedbo nove direktive na tem področju postaviti za prednostno nalogo.

Rada bi pozvala tako Svet kot Komisijo, da poiščeta podporne sisteme za žrtve, zlasti za posebne potrebe otrok, ki so žrtve te trgovine in imajo drugačne potrebe od odraslih s podobnimi izkušnjami. V Združenem kraljestvu je bilo samo lani 325 otrok zabeleženih kot domnevnih žrtev trgovine z ljudmi. Veliko jih je bilo britanskih državljanov, s katerimi so trgovali znotraj Združenega kraljestva in ki niso bili pripeljani od zunaj, če se tako izrazim.

V moji regiji so otroci, ki so žrtev trgovine, vendar pa ugotavljamo, da tudi po prijavi pri socialni službi veliko teh otrok izgine, ker ostanejo pod nadzorom svojih trgovcev. Zanje je zelo preprosto te otroke "preprodati". Dogaja se po vsej EU in temu moramo narediti konec. Žrtve trgovine z ljudmi so neslišne in ranljive, zanašajo se na EU, da bo spregovorila v njihovem imenu, ustavila ta ostuden kriminal in poskrbela zanje.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Gospod predsednik, prosjačenje, prostitucija, tatvine in ropi – trgovci z ljudmi in združbe, ki jih tihotapijo, te ljudi potrebujejo, predvsem ženske in otroke, za te in druge podobne gnusne dejavnosti. Govorimo o kriminalnih dejavnostih, ki jih je težko nadzorovati in kjer je neprijavljenih primerov zelo veliko. Na tej točki bi želel izpostaviti, da je moja domovina Avstrija prav posebej prizadeta, ker je priljubljena tranzitna država in tudi priljubljena končna destinacija. Zato se moramo zavedati, da dejavnost večine združb, ki tihotapijo ljudi, poteka iz vzhodne in jugovzhodne Evrope v osrednjo Evropo in da žrtev ne zbirajo samo v tretjih državah, ampak tudi v državah članicah EU. Dejstvo je, da je število takšnih primerov naraslo in da naš nadzor na zunanji meji komajda deluje.

Glede na to ugotovitev in preverljivo dejstvo, da se ti prevozi pogosto opravijo z avtobusi – kriminalni turizem –, se je treba vprašati, ali ne bi bilo smiselno, če bi v teh okoliščinah, poleg priprave poročil s strani Europola, Frontexa in drugih, ponovno uvedli nadzor meja v zadevnih mejnih regijah ter schengensko mejo začasno ukinili, kjer je potrebno.

Anna Záborská (PPE). – (SK) Čestitam vlagateljicama za podano vprašanje in vam, komisar, za odgovor.

Rada bi poudarila eno od mnogih tem, ki se dotikajo tega vprašanja. Osnutek resolucije navaja, da so otroci posebej ranljivi in zato bolj izpostavljeni tveganju, da postanejo žrtve trgovine z ljudmi. Obenem navaja, da 79 % odkritih žrtev trgovine z ljudmi predstavljajo ženske in deklice. Vseeno pa ne omenja, da bi morali starši odigrati najpomembnejšo vlogo pri zaščiti otrok pred tovrstno trgovino. Starši pogosto niti ne vedo, kakšnim tveganjem so izpostavljeni njihovi otroci, ali pa jih niti ne zanima, kako preživljajo svoj prosti čas. V okviru preprečevanja sem že večkrat predlagala vseevropsko kampanjo z naslovom: "Ali veste, kje je zdaj vaš otrok?" Ta kampanja bi morala opozoriti starše na tveganja, ki so jim izpostavljeni njihovi otroci. Trdno sem prepričana, da lahko otroke obvarujemo pred trgovino z ljudmi, če sodelujemo s starši. Žal pa osnutek resolucije nikjer ne omenja staršev.

Artur Zasada (PPE). – (*PL)* Gospod predsednik, v okviru današnje razprave se moramo nujno posvetiti trem zadevam, ki zahtevajo posebno pozornost. Premalo zločincev je privedenih pred sodišče. Kljub vse večjemu številu kazenskih postopkov zaradi trgovine z ljudmi, je to število še vedno nekajkrat nižje od števila storjenih kaznivih dejanj.

Žrtve ne dobijo ustrezne pomoči, zavetja ali odškodnine. Če upoštevamo ocenjen obseg trgovine z ljudmi v Evropi, je treba vedeti, da je samo nekaj držav izvedlo ukrepe, za katere je mogoče reči, da so pravi odziv.

Tretjič, razmere se ne nadzorujejo v zadostni meri. Očitno je, da ta problem ne zadeva samo Evropske unije. Zato je ključnega pomena, da Unija tesneje sodeluje z ustreznimi mednarodnimi organizacijami in da postavi nov standard v boju proti temu tako izredno nevarnemu pojavu.

Diego López Garrido, *predsedujoči Svetu.* – (*ES*) Verjamem, da je ta obsežna razprava pomagala osvetliti, da se soočamo z velikim problemom, ki pred nas postavlja velik izziv. Veseli me, da ta razprava poteka prav na dan, ko sem prvič spregovoril pred Evropskim parlamentom, kar je nedvomno velika čast. Veseli me, da se je to zgodilo na dveh pomembnih razpravah, ki sta potekali nocoj v tem pomembnem in mogočnem Parlamentu.

Menim, da ni dovolj, če se ta velik problem samo omenja ali o njem razmišlja. Reševati ga moramo z vsemi svojimi močmi, kajti gre za zelo resen problem in naši sovražniki so zelo močni. Zato ga lahko rešimo le z močno politično voljo. Nocoj smo tu to močno politično voljo pokazali, in to kako! Lahko vam zagotovim, da bo špansko predsedstvo pokazalo, da se bo posvetilo tej zadevi, skupaj z vsemi drugimi evropskimi institucijami.

Mislim, da lahko rečemo, da je treba ta problem reševati z evropskega vidika. Zelo jasno ste povedali, kako se te zadeve zgodijo v Evropi; gospa Hirsch je to jasno povedala, gospod Papanikolaou in gospa Parvanova pa sta povedala, da se presegajo državne meje. Dogajajo se v Evropi in reševati jih moramo v Evropi. Velikokrat je bilo povedano in ponovno ponavljam: pomembno je, da Komisija čim prej predlaga direktivo, da se problema lotimo s te strani. Menim, da je gospa Roithová to zelo jedrnato povedala v svojem govoru.

Mislim, da so trije glavni vidiki, ki jih moramo zaobjeti in poudariti v predpisu, ki ga bo izdala Evropa, in v delu, ki ga bo opravila Evropa, naslednji. Prvi je zaščita žrtev. Zaščita žrtev je osrednji vidik in je zagotovo eden od tistih, ki je prevladoval v nocojšnji razpravi. Vlagateljici vprašanja, gospa Sargentini, gospod Ernst, gospa Thomsen in drugi govorniki so nakazali pomen zaščite žrtev, ki se seveda najbolj nanaša na ženske in otroke – najobčutljivejše od vseh žrtev. Gospa Jiménez-Becerril Barrio, gospa Kadenbach in gospa Bearder

so tudi jasno predstavile potrebo po uvedbi sistema za zaščito žrtev, ki je bistveni element in prednostna naloga španskega predsedstva.

Zaščita žrtev je torej na prvem mestu; drugič, zagnati moramo neizprosen pregon in uvesti stroge kazni za trgovce – gospod Ziobro je to zelo prepričljivo povedal v svojem govoru; tretjič, posvetiti se moramo povpraševanju po teh storitvah. To je težka naloga, vendar pa je del problema, in zato verjamem, da ga je treba vključiti med tri glavne vidike, na katerih mora po mojem mnenju temeljiti globalni pristop. Kot sem dejal že prej, gospe in gospodje, špansko predsedstvo je sedaj in bo tudi v prihodnje popolnoma zavezano tako pomembni temi, kot je ta.

Jacques Barrot, *podpredsednik Komisije*. – (FR) Gospod predsednik, menim, da je ta razprava v veliki meri pripomogla k jasnejši pripravi prihodnje direktive, in seveda lahko ministru potrdim, da jo Komisija namerava predstaviti to pomlad.

Želel bi še enkrat ponoviti pripombe gospoda Moraesa, in sicer da moramo v boju proti tej nadlogi, ki že sama po sebi uporablja najsodobnejše metode, uporabiti sodobna sredstva in se boriti proti vsem oblikam izkoriščanja.

Minister, pravkar ste dejali, da imamo tri stebre: žrtve, strogost kazni in problem povpraševanja. Vzpostavil bi vprašanje žrtev in zaščite žrtev, saj smo se v osnutku direktive dogovorili o brezpogojni podpori vsem žrtvam, imuniteti pred kazenskim pregonom in pravici do pravnega nasveta. Poleg tega se nameravamo v bodoči direktivi posvetiti nastanitvi, zdravstveni in psihološki podpori, svetovanju in obveščanju v jeziku, ki ga žrtev razume, ter vsem vrstam dodatne podpore.

V odgovor gospe Záborski bi dodal, da se bo Komisija glede otrok, ki so žrtve trgovine z ljudmi, vprašanjem preprečevanja te nadloge kot tudi zaščite, vračanja teh otrok in njihove ponovne vključitve v družbo posvetila v akcijskem načrtu v zvezi z mladoletnimi osebami brez spremstva. Mimogrede, minister, to odločno zahtevo je postavilo špansko predsedstvo.

Predstavili bomo ta akcijski načrt, ki ga bo kolegij sprejel spomladi 2010, da ga bosta lahko Svet in Evropski parlament preučila. Akcijski načrt bo predlagal več področij ukrepanja za spopadanje z glavnimi izzivi, ki jih postavlja ta pojav za otroke, ki na različne načine prihajajo v Evropo brez spremstva, in bodo v najboljšem interesu za otroka.

Vendar pa ima gospa Záborská prav; družine je treba vedno bolj vključevati v nadzorovanje zlasti uporabe interneta, ki otroke izpostavlja novim tveganjem.

Kot ste dejali, minister, v Evropskem parlamentu imamo politično voljo. Menim, da je Komisija že opravila nekaj pripravljalnega dela pri osnutku direktive. Predstavila jo bo v kratkem, Evropskemu parlamentu pa bi se želel zahvaliti ne samo za njegovo popolno podporo, ampak tudi za celo vrsto zelo zanimivih zamisli, ki so bile predstavljene med to razpravo. Rad bi se še enkrat zahvalil vsem govornikom. Resnično verjamem, da je vloga Evropskega parlamenta v boju proti tej "šibi božji" ključna.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo na prvem delnem zasedanju v februarju.

Pisne izjave (člen 149)

Liam Aylward (ALDE), *v pisni obliki.* – (*GA*) Tisti, ki se ukvarjajo s trgovino z ljudmi, ne razlikujejo med moškimi, ženskami in otroci, dokler lahko z njihovo prodajo služijo. Pogosto so otroci tisti, ki so v največji nevarnosti. Po podatkih MOD sedaj okrog 218 milijonov otrok prisilno dela. Nemogoče je dobiti točno številko, saj so ti otroci prisiljeni v prostitucijo, suženjstvo, prisilno delo in tako naprej, kar so področja, kjer točne številke niso na voljo. EU se mora nujno spopasti s trgovino z ljudmi na trgu dela. Zdi se mi spodbudno, da je to vprašanje med prednostnimi nalogami španskega predsedstva, in upam, da bodo člani Sveta sodelovali in vprašanja trgovine z ljudmi in dela otrok postavili v središče zakonodaje EU ter zlasti da se bodo ta vprašanja obravnavala v okviru trgovinskih sporazumov. Zaradi svoje pomembne vloge v svetovni trgovini in svoje zavezanosti zaščiti človekovih pravic je EU odgovorna za boj proti trgovini z ljudmi in delu otrok.

Nessa Childers (S&D), *v pisni obliki.* – Trgovina z ljudmi je nedopustna kjer koli po svetu, zlasti pa je sramotna v Evropski uniji zaradi naše visoke ravni notranjega sodelovanja in virov. Trgovina z belim blagom, katere žrtve so mlade ženske, je ostanek razdrobljene preteklosti Evrope in mora postati del njene zgodovine. Zato se mora Unija v petletnem mandatu naslednje Komisije zavezati, da bo povečala mejno varnost, od nacionalnih

vlad pa zahtevala, da storijo več za odpravo trgovine z belim blagom, zlasti kadar so njene žrtve mlade ženske, ki so bile pripeljane iz druge države. Sedaj ima večina držav sprejete zakone, a se preprosto ne izvajajo.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), *v* pisni obliki. – (RO) Hitrost, s katero se je pričela ta razprava tako kmalu po uveljavitvi Lizbonske pogodbe, ni ob pravem času samo z zakonodajnega vidika, ampak je tudi popolnoma nujna zaradi razmer, ki jih gospodarske kriza še poslabšuje. Revščina, zapiranje delovnih mest, mladi brez perspektive za prihodnost, pomanjkanje natančnih informacij o tveganjih in pomanjkanje vsaj osnovne ravni spolne vzgoje so nekateri dejavniki, ki veliko prispevajo k ranljivosti potencialnih žrtev. Menim, da je potrebna brezkompromisna kampanja obveščanja, zlasti med mladoletnimi osebami iz prikrajšanih območij in skupin, da se izboljša učinkovitost preprečevalnih ukrepov. Ne moremo govoriti o specifičnemu boju proti trgovini z ženskami, ne da bi preučili odločne ukrepe za odpravo kriminalnih dejavnosti in omrežij, ki nadzorujejo to trgovino, ki so v balkanski in sredozemski regiji izredno dejavni. Želim poudariti, da je treba z ukrepi zmanjšati raven povpraševanja po prostituciji, ki je najbolj neposredna pot, obenem pa sprejeti tudi ukrepe za kaznovanje strank. Omenim naj, da je potrebno tudi boljše financiranje programov za boj proti trgovini z ljudmi. Pozivam k sprejetju ostre kazenske zakonodaje in k tesnejšemu sodelovanju med državami članicami in pooblaščenimi evropskimi ustanovami: Europolom, Frontexom in Eurojustom.

Kinga Göncz (S&D), *v pisni obliki.* – (*HU*) Čeprav se dva trenutno veljavna akta evropske zakonodaje ukvarjata s trgovino z ljudmi in njenimi žrtvami, države članice in Evropska unija pogosto na te osebe gledajo kot na nezakonite priseljence. Zelo pomembno je, da razlikujemo med obema vrstama. Nezakoniti priseljenci so pogosto prisiljeni zapustiti svojo državo zaradi finančnih ali socialnih okoliščin in nezakonito vstopijo na ozemlje Evropo, čeprav je bila to njihova lastna odločitev. Žrtve trgovine z ljudmi niso sprejele svobodne, ozaveščene odločitve o tem. Obravnavati jih je treba izključno kot žrtve.

Države članice EU morajo žrtvam ponuditi ustrezno zaščito. Zagotoviti jim je treba ne le pravno ali fizično zaščito, temveč tudi zdravstveno in psihološko pomoč, socialno rehabilitacijo, tisti, ki sodelujejo z oblastmi, pa bi morali dobiti dovoljenje za prebivanje v času preiskave primera trgovine z ljudmi. Poleg tega je pomembno, da Komisija prek kampanj obveščanja pomaga zagotoviti, da se vse osebe, ki so izpostavljene tveganju, zavedajo svojih pravic, priložnosti in nevarnosti, tako v EU in v tretjih državah, ter da stori vse, kar je v njeni moči, da zagotovi, da države članice pravilno prenesejo in izvajajo ustrezno evropsko zakonodajo. Glede na to, da trgovina z ljudmi spada v pristojnost več komisarjev, vključno s komisarjem za pravico, svobodo in varnost, komisarjem za zunanje odnose ter komisarjem za zaposlovanje, družbene zadeve in enake možnosti, bi bilo dobro razmisliti o imenovanju koordinatorja za portfelj, ki bi lahko učinkovito povezoval vse niti, da bi ta problem ustrezno obvladali.

Zita Gurmai (S&D), *v pisni obliki.* – Ženske in otroci so glavne žrtve trgovine z ljudmi. Ko se bo pripravljal novi okvirni sklep Sveta o trgovini z ljudmi, je treba ženske in otroke postaviti v središče ukrepanja. Zato se strinjam z mnenji, da je treba čim prej začeti zbirati podatke o nasilju glede na spol po vsej Evropski uniji. Zaščita žrtev zahteva finančna sredstva, ta denar, ki rešuje življenja, pa je treba pametno porabiti. Upoštevati moramo, da brez zanesljivih in primerljivih podatkov ne bomo mogli na ustrezen način vložiti vire na ustrezna mesta. Zavedati se moramo tudi dejstva, da različne države članice in zlasti različne kulture ta problem obravnavajo različno. Imamo države članice, kjer je zaščita žrtev dobro organizirana in vsakomur dosegljiva, kot v Španiji, imamo pa tudi države članice, kjer je skoraj ni. To pomeni, da moramo sredstva dobro razporediti, poleg tega pa tudi najti praktične in statistične rešitve (z vsaj minimalnim evropskim standardom) za odpravljanje problema prikritosti in za ozaveščanje o tem vprašanju, kjer je potrebno.

Jim Higgins (PPE), v pisni obliki. – Problem trgovine z ljudmi je med nami prisoten že dolgo časa, vendar pa so države članice, namesto da bi se tega vprašanja lotile, sprejele krivdo za našo posamično in skupno nezmožnost odpraviti to izkoriščanje in poniževanje žensk. Kljub temu da prosti pretok brez mejnih kontrol omogoča trgovino z ljudmi, bi po drugi strani pričakovali, da bo na podlagi povečanega sodelovanja policija lahko reševala ta problem. Jasno je, da ni politične volje. "Konvencijo Sveta Evrope o ukrepih proti trgovini z ljudmi" iz maja 2005 je ratificiralo samo devet držav, dve tretjini žensk, s katerimi se trguje za prostitucijo, prihaja iz vzhodne Evrope, in vendar države, kot sta Češka republika in Estonija, konvencije niso podpisale. Poleg tega, da tam ni politične volje, ni niti policijske volje. Število obsodb je zanemarljivo glede na velikost problema; policija pa trgovine z ljudmi ne obravnava kot kriminal.

Marian-Jean Marinescu (PPE), *v pisni obliki.* – (RO) Po ocenah Združenih narodov je bilo v letu 2009 v Evropski uniji okrog 270 000 žrtev trgovine z ljudmi. Evropska unija se mora zavezati čim prej, kot je mogoče, in pripraviti zakonodajne instrumente, ki pokrivajo tako preprečevanje in boj proti trgovini z ljudmi kot zaščito pravic ljudi, s katerimi se trguje. Prihodnja evropska zakonodaja bo morala preučiti raven sankcij proti trgovcem, da bodo sorazmerne resnosti kaznivega dejanja. Mednarodno pravosodno sodelovanje,

sodelovanje med vsemi agencijami za zaščito mladoletnih oseb in agencijami, ki zagovarjajo človekove pravice, vzpostavitev posebnih skladov za odškodnine ter učinkovita zaščita žrtev so področja, ki jih je treba okrepiti. Poleg tega menim, da se morajo Eurojust, Europol in Frontex še bolj angažirati v boju proti trgovini z ljudmi in v zaščiti žrtev ter o tem pojavu zbirati podatke in pripravljati statistike.

11. Dnevni red naslednje seje: gl. zapisnik

12. Zaključek seje

(Seja se je zaključila ob 24.00)